

HỘI ĐỒNG LÝ LUẬN TRUNG ƯƠNG

**TĂNG CƯỜNG
SỰ LÃNH ĐẠO CỦA ĐẢNG
ĐỐI VỚI CÔNG TÁC BÁO CHÍ
VÀ TRUYỀN THÔNG
TRONG TÌNH HÌNH MỚI**

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA SỰ THẬT

Chịu trách nhiệm xuất bản:
GIÁM ĐỐC - TỔNG BIÊN TẬP
PGS.TS. PHẠM MINH TUẤN

Chịu trách nhiệm nội dung:
PHÓ GIÁM ĐỐC - PHÓ TỔNG BIÊN TẬP
ThS. PHẠM THỊ THINH

Biên tập nội dung:	ThS. CÙ THỊ THUÝ LAN
	ThS. NGUYỄN THỊ HẢI BÌNH
	ThS. LÊ THANH HUYỀN
	ĐỖ LỄ QUYÊN
	ThS. NGUYỄN VIỆT HÀ
Trình bày bìa:	MẠNH HÙNG
Chế bản vi tính:	BÙI THỊ TÁM
Đọc sách mẫu:	ĐỖ LỆ QUYÊN
	BÍCH LIÊU

Số đăng ký kế hoạch xuất bản: ...-2021/CXBIPH/..-.../CTQG.

Số quyết định xuất bản: ...-QĐ/NXBCTQG, ngày ../../2021.

Nộp lưu chiều: tháng .. năm 2021.

Mã ISBN: 978-604-57-....-...

**TĂNG CƯỜNG
SỰ LÃNH ĐẠO CỦA ĐẢNG
ĐỐI VỚI CÔNG TÁC BÁO CHÍ
VÀ TRUYỀN THÔNG
TRONG TÌNH HÌNH MỚI**

HỘI ĐỒNG LÝ LUẬN TRUNG ƯƠNG

**TĂNG CƯỜNG
SỰ LÃNH ĐẠO CỦA ĐẢNG
ĐỐI VỚI CÔNG TÁC BÁO CHÍ
VÀ TRUYỀN THÔNG
TRONG TÌNH HÌNH MỚI**

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA SỰ THẬT

Hà Nội - 2018

MỤC LỤC

	Trang
<i>Lời Nhà xuất bản</i>	7
- Kinh nghiệm và phương thức tăng cường, cải tiến sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác dư luận báo chí trong tình hình mới	9
LƯU KỲ BẢO	
- Đảng Cộng sản Việt Nam lãnh đạo công tác báo chí và truyền thông trong tình hình mới	28
VÕ VĂN THƯỜNG	
- Kiên trì nguyên tắc tính đảng, nắm vững định hướng chính trị và định hướng dư luận đúng đắn	45
LỮ NHAM TÙNG	
- Trọng trách của báo chí và truyền thông Việt Nam trong tình hình mới	60
GS.TS. VŨ VĂN HIỀN	
- Kiên trì lấy tuyên truyền chính diện làm chủ đạo, tăng cường công tác dư luận tư tưởng chính thống	72
LƯU TƯ DƯƠNG	
- Công tác tham mưu định hướng báo chí và truyền thông trong tình hình mới	85
TRẦN THANH LÂM	

- Hết sức coi trọng công tác dư luận trên mạng, thiết thực nắm vững quyền lãnh đạo, quyền dẫn dắt dư luận trên mạng 99

NHÂM HIỀN LƯƠNG

- Công tác quản lý mạng xã hội trong tình hình mới 114

LÊ QUANG TỰ DO

- Rèn luyện phẩm chất, năng lực của đội ngũ người làm báo Việt Nam trong tình hình mới 129

HỒ QUANG LỢI

- Đánh thắng trận chiến truyền thông hội nhập sâu rộng, tập trung hình thành một loạt truyền thông chính thống kiểu mới 144

TÔN NGỌC THẮNG

- Đào tạo nguồn nhân lực báo chí, truyền thông ở Việt Nam trong tình hình mới 160

PGS.TS. TRƯƠNG NGỌC NAM

- Khắc ghi chức trách và sứ mệnh, thúc đẩy thực hiện thành công Đảng quản lý truyền thông 172

TRIỆU TỔ BÌNH

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Trong xu thế toàn cầu hóa, dân chủ hóa và sự phát triển mạnh mẽ của các phương tiện truyền thông, nhất là internet và các mạng xã hội như hiện nay, việc đổi mới phương thức và tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác báo chí và truyền thông là một yêu cầu khách quan và cũng là nhiệm vụ cấp bách có ý nghĩa chiến lược nhằm góp phần thực hiện thắng lợi công cuộc đổi mới, đưa đất nước tiếp tục phát triển. Trong nhiều năm qua, Đảng Cộng sản Việt Nam và Đảng Cộng sản Trung Quốc luôn coi trọng, đề cao, phát huy vai trò to lớn của báo chí và truyền thông trong sự nghiệp cách mạng. Thực hiện thỏa thuận hợp tác về trao đổi lý luận thường niên giữa Đảng Cộng sản Việt Nam và Đảng Cộng sản Trung Quốc, ngày 25 tháng 5 năm 2017, Hội thảo Lý luận lần thứ 13 giữa hai Đảng đã khai mạc trọng thể tại thành phố Trịnh Châu, tỉnh Hà Nam, Trung Quốc, với chủ đề: *“Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác báo chí và truyền thông trong tình hình mới”*.

Các bài tham luận trong Hội thảo đã chia sẻ nhận thức, trình bày quan điểm về vai trò của công tác quản lý, lãnh đạo của Đảng đối với dư luận báo chí và truyền thông tại Việt Nam,

đồng thời chia sẻ kinh nghiệm, phương thức và giới thiệu một số thành tựu quan trọng đã giành được về việc tăng cường, cải tiến sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác dư luận báo chí tại Trung Quốc trong tình hình mới.

Các chuyên gia, nhà nghiên cứu tham dự Hội thảo đã trao đổi những vấn đề lý luận và thực tiễn, cùng tìm hiểu, chia sẻ những kinh nghiệm về công tác quản lý báo chí và truyền thông; phân tích, đánh giá những mặt thành công, những điểm còn hạn chế..., từ đó đặt ra yêu cầu cũng như đề xuất chủ trương đổi mới, xác định phương thức nhằm nâng cao sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác này.

Với mục đích cung cấp thêm tài liệu tham khảo cho bạn đọc, đặc biệt là các nhà nghiên cứu, các học giả và các nhà hoạch định chính sách, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia Sự thật phối hợp với Hội đồng Lý luận Trung ương xuất bản cuốn sách ***Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác báo chí và truyền thông trong tình hình mới***, là tập hợp các công trình nghiên cứu trình bày tại Hội thảo Lý luận này.

Xin giới thiệu cuốn sách cùng bạn đọc.

Tháng 5 năm 2018

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA SỰ THẬT

KINH NGHIỆM VÀ PHƯƠNG THỨC TĂNG CƯỜNG, CẢI TIẾN SỰ LÃNH ĐẠO CỦA ĐẢNG ĐỐI VỚI CÔNG TÁC DƯ LUẬN BẢO CHÍ TRONG TÌNH HÌNH MỚI

(Phát biểu đề dẫn tại Hội thảo Lý luận lần thứ 13 giữa
Đảng Cộng sản Việt Nam và Đảng Cộng sản Trung Quốc)

LƯU KỲ BẢO

*Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Ban Bí thư,
Trưởng Ban Tuyên truyền Trung ương*

Kính thưa đồng chí Võ Văn Thưởng,

Thưa các đồng chí,

Được sự quan tâm và ủng hộ của lãnh đạo hai nước, hôm nay, Hội thảo Lý luận lần thứ 13 giữa hai Đảng long trọng khai mạc tại thành phố Trịnh Châu, tỉnh Hà Nam. Trước hết, thay mặt Đoàn đại biểu Đảng Cộng sản Trung Quốc và với danh nghĩa cá nhân, tôi xin nhiệt liệt chúc mừng Hội thảo lần này, nhiệt liệt hoan nghênh Đoàn đại biểu Đảng Cộng sản Việt Nam do đồng chí Võ Văn Thưởng làm Trưởng đoàn, xin đồng thời gửi đến tất cả các đồng chí tham dự Hội thảo lời chào thân thiết.

Trung Quốc và Việt Nam là hai nước láng giềng, núi sông liền một dải, là đối tác cùng chung chí hướng, vị trí

địa lý gần gũi, chế độ chính trị tương đồng, mục tiêu phát triển tương đối giống nhau, chính điều này đã gắn kết chặt chẽ vận mệnh hai nước với nhau. Những năm gần đây, dưới sự định hướng mạnh mẽ, quyết liệt của lãnh đạo cấp cao nhất của hai Đảng, hai nước, lãnh đạo cấp cao hai bên thường xuyên thăm viếng lẫn nhau, hợp tác thực chất trên các lĩnh vực thương mại, đầu tư đã thu được thành quả mới; nhân dân hai nước thường xuyên qua lại, tình cảm gắn bó và sự hiểu biết lẫn nhau tiếp tục được gìn giữ và ngày càng sâu sắc, quan hệ đối tác hợp tác chiến lược toàn diện Trung - Việt không ngừng bước lên tầm cao mới.

Chủ đề Hội thảo Lý luận lần này với chủ đề có ý nghĩa hết sức to lớn là *“Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác báo chí và truyền thông trong tình hình mới”*. Dư luận báo chí luôn là lực lượng quan trọng, ảnh hưởng đến sự phát triển của xã hội. Dư luận tốt có thể gắn kết được lòng người, tập hợp được lực lượng; dư luận không tốt sẽ có tác dụng ngược lại, thậm chí có thể thay đổi lòng dân, phân tán xã hội. Hai Đảng chúng ta đều là Đảng cầm quyền theo chủ nghĩa Mác, kể cả trước khi giành được chính quyền hay trong quá trình cầm quyền lâu dài đều hết sức coi trọng công tác dư luận báo chí, coi đây là phương tiện hữu hiệu để truyền bá chân lý, tổ chức quần chúng, thúc đẩy sự nghiệp cách mạng. Sự phát triển mạnh mẽ của ngành truyền thông hiện đại, đặc biệt là cuộc cải cách truyền thông nhanh chóng do việc phát triển mạng internet đã mang lại cơ hội và thách thức chưa từng có cho

công tác dư luận báo chí; đồng thời, cũng đặt ra vấn đề mới cho sự lãnh đạo của hai Đảng đối với công tác dư luận báo chí. Hội thảo Lý luận lần này góp phần tăng cường nghiên cứu, giao lưu, học tập, tham khảo cho kinh nghiệm lẫn nhau, giúp hai Đảng chúng ta tăng cường và cải tiến tốt hơn nữa sự lãnh đạo đối với công tác dư luận báo chí, tạo môi trường dư luận lành mạnh, nhằm thúc đẩy sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội của mỗi nước.

Đảng Cộng sản Trung Quốc luôn coi dư luận báo chí là việc lớn trong quản lý và ổn định đất nước, tăng cường sự lãnh đạo của Đảng một cách thiết thực nhằm bảo đảm công tác dư luận báo chí luôn luôn đi đúng hướng. Đây chính là truyền thống tốt đẹp của Đảng Cộng sản Trung Quốc, cũng là một giải pháp quan trọng để sự nghiệp cách mạng, xây dựng và cải cách không ngừng giành được thắng lợi. Trong những năm tháng cách mạng khó khăn, trong thời kỳ xây dựng đất nước nhanh chóng và mạnh mẽ hay trong thời kỳ cải cách rầm rộ, công tác dư luận báo chí của Đảng Cộng sản Trung Quốc đều đã hình thành nên sức mạnh “thức tỉnh hàng trăm triệu công nhân và nông dân đồng tâm hiệp lực”.

Kể từ Đại hội XVIII của Đảng Cộng sản Trung Quốc, Ban Chấp hành Trung ương do đồng chí Tập Cận Bình làm hạt nhân đã đặt công tác dư luận báo chí ở vị trí hàng đầu, áp dụng một loạt biện pháp lớn để thúc đẩy và nắm chắc quyền lãnh đạo và quyền chủ động trong công tác này. Tổng Bí thư Tập Cận Bình đã chủ trì buổi Tọa đàm

công tác dư luận báo chí của Đảng Cộng sản Trung Quốc và có bài phát biểu quan trọng để trả lời một cách khoa học hàng loạt các vấn đề mang tính căn bản, tính chiến lược, tính toàn diện liên quan đến sự phát triển lâu dài của sự nghiệp báo chí đồng thời, đề ra một loạt tư tưởng mới, quan điểm mới, lý luận mới, yêu cầu mới rất sáng tạo, làm phong phú và phát triển lý luận báo chí chủ nghĩa Mác, nâng cao hơn nữa nhận thức của Đảng Cộng sản Trung Quốc về quy luật của công tác dư luận báo chí, cung cấp nền tảng căn bản nhằm thực hiện tốt công tác báo chí, truyền thông trong tình hình mới.

Hiện nay, sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc đang đứng trên khởi điểm lịch sử mới, chúng tôi đang tiến hành cuộc đấu tranh vĩ đại với nhiều đặc điểm lịch sử mới, tình hình và nhiệm vụ mới đã đặt ra những yêu cầu mới cho công tác dư luận báo chí.

Một là, nhiệm vụ thống nhất tư tưởng ngày càng khó khăn. Hiện nay, Trung Quốc đang ở giai đoạn then chốt trong việc hoàn thành xây dựng toàn diện xã hội khá giả. Đảng Cộng sản Trung Quốc dẫn dắt nhân dân thúc đẩy bố cục tổng thể “5 trong 1” và thúc đẩy hài hòa bố cục chiến lược “bốn toàn diện”; dẫn dắt nhân dân thực hiện mục tiêu phấn đấu “hai lần một trăm năm”, thực hiện giấc mơ Trung Quốc phục hưng vĩ đại dân tộc Trung Hoa, vì vậy, cần phải có tư tưởng thống nhất, ý chí thống nhất và hành động thống nhất. Điều này đòi hỏi công tác dư luận báo chí của Đảng Cộng sản Trung Quốc phải phát huy

vai trò hơn nữa, khích lệ tốt hơn nữa đông đảo quần chúng nhân dân đồng tâm hiệp lực, hình thành sức mạnh to lớn đột phá công kiên, đoàn kết phấn đấu.

Hai là, môi trường định hướng dư luận ngày càng phức tạp. Trên thế giới, các loại tư tưởng văn hóa giao lưu, giao hòa và đấu tranh ngày càng phổ biến; các nước phương Tây đẩy nhanh thực hiện Tây hóa, phân hóa, tiến hành thâm nhập ý thức hệ đối với Trung Quốc, giành giật lòng người với chúng tôi. Đồng thời, ý thức tư tưởng xã hội trong nước đa dạng, biến đổi ngày càng rõ rệt, lĩnh vực tư tưởng, văn hóa đã bước vào thời kỳ giao thoa mạnh mẽ, các lực lượng đua nhau lên tiếng, các trào lưu tư tưởng không ngừng gia tăng. Trong môi trường phức tạp đó, làm thế nào để nâng cao năng lực định hướng dư luận, phòng ngừa sự phá hoại, thâm nhập của thế lực thù địch một cách hiệu quả, dẫn dắt tổng hợp nhận thức, tư tưởng xã hội, củng cố và làm lớn mạnh dư luận tư tưởng chính thống, là những thách thức to lớn đối với công tác dư luận báo chí của Đảng Cộng sản Trung Quốc.

Ba là, khó khăn trong quản lý, điều tiết ngày càng nổi cộm. Với sự phát triển nhanh chóng của công nghệ thông tin, các hình thức truyền thông ngày càng thay đổi, ứng dụng di động, truyền thông xã hội đã trở thành một cửa thông tin quan trọng. Các bình diện tích hợp, các ứng dụng truyền thông cá nhân phát triển mạnh mẽ, truyền hình trực tuyến trên mạng, hỏi đáp trên mạng đều trở thành kênh quan trọng để hình thành và truyền bá

dư luận. Dư luận báo chí ngày càng thể hiện đặc trưng mỗi người đều có thể truyền phát thông tin, truyền phát nhiều hướng, truyền phát khối lượng lớn, đã tăng thêm mức độ khó khăn trong quản lý dư luận. Tính đến cuối năm 2016, số lượng người dùng internet của Trung Quốc đã đạt 731 triệu người, trong đó số người sử dụng mạng internet qua điện thoại di động đạt 695 triệu người, quy mô và số lượng này đều hiếm thấy trên thế giới. Trước tình hình này, làm thế nào để vận dụng các biện pháp pháp luật, công nghệ để quản lý hiệu quả dư luận xã hội là vấn đề quan trọng của công tác dư luận báo chí của Đảng Cộng sản Trung Quốc.

Bốn là, yêu cầu đổi mới sáng tạo ngày càng bức thiết. Cục diện báo chí, môi trường dư luận hiện nay đều đang nảy sinh biến đổi sâu sắc, đã làm thay đổi nếp sống, phương thức tư duy, quan niệm tư tưởng của người dân; môi trường, điều kiện, đối tượng mà công tác dư luận báo chí truyền thông của Đảng Cộng sản Trung Quốc đang phải đối mặt đã khác xa so với trước đây; tình hình mới, vấn đề mới không ngừng gia tăng. Nếu vẫn giữ quán tính, tư duy cũ, vẫn làm báo theo cách thức cũ thì sẽ ngày càng xa rời thời đại và quần chúng, thậm chí sẽ đánh mất trận địa dư luận, mất quyền phát ngôn. Có thể nói, yêu cầu tiếp tục đổi mới và sáng tạo hơn nữa đối với công tác dư luận báo chí của Đảng Cộng sản Trung Quốc hiện nay lớn hơn bất kỳ thời kỳ, thời điểm nào.

Đối với những vấn đề mới và thử thách mới nói trên, tôi cho rằng, một số vấn đề của Trung Quốc rất giống với

Việt Nam. Đứng trước tình hình này, những năm gần đây, Đảng Cộng sản Trung Quốc đã ra sức tăng cường và cải tiến sự lãnh đạo đối với công tác dư luận báo chí, không ngừng nâng cao truyền bá, định hướng, ảnh hưởng và sự tin cậy của dư luận báo chí; phát huy hơn nữa vai trò quan trọng trong tuyên truyền chủ trương của Đảng, phản ánh nguyện vọng của nhân dân, nêu cao chính nghĩa xã hội, tập trung tư tưởng nhận thức chung, khơi dậy năng lượng tích cực mạnh mẽ của toàn Đảng, nhân dân các dân tộc trên cả nước cùng nhau phấn đấu không ngừng đi lên.

Sau đây tôi xin giới thiệu ngắn gọn về những cách làm và kinh nghiệm chính của chúng tôi, để trao đổi với các đồng chí:

1. Kiên trì nguyên tắc Đảng quản lý báo chí, luôn bảo đảm phương hướng, định hướng đúng đắn

Đảng quản lý tuyên truyền, Đảng quản lý ý thức hệ, Đảng quản lý báo chí là nội dung quan trọng để kiên trì sự lãnh đạo của Đảng. Bất kể thời đại phát triển như thế nào, cục diện báo chí biến đổi ra sao, đều phải kiên trì không dao động nguyên tắc Đảng quản lý báo chí, không chỉ quản lý các cơ quan truyền thông, báo chí của Đảng và Chính phủ, mà còn phải quản lý đơn vị truyền thông, báo chí ở các cấp, các loại hình khác. Cụ thể là phải thực hiện “ba kiên trì”:

Thứ nhất, luôn kiên trì phương hướng chính trị đúng đắn, kiên trì chính trị gia làm báo, làm tạp chí, làm việc ở

đài truyền hình, đài phát thanh, làm trang tin tức; tăng cường ý thức chính trị, ý thức đại cục, ý thức hạt nhân và ý thức đồng lòng; tự giác giữ thống nhất cao về tư tưởng, chính trị và hành động với Trung ương Đảng do đồng chí Tập Cận Bình làm hạt nhân; bảo đảm tất cả công việc của truyền thông báo chí đều kiên quyết thể hiện ý chí của Đảng, phản ánh chủ trương của Đảng, kiên quyết bảo vệ uy tín của Đảng, bảo vệ sự đoàn kết của Đảng.

Thứ hai, luôn kiên trì định hướng dư luận đúng đắn định hướng con người thông qua dư luận đúng đắn, quán triệt yêu cầu định hướng vào các khâu như lấy tin, soạn tin, đưa tin. Không chỉ có việc đưa tin báo chí cần phải có định hướng mà các phụ san, chương trình chuyên đề, quảng cáo, tuyên truyền cũng phải có định hướng, để tạo ra giai điệu chính và năng lượng tích cực chủ đạo cho tất cả không gian báo chí và hình thức truyền tải.

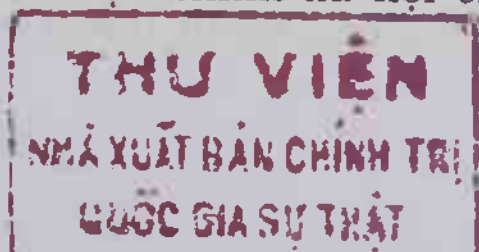
Thứ ba, luôn kiên trì xu hướng giá trị đúng đắn gắn phục vụ quần chúng với giáo dục, định hướng quần chúng, gắn bảo đảm nhu cầu với nâng cao chất lượng; tăng cường tuyên truyền đưa tin về sự phấn đấu nỗ lực và đời sống của quần chúng nhân dân; tăng cường tuyên truyền đưa tin về những điển hình tiên tiến và câu chuyện cảm động trong quần chúng nhân dân để làm phong phú thế giới tinh thần, tăng thêm sức mạnh tinh thần cho nhân dân. Kiên trì phương hướng chính trị, định hướng dư luận, xu hướng giá trị đúng đắn, tập trung thể hiện trong việc kiên trì quan điểm báo chí của chủ nghĩa Mác. Một số người

tuyên truyền quan điểm báo chí phương Tây, coi truyền thông phương Tây là “của chung xã hội”, là “quyền lực thứ tư”, nhưng thực ra truyền thông phương Tây chịu sự khống chế của vốn, của nhà tư bản, căn bản không tồn tại “tự do báo chí” trừu tượng và tuyệt đối.

Chúng tôi coi quan điểm báo chí của chủ nghĩa Mác là la bàn của công tác dư luận báo chí. Trên mặt trận dư luận báo chí, cần triển khai sâu rộng việc giáo dục học tập, định hướng đông đảo đội ngũ người làm báo hình thành quan điểm báo chí đúng đắn, kiên quyết tẩy chay sự ảnh hưởng từ các quan điểm sai trái của báo chí phương Tây.

2. Kiên trì tuyên truyền chính diện làm chính; củng cố, làm lớn mạnh dư luận tư tưởng chính thống

Khuyến khích đoàn kết ổn định, coi việc lấy tuyên truyền chính diện làm chủ đạo là phương châm cơ bản mà công tác dư luận báo chí của Đảng Cộng sản Trung Quốc luôn tuân thủ. Sở dĩ chúng tôi luôn kiên trì phương châm này, một mặt là bởi kinh tế - xã hội của Trung Quốc đang phát triển lành mạnh toàn diện, là dòng chảy chính của xã hội Trung Quốc hiện nay, cần phải phản ánh khách quan, đầy đủ dòng chảy chính này, thể hiện toàn bộ diện mạo phát triển, tiến bộ của xã hội. Mặt khác, Đảng Cộng sản Trung Quốc đang dẫn dắt nhân dân tiến hành cuộc đấu tranh vĩ đại với nhiều đặc điểm lịch sử mới, vì vậy cần thông qua giai điệu chính xã hội chủ nghĩa để khơi dậy

năng lượng tích cực mạnh mẽ, sự đoàn kết, phấn đấu của toàn xã hội, huy động tính tích cực, tính chủ động, tính sáng tạo của các lĩnh vực. Chúng tôi bám sát những tư tưởng chiến lược, bố trí quyết sách quan trọng của Trung ương Đảng, nắm bắt những thời điểm quan trọng, các hoạt động, hội nghị quan trọng, tổ chức tốt việc tuyên truyền chủ đề, tuyên truyền tình hình, tuyên truyền chính sách, tuyên truyền thành tựu và tuyên truyền điển hình, không ngừng ca vang giai điệu chính, hội tụ năng lượng tích cực. Ví dụ, trong mấy năm vừa qua, chúng tôi liên tục đi sâu tuyên truyền, giải thích tinh thần các bài phát biểu quan trọng của Tổng Bí thư Tập Cận Bình, thúc đẩy thành quả lý luận sáng tạo của Đảng để có thể thấm sâu vào lòng người; gia tăng sự tự tin, kiên định về đường lối, về lý luận, về chế độ, về văn hóa của cán bộ quần chúng. Hay như, trong tuyên truyền hướng tới Đại hội XIX Đảng Cộng sản Trung Quốc, chúng tôi đã tổ chức kỹ việc tuyên truyền chủ đề quan trọng “5 năm phấn đấu đi lên”, thể hiện đầy đủ những chặng đường và thành tựu rực rỡ của Đảng và Nhà nước Trung Quốc kể từ Đại hội XVIII, tạo môi trường dư luận tích cực, nhiệt thành trong toàn xã hội. Việc triển khai tuyên truyền chính diện vừa phải có quy mô, thanh thế, vừa phải coi trọng chất lượng và hiệu quả thực chất. Chúng tôi tăng cường và cải tiến tuyên truyền chính diện, thuật lại một cách tốt nhất các sự kiện, vấn đề bằng cả tấm lòng và tình cảm, sáng tác các tác phẩm chất lượng cao, có tư tưởng và gần gũi với

người dân, tăng cường sức cuốn hút và sức truyền cảm để quần chúng nhân dân thích xem, thích nghe. Chẳng hạn như, chương trình thời sự của Đài Truyền hình Trung ương Trung Quốc tăng tỷ lệ đưa tin các điển hình quan trọng và các vấn đề dân sinh, phát sóng loạt tin chuyên đề về “Những nhân vật đẹp nhất”, “Người thợ nơi nước lớn”, thông qua các câu chuyện sinh động, chi tiết, cảm động để nêu cao tinh thần yêu nước, yêu nghề, cống hiến cho xã hội, đã thu được hiệu quả tuyên truyền tích cực. Để việc kiên trì tuyên truyền chính diện làm chủ đạo, điều then chốt là phải giải quyết tốt mối quan hệ giữa dòng chính với dòng nhánh, giữa thành tích với vấn đề, giữa toàn cục với cục bộ; xử lý tốt quan hệ giữa chân thực cá biệt và chân thực tổng thể; bảo đảm dư luận báo chí luôn lấy tuyên truyền chính diện làm chủ đạo, số lượng, chất lượng và hiệu quả tích cực đều lớn hơn tiêu cực. Song song với việc kiên trì tuyên truyền chính diện làm chủ đạo, chúng tôi cũng hết sức coi trọng vai trò giám sát dư luận, nắm bắt những vấn đề quan trọng trong phát triển kinh tế - xã hội và những vấn đề mà quần chúng nhân dân phản ánh mạnh mẽ; đồng thời, tiến hành giám sát chính xác, giám sát khoa học, giám sát theo pháp luật và giám sát mang tính xây dựng. Xuất phát từ việc bảo vệ lợi ích cơ bản của Đảng và nhân dân để thúc đẩy giải quyết vấn đề, bảo vệ công bằng, chính nghĩa, tăng cường sự tin cậy của quần chúng nhân dân đối với Đảng và Chính phủ.

3. Kiên trì định hướng ổn định dư luận, ra sức tăng cường nhận thức chung, tập hợp lực lượng

Trong điều kiện môi trường internet, môi trường dư luận ngày càng diễn biến phức tạp, sự thành hình, phát triển và lan rộng của dư luận cũng có tốc độ nhanh hơn, phạm vi rộng hơn, ảnh hưởng lớn hơn nên việc có thể định hướng dư luận một cách ổn thỏa hay không liên quan đến sự yên ổn của lòng dân, sự ổn định của xã hội, liên quan đến sự thành bại của cải cách và sự hưng vong của sự nghiệp. Chúng tôi kiên trì coi việc nâng cao năng lực định hướng dư luận là quan trọng để thúc đẩy hiện đại hóa hệ thống và năng lực quản trị đất nước, tăng cường định hướng nhận thức, hoàn thiện phương thức, phương pháp, kiện toàn cơ chế làm việc, từng bước xây dựng hệ thống giải pháp và cách làm hiệu quả.

Về nghiên cứu tình hình dư luận, chúng tôi luôn theo dõi chặt chẽ tình hình và xu hướng của dư luận xã hội; tăng cường kiểm tra, cảnh báo, phân tích, nghiên cứu và đánh giá rủi ro nhằm kịp thời phát hiện những vấn đề mang tính xu hướng, mới xuất hiện; không bỏ qua những sự kiện có xác suất xảy ra lớn, đồng thời, cảnh giác cao độ với sự kiện có xác suất xảy ra nhỏ; nâng cao tính dự báo và tính chính xác của công việc.

Về trọng tâm định hướng, chúng tôi bám sát những vấn đề nóng, tiêu điểm mà xã hội quan tâm phổ biến; chủ động xây dựng các đề tài, tăng cường đưa tin, thực hiện

định hướng kịp thời, định hướng có chiều sâu và định hướng hiệu quả. Đối với các vấn đề nóng về kinh tế - xã hội, chúng tôi tập trung giải thích thắc mắc, giải tỏa tâm tư, hóa giải mâu thuẫn, tích cực trả lời những vấn đề mà quần chúng nhân dân quan tâm, định hướng hợp lý với sự mong đợi của xã hội. Đối với những sự kiện diễn ra bất ngờ nhưng quan trọng, chúng tôi kiên trì, kịp thời xử lý chuẩn xác, công khai minh bạch, theo trình tự, quản lý hiệu quả, định hướng đúng đắn, nâng cao năng lực ứng phó với các sự kiện khẩn cấp, tăng cường hiệu quả của việc đưa tin đầu tiên, chiếm lĩnh vị trí đứng đầu trong định hướng dư luận, hạn chế tối đa không gian truyền bá tin đồn. Đối với các trào lưu tư tưởng sai trái của phương Tây, như chủ nghĩa hợp hiến, chủ nghĩa tự do mới, chủ nghĩa hư vô lịch sử, chúng tôi giương cao ngọn cờ lý luận xã hội chủ nghĩa, biện minh, bác bỏ, vạch rõ bản chất, phân tích tác hại của nó, giúp cán bộ, quần chúng xác định rõ ranh giới đúng sai, làm rõ nhận thức mơ hồ.

Về cơ chế làm việc, chúng tôi kiên trì định hướng nhất thể hóa đối nội và đối ngoại, định hướng đồng bộ trong và ngoài mạng internet, định hướng liên kết giữa cơ quan báo chí trung ương và cơ quan báo chí địa phương, phát huy vai trò của cơ quan làm việc thực tế với các chuyên gia, học giả, hình thành sức mạnh chung nhằm định hướng dư luận.

4. Kiên trì phát triển báo chí theo hướng hội tụ, đẩy nhanh hình thành truyền thông chính thống kiểu mới

Sự phát triển nhanh chóng của các loại hình truyền thông mới đã tạo ra sự cạnh tranh mạnh mẽ chưa từng có giữa nó với truyền thông truyền thống. Trong bối cảnh hiện nay, chúng tôi hết sức coi trọng, nhưng không bi quan và có nhận định phán đoán cơ bản rằng truyền thông mới và truyền thông truyền thống không phải là mối quan hệ đơn giản theo xu hướng mặt này tăng thì mặt kia giảm, mà là trong điều kiện nhất định, như phát triển, hội nhập sẽ hình thành xu hướng cùng tăng trưởng. Chúng tôi còn cho rằng, báo giấy bao gồm: một là “báo”, một là “giấy”. “Báo” là nội dung truyền tải, “giấy” là phương tiện truyền tải. “Báo” là nhu cầu không thay đổi, nhưng thứ thay đổi là “giấy”. Phát triển hội nhập chính là thông qua công nghệ internet để thay đổi “giấy”, làm cho “báo” - nội dung truyền tải được hình thành và truyền bá tốt hơn. Chính từ cơ sở nhận thức này, trong những năm gần đây, chúng tôi ra sức thúc đẩy phát triển hội nhập giữa truyền thông truyền thống và truyền thông mới trên các phương diện như nội dung, công nghệ, kênh thông tin, kinh doanh, quản lý...; nỗ lực hình thành một loạt phương tiện truyền thông chính thống kiểu mới, có hình thái đa dạng, tiên tiến, có sức cạnh tranh mạnh. Chẳng hạn như, tờ báo lớn nhất của Trung Quốc là *Nhân dân Nhật báo*, đã tích cực xây dựng mặt bằng truyền

thông đa phương tiện, gồm nhiều chủng loại, nhiều thiết bị đầu cuối, nhiều kênh thông tin, đã phát triển từ báo giấy truyền thống với 3,1 triệu khách hàng thường xuyên thành một cơ quan báo chí đa phương tiện có diện bao phủ rộng với 350 triệu người sử dụng, với lượng tải thông qua thiết bị di động đầu cuối đạt 150 triệu lượt, tạo được ưu thế mới về truyền tải thông tin. Điều này chứng tỏ, truyền thông truyền thống thông qua phát triển hội nhập có thể mở ra không gian phát triển rộng lớn hơn, phát huy tốt hơn vai trò của truyền thông chính thống. Hiện nay, chúng tôi coi việc thúc đẩy truyền thông hội nhập sâu rộng là phương hướng chính, nắm bắt điều then chốt “hội nhập nhất thể hóa”, thúc đẩy truyền thông mới và truyền thông truyền thống sớm chuyển từ cùng tồn tại sang hội nhập, cùng phát triển từ giai đoạn “bạn là bạn, tôi là tôi” thành “trong bạn có tôi, trong tôi có bạn” và cuối cùng phát triển đến giai đoạn “bạn chính là tôi, tôi chính là bạn”. Thực hiện chiến lược ưu tiên phát triển di động, xây dựng quy trình lấy tin, đăng tải bài lên mạng phù hợp với truyền thông hội tụ; làm tốt việc xây dựng trung tâm báo chí, hay còn gọi là “Nhà bếp trung tâm”, dẫn dắt truyền thông hội nhập sâu rộng.

5. Kiên trì sáng tạo báo chí, truyền thông, tăng cường tính mục tiêu và hiệu quả của công việc

Sáng tạo là nguồn động lực, là sức sống của báo chí, truyền thông, là yêu cầu tất yếu để củng cố mặt trận chính thống, làm lớn mạnh dư luận chính thống. Chúng tôi

thuận theo xu thế tiến bộ của thời đại, tuân theo quy luật của truyền thông báo chí, tích cực sáng tạo nội dung, quan điểm, phương pháp, thể chế, cơ chế, bảo đảm công tác dư luận báo chí luôn song hành với sự phát triển của thời đại. Hiện nay, kỹ thuật truyền tải thông tin ngày một thay đổi, tạo ra khả năng sáng tạo vô hạn của báo chí, truyền thông. Đưa kỹ thuật tiên tiến vào toàn bộ quá trình và các khâu sản xuất, truyền tải thông tin; tích cực áp dụng công nghệ mới như dữ liệu lớn, công nghệ điện toán đám mây, camera máy bay không người lái (flycam), robot viết tin bài, truyền hình trực tiếp bằng thiết bị di động (live stream) vào việc lấy tin và truyền tin, biên tập nội dung; chú trọng áp dụng các ứng dụng mới như H5VA, video mini, phim mini, phim hoạt hình mini để làm phong phú hình thái và phương thức truyền tải, đa phương tiện hóa thông tin báo chí, trình bày nghệ thuật và dễ nhìn. Ví dụ như, trong chuỗi hoạt động nhân dịp kỷ niệm 95 năm thành lập Đảng Cộng sản Trung Quốc, Tân Hoa Xã đã sản xuất bộ phim mini 9 phút “Khí chất đỏ”, áp dụng hình thức ảnh cũ kết hợp kỹ xảo máy tính, khiến những bậc tiền bối cách mạng như có thể bước ra từ chiều sâu lịch sử, kể lại lịch sử vinh quang của Đảng, nên đã đạt hiệu quả truyền thông rất tốt. Đồng thời, các phương tiện truyền thông thích nghi với xu hướng truyền tải phân hóa độc giả, khác biệt hóa và tương tác hóa, nắm bắt chính xác nhu cầu của cộng đồng và những đối tượng sử dụng khác nhau, cung cấp sản phẩm

thông tin đặc sắc mang tính đối tượng, nhân rộng đến từng người sử dụng. Phương thức giao lưu bình đẳng, ngôn ngữ đời thường dễ được người sử dụng chấp nhận. Coi trọng cải tiến cách diễn đạt, đẩy mạnh văn phong “ngắn, thực, mới”; triển khai rộng rãi hoạt động “đi về cơ sở, thay đổi tác phong, cải tiến văn phong”, thúc đẩy người làm báo sâu sát đến tận cơ sở, tìm tòi tư liệu phong phú, nắm chắc ngôn ngữ quần chúng, hình thành phong cách ngôn ngữ phù hợp với sở thích của quần chúng.

6. Kiên trì quản lý khoa học, chuẩn hóa, nắm vững quyền chủ đạo, quyền chủ động

Tăng cường và cải tiến sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác dư luận báo chí, cần phải vừa xây dựng, vừa quản lý; thông qua quản lý chuẩn hóa nghiêm túc, bảo đảm sự phát triển lành mạnh, có trật tự của sự nghiệp báo chí. Chúng tôi đã thực hiện nguyên tắc ai chủ quản người đó phụ trách, ai chủ trì người đó phụ trách và quản lý theo địa bàn, tăng cường quản lý đối với các mặt trận dư luận báo chí, bảo vệ có trách nhiệm, hết trách nhiệm. Mạng internet là điểm then chốt của then chốt trong công tác quản lý, nếu không quản lý được mạng internet thì không thực hiện được quyền kiểm soát lâu dài. Chúng tôi kiên trì năng lượng tích cực là yêu cầu tổng thể, quản lý chặt chẽ là đạo lý cứng; nhấn mạnh quản lý internet theo pháp luật, xây dựng và ban hành một loạt bộ luật, quy định như Luật an ninh mạng internet, Quy định quản lý dịch vụ

thông tin báo chí trên mạng internet; tăng cường trách nhiệm chủ thể về quản lý thông tin của các doanh nghiệp mạng internet; tăng cường quản lý đối với các ứng dụng như V-blog, Wechat, ứng dụng báo chí, truyền hình trực tiếp trên mạng. Chúng tôi hết sức coi trọng việc xây dựng và quản lý đội ngũ cán bộ làm công tác báo chí, luôn đặt việc xây dựng tư tưởng chính trị lên hàng đầu, tăng cường xây dựng ban lãnh đạo của các cơ quan báo chí, thực hiện kế hoạch bồi dưỡng, giáo dục nhân tài báo chí, cung cấp nguồn nhân lực cho sự phát triển sự nghiệp báo chí của Đảng.

Những cách làm trên đây là kết quả tìm tòi trong quá trình thực tiễn, đã và đang chịu sự kiểm nghiệm của thực tiễn. Thực tiễn cho thấy, một số cách làm rất hiệu quả, đã củng cố được mặt trận dư luận báo chí của Đảng, khiến công tác dư luận báo chí phục vụ tốt hơn nữa cho công việc trọng tâm và đại cục của Đảng và Nhà nước. Dư luận báo chí là một sự nghiệp thường xuyên, cần không ngừng tìm tòi và hoàn thiện trong thực tiễn. Đảng Cộng sản Việt Nam cũng có nhiều kinh nghiệm và cách làm hay về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác báo chí và truyền thông đáng để chúng tôi học tập, tham khảo. Chúng tôi mong muốn cùng với các đồng chí bên phía Việt Nam tăng cường giao lưu, học hỏi lẫn nhau, cùng nhau đưa sự nghiệp báo chí của mỗi nước lên một tầm cao mới, thúc đẩy sự nghiệp xây dựng hiện đại hóa xã hội chủ nghĩa của mỗi nước để mở ra cục diện mới.

Kính thưa các đồng chí và các bạn,

Hội thảo Lý luận giữa hai Đảng Trung - Việt đã được tổ chức 13 lần, có nhiều thành quả phong phú, phát huy vai trò quan trọng trong việc củng cố và phát triển tình hữu nghị truyền thống Trung - Việt, thúc đẩy giao lưu hữu nghị và hợp tác cùng có lợi giữa hai bên trên các lĩnh vực. Chúng tôi mong muốn cùng với các đồng chí bên phía Việt Nam mở rộng lĩnh vực giao lưu, hoàn thiện cơ chế giao lưu, nâng cao hơn nữa chất lượng và trình độ của các hội thảo, thúc đẩy quan hệ Trung - Việt tiếp tục phát triển lành mạnh, ổn định.

Cuối cùng, chúc Hội thảo Lý luận lần này thành công tốt đẹp, chúc đồng chí Võ Văn Thưởng và các đồng chí trong Đoàn đại biểu Đảng Cộng sản Việt Nam sức khỏe dồi dào, công việc thuận lợi.

Xin chân thành cảm ơn!

ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM LÃNH ĐẠO CÔNG TÁC BÁO CHÍ VÀ TRUYỀN THÔNG TRONG TÌNH HÌNH MỚI

(Báo cáo đề dẫn tại Hội thảo Lý luận lần thứ 13 giữa Đảng
Cộng sản Việt Nam và Đảng Cộng sản Trung Quốc)

VÕ VĂN THƯỜNG

*Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Trung ương Đảng,
Trưởng Ban Tuyên giáo Trung ương*

*Kính thưa đồng chí Lưu Kỳ Bảo, Ủy viên Bộ Chính trị,
Bí thư Ban Bí thư, Trưởng Ban Tuyên truyền Trung ương,
Trưởng Đoàn đại biểu Đảng Cộng sản Trung Quốc,*

*Thưa các đồng chí trong Đoàn đại biểu Đảng Cộng sản
Trung Quốc và Đoàn đại biểu Đảng Cộng sản Việt Nam,*

*Thưa các đồng chí đại biểu, khách quý và các đồng chí
tham dự Hội thảo,*

Hôm nay, tại thành phố Trịnh Châu cổ kính và tươi
đẹp của tỉnh Hà Nam, chúng ta cùng hội ngộ để tổ chức
Hội thảo Lý luận lần thứ 13 với chủ đề “Tăng cường sự
lãnh đạo của Đảng đối với công tác báo chí và truyền thông
trong tình hình mới”. Thay mặt Đoàn đại biểu Đảng Cộng
sản Việt Nam, tôi xin gửi lời chào nồng nhiệt tới đồng chí

Lưu Kỳ Bảo, Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Ban Bí thư, Trưởng Ban Tuyên truyền Trung ương, Trưởng Đoàn đại biểu Đảng Cộng sản Trung Quốc, các đồng chí trong Đoàn đại biểu Đảng Cộng sản Trung Quốc và các đồng chí trong Đoàn đại biểu Đảng Cộng sản Việt Nam.

Chúc các đồng chí, các quý vị đại biểu, các vị khách quý mạnh khỏe, hạnh phúc; chúc Hội thảo Lý luận lần thứ 13 giữa hai Đảng thành công tốt đẹp.

Thưa các đồng chí,

Chúng ta vừa nghe Báo cáo đề dẫn của đồng chí Lưu Kỳ Bảo về *“Kinh nghiệm và phương thức tăng cường, cải tiến sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác dư luận báo chí trong tình hình mới”*. Đồng chí Lưu Kỳ Bảo đúc kết 6 phương thức lãnh đạo báo chí trong tình hình mới một cách rất sâu sắc.

Bản báo cáo hàm chứa nhiều nội dung sâu sắc và phong phú, thể hiện rõ tình hình thực tế cùng những kinh nghiệm quý báu từ thực tiễn công tác lãnh đạo báo chí và truyền thông của Trung Quốc, đồng thời cũng nêu bật những quan điểm, định hướng cơ bản của Đảng Cộng sản Trung Quốc về công tác lãnh đạo báo chí, truyền thông trong tình hình mới.

Qua bản báo cáo này, chúng tôi thấy giữa hai Đảng chúng ta có nhiều nhận thức, quan điểm tương đồng về công tác lãnh đạo của Đảng đối với báo chí và truyền thông, cũng như những vấn đề đang đặt ra cần phải giải quyết. Vì vậy, chúng tôi tin tưởng rằng, cuộc Hội thảo trao đổi,

học tập, tham khảo kinh nghiệm giữa hai Đảng sẽ đem lại cho chúng ta nhiều điều bổ ích.

Thay mặt Đoàn đại biểu Đảng Cộng sản Việt Nam, tôi xin trình bày báo cáo: *“Đảng Cộng sản Việt Nam lãnh đạo công tác báo chí và truyền thông trong tình hình mới”*.

1. Nhận thức của Đảng Cộng sản Việt Nam về vai trò của báo chí và truyền thông đối với sự nghiệp xây dựng và phát triển đất nước

Trong suốt tiến trình lãnh đạo nhân dân Việt Nam thực hiện cuộc cách mạng giải phóng dân tộc, thống nhất đất nước cũng như thời kỳ đổi mới, thực hiện công nghiệp hóa, hiện đại hóa, xây dựng và bảo vệ đất nước, Đảng Cộng sản Việt Nam luôn coi trọng vai trò to lớn của báo chí, truyền thông. Báo chí, truyền thông là vũ khí tư tưởng sắc bén của Đảng và Nhà nước, là cầu nối giữa Đảng, Nhà nước với nhân dân, là phương tiện quan trọng tuyên truyền phát triển kinh tế - xã hội, xây dựng Đảng và hệ thống chính trị, là diễn đàn để nhân dân tham gia quản lý xã hội, giám sát quyền lực, thực hiện mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh. Toàn bộ hệ thống báo chí, truyền thông ở Việt Nam đều là cơ quan của các tổ chức đảng, nhà nước, các tổ chức chính trị - xã hội, các tổ chức xã hội - nghề nghiệp đặt dưới sự lãnh đạo của Đảng, quản lý của Nhà nước. Đảng Cộng sản Việt Nam lãnh đạo báo chí, truyền thông bằng việc định hướng quy hoạch phát triển và quản lý hệ thống báo chí, truyền thông;

định hướng tư tưởng, chính trị trong nội dung thông tin; quy hoạch, đào tạo, bố trí cán bộ; giám sát, kiểm tra hoạt động của các cơ quan báo chí và nhà báo; lãnh đạo việc tăng cường quản lý nhà nước về báo chí, truyền thông, coi trọng thể chế hóa đường lối, quan điểm của Đảng bằng chính sách, pháp luật của Nhà nước, nhất là xây dựng, bổ sung, từng bước hoàn thiện hệ thống luật pháp đối với các lĩnh vực báo chí, xuất bản, phát thanh, truyền hình, và các phương tiện truyền thông khác trên internet.

Đảng, Nhà nước Việt Nam tôn trọng và bảo vệ quyền tự do báo chí, tự do ngôn luận như một giá trị quan trọng của nền dân chủ xã hội chủ nghĩa, bao gồm quyền tự do hoạt động nghề nghiệp của người hoạt động báo chí, truyền thông; quyền tự do tiếp cận thông tin; quyền tự do cá nhân và các tổ chức, cá nhân được bảo vệ trước báo chí, truyền thông. Điều 25 của Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (năm 2013) quy định: “Công dân có quyền tự do ngôn luận, tự do báo chí, tiếp cận thông tin, hội họp, lập hội, biểu tình”. Tuy nhiên, quyền tự do báo chí không tách rời trách nhiệm chính trị - xã hội, trách nhiệm công dân và đạo đức nghề nghiệp của cơ quan báo chí và nhà báo. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chỉ rõ: “Báo chí của ta thì cần phải phục vụ nhân dân lao động, phục vụ chủ nghĩa xã hội...”¹. Tư tưởng đó của Người tiếp tục được quán triệt

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội, 2011, t.12, tr. 166.

trong các nghị quyết, chỉ thị của Đảng về báo chí, truyền thông. Báo cáo Chính trị của Ban Chấp hành Trung ương tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII của Đảng Cộng sản Việt Nam chỉ rõ: “Các cơ quan truyền thông phải thực hiện đúng tôn chỉ, mục đích, đối tượng phục vụ, nâng cao tính tư tưởng, nhân văn và khoa học, đề cao trách nhiệm xã hội, nghĩa vụ công dân, góp phần xây dựng văn hóa và con người Việt Nam”¹. Ở Việt Nam, báo chí không bị kiểm duyệt trước khi in, truyền dẫn và phát sóng.

Nhằm đáp ứng yêu cầu ngày càng to lớn và đa dạng của nhân dân về thông tin, Đảng Cộng sản Việt Nam chủ trương phát triển mạnh mẽ đi đôi với quản lý tốt hệ thống báo chí, truyền thông. Phát triển báo chí, truyền thông theo hướng cách mạng, chuyên nghiệp, hiện đại, hội nhập quốc tế, mở rộng quy mô ảnh hưởng, cân đối, hợp lý giữa các lĩnh vực, địa bàn trong nước và thế giới. Đảng lãnh đạo trong việc đề ra các chủ trương, chiến lược phát triển, nội dung thông tin, công tác cán bộ, cơ chế tài chính và tạo môi trường thuận lợi cho sự phát triển của báo chí, truyền thông. Quản lý tốt nhằm phát huy cao nhất hiệu quả của hệ thống báo chí, truyền thông, đáp ứng nhu cầu thông tin ngày càng đa dạng, phong phú của nhân dân; tuyên truyền đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà

1. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*, Nxb. Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội, 2016, tr. 129.

nước; sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc; tăng cường khối đại đoàn kết toàn dân tộc, tạo đồng thuận trong xã hội; nâng cao dân trí, phát triển văn hóa, con người Việt Nam; tăng cường đoàn kết, hợp tác với các nước, các tổ chức quốc tế, với nhân dân tiến bộ trên thế giới; đồng thời nhằm hạn chế đến mức thấp nhất những sai phạm, ảnh hưởng tiêu cực đến xã hội của những thông tin xấu, độc trên các phương tiện báo chí, truyền thông, nhất là truyền thông xã hội trên môi trường internet. Đại hội XII của Đảng Cộng sản Việt Nam nhấn mạnh: “Chú trọng công tác quản lý các loại hình thông tin trên internet để định hướng tư tưởng và thẩm mỹ cho nhân dân, nhất là cho thanh niên, thiếu niên”¹. Xã hội càng phát triển thì báo chí, truyền thông càng có vai trò to lớn, ảnh hưởng mạnh mẽ đến mọi mặt của đời sống xã hội. Công tác quản lý không những phải theo kịp sự phát triển nhanh chóng của báo chí, truyền thông, mà còn phải định hướng kịp thời, đúng đắn cho sự phát triển hợp lý và hiệu quả hệ thống báo chí, truyền thông của đất nước.

2. Thực trạng phát triển của báo chí, truyền thông dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam

Dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản, hệ thống báo chí, truyền thông Việt Nam đã phát triển nhanh cả về

1. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*, Sdd, tr. 129.

đội ngũ, trình độ, loại hình, quy mô, phương tiện, kỹ thuật - công nghệ; khả năng tác động và ảnh hưởng đến xã hội, đóng góp xứng đáng vào công cuộc đổi mới, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

Hiện nay, Việt Nam có 859 tờ báo, tạp chí in, trong đó có 199 báo, 660 tạp chí; 135 báo, tạp chí điện tử; 67 đài phát thanh, truyền hình Trung ương và địa phương, trong đó có 02 đài quốc gia là Đài Truyền hình Việt Nam và Đài Tiếng nói Việt Nam, 01 Đài Truyền hình Kỹ thuật số VTC và 64 Đài Phát thanh, truyền hình địa phương. Các đài đã cho ra thêm nhiều kênh phát thanh, truyền hình, đưa số lượng các kênh chương trình phát thanh, truyền hình trong nước lên tới hơn 268 kênh, trong đó 86 kênh phát thanh và 142 kênh truyền hình. Đặc biệt, các trang mạng và truyền thông xã hội trên môi trường internet phát triển rất nhanh chóng. Sau 20 năm có mặt tại Việt Nam (1997 - 2017), internet đã trở nên phổ biến, mang đến cả thời cơ, thuận lợi, cả khó khăn, thách thức cho công tác quản lý. Cả nước có 125 cơ quan báo chí điện tử, hơn 1.500 trang thông tin điện tử tổng hợp; 270 mạng xã hội được cấp phép hoạt động. Có gần 59 triệu người sử dụng internet, chiếm 62,7% dân số, Việt Nam xếp thứ 8 ở châu Á và thứ 18 trong số 20 quốc gia có tỷ lệ người dân sử dụng internet cao của thế giới.

Hệ thống luật pháp, hành lang pháp lý về hoạt động của báo chí, truyền thông có bước tiến bộ quan trọng, cơ bản điều chỉnh kịp thời, hợp lý hoạt động của tất cả các

chuyên ngành báo chí, truyền thông, bảo vệ quyền và mở rộng khả năng, điều kiện tiếp cận thông tin của người dân. Các bộ luật: Luật báo chí, Luật xuất bản, Luật quảng cáo, Luật tiếp cận thông tin, Luật tần số vô tuyến điện, v.v. được xây dựng mới hoặc sửa đổi, bổ sung để đáp ứng yêu cầu, điều kiện mới của xã hội và người dân.

Trong những năm qua, hệ thống báo chí, truyền thông đã góp phần to lớn vào việc tổ chức thực hiện đường lối đổi mới của Đảng, pháp luật của Nhà nước Việt Nam, thực sự đóng vai trò là động lực thúc đẩy phát triển các lĩnh vực kinh tế, văn hóa, xã hội, con người, khoa học, kỹ thuật, bảo vệ Tổ quốc. Hệ thống báo chí, truyền thông cũng góp phần quan trọng vào việc mở rộng dân chủ, tăng cường sự giám sát, phản biện của Mặt trận Tổ quốc, các đoàn thể nhân dân, phát huy vai trò của nhân dân trong việc tham gia trực tiếp vào quản lý phát triển kinh tế - xã hội, giải quyết các vấn đề quốc kế dân sinh quan trọng. Đặc biệt, báo chí, truyền thông trở thành vũ khí quan trọng trong cuộc đấu tranh chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực, quan liêu, tệ nạn xã hội. Hơn 70% các vụ việc tham nhũng, lãng phí được phát hiện, xử lý là do báo chí, truyền thông phát hiện. Thông qua phản ánh dư luận xã hội, phân tích, đánh giá nguyên nhân và các bài học từ các vụ việc tham nhũng, lãng phí, tiêu cực, báo chí, truyền thông đã góp phần răn đe, cảnh báo, ngăn chặn một phần tệ nạn tham nhũng, tiêu cực trong xã hội, giáo dục cán bộ, đảng viên

sống trong sáng, gương mẫu thực hiện chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước.

Đặc biệt, với sự phát triển nhanh chóng, ứng dụng rộng rãi của công nghệ thông tin và mạng internet, báo chí, truyền thông đã thực sự trở thành trường học xã hội không biên giới trong việc giáo dục nâng cao hiểu biết, trình độ nhận thức cho nhân dân, tôn vinh các giá trị dân tộc, nhân văn tốt đẹp, góp phần phát triển văn hóa, con người Việt Nam. Đồng thời, báo chí, truyền thông cũng trở thành cầu nối hữu nghị giữa nhân dân Việt Nam với nhân dân tiến bộ, yêu chuộng hòa bình và bạn bè trên khắp thế giới, thúc đẩy quá trình hội nhập quốc tế, mở ra khả năng to lớn cho việc tiếp thu có chọn lọc những tinh hoa văn hóa của nhân loại để làm giàu thêm bản sắc văn hóa dân tộc.

Bên cạnh những ưu điểm, thành tựu to lớn và căn bản đó, hệ thống báo chí, truyền thông Việt Nam không tránh khỏi *những hạn chế, khuyết điểm*. Nhìn tổng thể, quy hoạch phát triển hệ thống báo chí, truyền thông chưa thực sự khoa học nên còn có những bộ phận chưa hợp lý, chồng chéo nhiệm vụ, gây lãng phí cho nguồn lực xã hội. Có lúc, có nơi, sự chỉ đạo của cấp ủy đảng, sự quản lý của cơ quan nhà nước chưa theo kịp với quy mô, tốc độ phát triển và diễn biến tình hình thực tế của báo chí, truyền thông. Một số cơ quan báo chí chưa tiếp cận với công nghệ thông tin, làm báo hiện đại; sản phẩm báo chí chưa thực sự hấp dẫn. Một số cơ quan báo chí còn sa đà khi khai thác thông tin các mặt tiêu cực của đời sống xã hội, chưa chú ý đúng mức

việc phát hiện, cổ vũ, nhân rộng những nhân tố mới, điển hình tiên tiến, những mặt tích cực của xã hội. Một số cơ quan báo chí, truyền thông có biểu hiện thương mại hóa, xa rời tôn chỉ, mục đích, chưa làm tốt chức năng định hướng tư tưởng và dư luận xã hội, lấy tích cực đẩy lùi tiêu cực, chăm lo xây dựng con người. Trên mạng xã hội còn xuất hiện những thông tin thiếu trách nhiệm công dân, sai sự thật, kích động bạo lực, tuyên truyền những sản phẩm văn hóa lai căng, đồi trụy, ảnh hưởng tiêu cực đến văn hóa, lối sống tốt đẹp của dân tộc, nhất là giới trẻ. Trong thực tiễn, vẫn còn một số đối tượng bất mãn hoặc thù địch chống phá chế độ, chống phá đất nước từ bên trong và bên ngoài tung thông tin sai trái, xấu độc lên mạng xã hội, bóp méo sự thật, xuyên tạc đường lối, quan điểm của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Những thông tin này là những tác nhân gây nhiễu về tư tưởng, văn hóa, ảnh hưởng xấu đến sự đồng thuận trong nhân dân.

Từ thực tiễn công tác lãnh đạo báo chí, truyền thông ở Việt Nam có thể rút ra một số bài học:

Bài học thứ nhất có tính nguyên tắc bất di, bất dịch là phải luôn luôn giữ vững sự lãnh đạo của Đảng đối với báo chí, truyền thông. Sự lãnh đạo của Đảng đối với báo chí, truyền thông chính là một yêu cầu có ý nghĩa quyết định cho hoạt động báo chí bảo đảm tính cách mạng, dân chủ, khoa học, nhân văn, phục vụ đất nước, phục vụ đại đa số nhân dân. Nó bảo đảm cho báo chí không gian rộng lớn để tự do sáng tạo với mục đích trong sáng, cao cả, nhất là

thúc đẩy xã hội phát triển, vì hòa bình, tiến bộ, vì hạnh phúc của nhân dân. Sự lãnh đạo của Đảng đối với báo chí, truyền thông phải được thực hiện đồng bộ cả bốn khâu: định hướng phát triển; định hướng nội dung; công tác cán bộ; công tác kiểm tra, kiểm soát, trong đó khâu cán bộ giữ vai trò quyết định. Đúng như Chủ tịch Hồ Chí Minh đã nhấn mạnh: “Muôn việc thành công hoặc thất bại đều do cán bộ tốt hay kém”¹.

Bài học thứ hai, Đảng cần nhận thức đầy đủ và đúng đắn về vai trò to lớn, ảnh hưởng ngày càng mạnh mẽ của báo chí, truyền thông đối với xã hội, cũng như đối với việc tổ chức thực hiện các nhiệm vụ cách mạng. Đây chính là cơ sở để Đảng đưa ra những chủ trương, giải pháp nhằm phát huy tốt nhất vai trò báo chí như một động lực thúc đẩy sự phát triển của mỗi địa phương, khu vực, ngành nghề nói riêng, sự phát triển của xã hội nói chung. Từ nhận thức này, mỗi cán bộ, đảng viên của Đảng phải học tập, rèn luyện, mỗi cấp ủy phải nâng cao khả năng tổ chức, quản lý báo chí, truyền thông, hướng vào việc thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ chính trị.

Bài học thứ ba, Đảng cần thường xuyên chăm lo phát triển hệ thống báo chí, truyền thông một cách khoa học, hợp lý, đồng bộ cùng với sự phát triển kinh tế - xã hội của đất nước. Sự phát triển hệ thống báo chí, truyền thông không chỉ là vấn đề có tính quy luật trong xã hội hiện đại,

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.5, tr. 313.

góp phần thỏa mãn nhu cầu ngày càng cao, phong phú của nhân dân, mà còn góp phần thúc đẩy quá trình hội nhập quốc tế, tăng cường giao lưu thông tin với các quốc gia, dân tộc khác trên thế giới, mở ra những điều kiện, cơ hội mới cho sự phát triển của đất nước.

Bài học thứ tư, Đảng cần đặc biệt quan tâm đến công tác tổ chức, cán bộ, công tác đào tạo nguồn nhân lực trong lĩnh vực báo chí, truyền thông. Hệ thống tổ chức các cơ quan báo chí, truyền thông phải được xây dựng khoa học, hợp lý, từng bước hoàn thiện về cơ chế vận hành. Đảng cần chăm lo công tác đào tạo, bồi dưỡng, thường xuyên cập nhật, nâng cao nhận thức chính trị, trách nhiệm xã hội, trách nhiệm công dân và đạo đức nghề nghiệp cho đội ngũ người làm báo, những người hoạt động trong lĩnh vực truyền thông, đào luyện họ thành những chiến sĩ đáng tin cậy trên mặt trận tư tưởng, văn hóa. Các cấp ủy đảng phải đặc biệt quan tâm đến đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý trong hệ thống báo chí, truyền thông, bồi dưỡng, rèn luyện, đánh giá, sắp xếp cán bộ hợp lý; kịp thời phát hiện và kiên quyết đưa ra khỏi vị trí lãnh đạo, quản lý đối với những người không đủ bản lĩnh chính trị, năng lực chuyên môn, những người có biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống.

3. Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với báo chí, truyền thông trong tình hình mới

Thời gian tới, tình hình thế giới sẽ tiếp tục có những diễn biến phức tạp, khó lường. Quá trình toàn cầu hóa và

hội nhập quốc tế tiếp tục được đẩy mạnh đồng thời với những biểu hiện của xu hướng cạnh tranh, chủ nghĩa dân tộc, dân túy và chủ nghĩa bảo hộ về kinh tế. Cuộc cách mạng khoa học - công nghệ, đặc biệt là công nghệ thông tin, tiếp tục phát triển nhanh chóng, mạnh mẽ, thúc đẩy sự phát triển nhảy vọt trên nhiều lĩnh vực, tạo ra cả thời cơ và thách thức đối với mọi quốc gia. Xu thế truyền thông đa phương tiện, truyền thông hội tụ phát triển thông tin đa dịch vụ, thông tin có tính tương tác, cá nhân hóa thông tin,... tiếp tục làm thay đổi sâu sắc lối sống và các mối quan hệ xã hội, thúc đẩy mạnh mẽ sự đổi mới phương thức chỉ đạo, quản lý, phương thức hoạt động, tổ chức sản xuất, trao đổi, xử lý thông tin của các cơ quan, tổ chức hoạt động trong lĩnh vực báo chí, truyền thông.

Cộng đồng quốc tế phải đối phó ngày càng gay gắt hơn với các thách thức an ninh truyền thống, an ninh phi truyền thống, đặc biệt là an ninh mạng. An toàn, an ninh thông tin mạng ngày càng trở thành vấn đề quan trọng, nóng bỏng, bức xúc đối với mọi quốc gia, dân tộc, đối với từng gia đình, từng cá nhân con người.

Các quốc gia tham gia ngày càng sâu vào hệ thống sản xuất và chuỗi giá trị toàn cầu. Biến động của giá cả thế giới, sự bất ổn về tài chính, tiền tệ và vấn đề nợ công tiếp tục gây ra những hiệu ứng bất lợi đối với nền kinh tế thế giới. Tương quan sức mạnh kinh tế giữa các quốc gia, khu vực đang có nhiều thay đổi.

Những năm tới là thời kỳ Việt Nam sẽ bước sang một giai đoạn phát triển mới. Việt Nam phải thực hiện đầy đủ các cam kết trong Cộng đồng ASEAN và WTO, triển khai thực hiện nhiều hiệp định thương mại tự do thế hệ mới, hội nhập quốc tế với tầm mức sâu rộng hơn nhiều so với giai đoạn trước. Tình hình kinh tế - xã hội đã có nhiều cải thiện tích cực, nhưng cũng đang đứng trước không ít khó khăn, thách thức về nhiều mặt. Nhu cầu tiếp cận thông tin của nhân dân ngày càng phát triển, đa dạng, phong phú hơn. Những nhiệm vụ đặt ra cho sự nghiệp đổi mới, đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa, hội nhập quốc tế trong giai đoạn tới là rất to lớn.

Bên cạnh đó, sự phát triển vũ bão của công nghệ thông tin, của mạng xã hội và của phương tiện truyền thông khác trên internet cũng mang tới cả những hệ lụy, mặt trái, mặt phức tạp; các thế lực thù địch, phản động chống phá Đảng, Nhà nước và chế độ xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam ngày càng tinh vi, xảo quyệt.

Trong tình hình, điều kiện ấy, việc đổi mới, tăng cường sự lãnh đạo của Đảng, sự quản lý của Nhà nước đối với báo chí, truyền thông là một yêu cầu khách quan, cấp thiết, có ý nghĩa vô cùng quan trọng.

Thứ nhất, tăng cường vai trò, trách nhiệm, năng lực của các cấp ủy đảng trong việc lãnh đạo, quản lý, phát triển hệ thống báo chí, truyền thông nhằm phát huy tốt nhất vai trò của báo chí, truyền thông trong thông tin, tuyên truyền, thực hiện các nhiệm vụ công tác tư tưởng,

tạo sự thống nhất trong Đảng, đồng thuận của xã hội; coi trọng việc cổ vũ, thúc đẩy nhân tố mới, điển hình tiên tiến, hạn chế những tác động tiêu cực, bất lợi. Tích cực, chủ động đấu tranh chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực, tệ nạn xã hội; phản bác có hiệu quả thông tin, quan điểm sai trái, thù địch. Không ngừng nâng cao chất lượng tư tưởng, văn hóa, tính chiến đấu, tính nhân văn, tính hấp dẫn, tăng cường cơ sở vật chất, kỹ thuật, các nguồn lực cần thiết cho hệ thống báo chí, truyền thông.

Thứ hai, đổi mới, tăng cường công tác xây dựng Đảng, đề cao trách nhiệm cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu trong các cơ quan báo chí, truyền thông. Làm tốt công tác định hướng thông tin, cung cấp kịp thời thông tin cho báo chí những vấn đề, sự kiện quan trọng, phức tạp, nhạy cảm. Rà soát, điều chỉnh, bổ sung quy hoạch phát triển hệ thống báo chí, truyền thông đại chúng, tránh trùng lặp, chồng chéo về chức năng, nhiệm vụ, gây lãng phí nguồn lực.

Thứ ba, tiếp tục hoàn thiện hệ thống các quy định của Đảng và các văn bản quy phạm pháp luật về lĩnh vực báo chí, truyền thông, làm rõ hơn thẩm quyền, trách nhiệm, cơ chế phối hợp giữa các cơ quan lãnh đạo của Đảng, quản lý của Nhà nước, cơ quan chủ quản và từng cơ quan báo chí, truyền thông, các chủ thể truyền thông xã hội trên môi trường mạng internet. Tiếp tục tăng cường cơ chế phối hợp giữa Ban Tuyên giáo Trung ương, Bộ Thông tin và Truyền thông, Hội Nhà báo Việt Nam và các ban, bộ,

ngành của Đảng và Nhà nước trong công tác chỉ đạo, quản lý hoạt động báo chí, truyền thông. Tiếp tục xây dựng, hoàn thiện các quy định đạo đức nghề nghiệp và giáo dục các chủ thể trong hoạt động báo chí, truyền thông tự giác thực hiện.

Thứ tư, thường xuyên đổi mới, nâng cao chất lượng công tác đào tạo, bồi dưỡng phẩm chất chính trị, năng lực chuyên môn, đạo đức nghề nghiệp, trình độ ngoại ngữ và những hiểu biết về quan hệ quốc tế cho đội ngũ người làm báo. Coi trọng công tác rà soát, đánh giá đội ngũ cán bộ quản lý báo chí; thực hiện nghiêm các quy định, quy trình về bổ nhiệm, miễn nhiệm, thi đua, khen thưởng, kỷ luật đối với cán bộ lãnh đạo các cơ quan báo chí. Có kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng, bổ sung cán bộ có năng lực, đủ phẩm chất cho hệ thống báo chí. Tạo điều kiện thuận lợi về cơ sở vật chất, nguồn lực và cơ chế để các cơ quan báo chí chủ lực phát triển, trở thành những trung tâm báo chí đa phương tiện mạnh, đủ năng lực chiếm lĩnh mặt trận thông tin, làm tốt công tác định hướng tư tưởng và dư luận xã hội.

Thứ năm, tăng cường công tác thông tin đối ngoại, làm tốt công tác quảng bá hình ảnh đất nước, các giá trị văn hóa đặc trưng của đất nước và con người Việt Nam đến với nhân dân và bạn bè trên thế giới. Làm tốt công tác hướng dẫn nhân dân trong việc tiếp thu những giá trị văn hóa tích cực, tiến bộ của nhân loại; cảnh giác, phê phán, đấu tranh với các biểu hiện du nhập sản phẩm văn hóa

tiêu cực, trái với thuần phong, mỹ tục của dân tộc, trái với các giá trị nhân văn, tiến bộ của nhân loại.

Thứ sáu, tiếp tục hoàn thiện hệ thống pháp luật, chính sách để quản lý mạng xã hội, các phương tiện truyền thông phi chính thống, phương tiện truyền thông nước ngoài trên internet hoạt động tại Việt Nam. Kiên quyết xử lý các trang mạng xã hội truyền bá thông tin xấu độc, phản động, xâm hại đến sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

Thưa các đồng chí,

Tăng cường công tác lãnh đạo của Đảng, sự quản lý của Nhà nước đối với báo chí, truyền thông trong tình hình mới là một đòi hỏi khách quan và cấp bách của sự nghiệp xây dựng và bảo vệ đất nước. Theo nhận thức của chúng tôi, sự lãnh đạo của Đảng đối với báo chí, truyền thông trong thời gian tới không chỉ là điều kiện, là động lực quan trọng để làm tốt công tác tư tưởng, tạo sự đồng thuận xã hội, góp phần thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ chính trị của đất nước, mà còn bảo đảm quyền sáng tạo của báo chí, truyền thông, giúp báo chí, truyền thông hoàn thành trách nhiệm nặng nề, sứ mệnh cao cả của mình đối với đất nước, nhân dân.

Một lần nữa, tôi xin chúc các đồng chí mạnh khỏe, hạnh phúc; chúc cuộc Hội thảo của chúng ta thành công tốt đẹp.

Xin trân trọng cảm ơn!

KIÊN TRÌ NGUYÊN TẮC TÍNH ĐẢNG, NẮM VỮNG ĐỊNH HƯỚNG CHÍNH TRỊ VÀ ĐỊNH HƯỚNG DƯ LUẬN ĐÚNG ĐẮN

LỮ NHAM TÙNG

Phó Tổng Biên tập Nhân dân Nhật báo

Công tác dư luận báo chí là một công tác đặc biệt quan trọng của chính đảng mácxít. Khi cầm quyền chính đảng mácxít cần phải không ngừng tăng cường sự lãnh đạo của mình đối với công tác dư luận báo chí, nắm chắc quyền chủ động và quyền chủ đạo trong công tác dư luận báo chí. Trong quản lý đất nước, Đảng Cộng sản Trung Quốc luôn coi trọng cao độ việc tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác dư luận báo chí, đã tích lũy được những kinh nghiệm hết sức phong phú, trong đó có một điều vô cùng quan trọng là luôn luôn kiên trì nguyên tắc tính đảng, nắm vững định hướng chính trị và định hướng dư luận đúng đắn. Từ Đại hội XVIII của Đảng Cộng sản Trung Quốc đến nay, Tổng Bí thư Tập Cận Bình đã có các bài phát biểu quan trọng đối với công tác dư luận báo chí trong tình hình mới, sợi chỉ đỏ xuyên suốt trong đó là luôn luôn kiên

trì nguyên tắc tính đảng, nắm vững định hướng chính trị và định hướng dư luận đúng đắn.

Đảng Cộng sản Trung Quốc luôn đề cao nguyên tắc tính đảng trong công tác dư luận báo chí. Vào những năm 40 của thế kỷ trước, đồng chí Mao Trạch Đông đã có bài viết quan trọng: “Tăng cường tính Đảng trong tuyên truyền báo chí”, trình bày rõ nguyên tắc tính đảng trong công tác dư luận báo chí. Từ Đại hội XVIII của Đảng Cộng sản Trung Quốc đến nay, Tổng Bí thư Tập Cận Bình một lần nữa lại nhấn mạnh nguyên tắc tính đảng trong công tác dư luận báo chí. Tại buổi Tọa đàm về công tác dư luận báo chí của Đảng tổ chức ngày 19 tháng 2 năm 2016, Tổng Bí thư Tập Cận Bình nhấn mạnh vấn đề căn bản nhất trong kiên trì nguyên tắc tính đảng trong công tác dư luận báo chí vẫn là kiên trì sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác này, đồng chí cũng đã nói rõ cách làm thế nào để kiên trì nguyên tắc tính đảng của công tác dư luận báo chí trong tình hình mới. Kiên trì nguyên tắc tính đảng trong công tác dư luận báo chí, mục đích là để nắm vững định hướng chính trị đúng đắn. Bất kỳ loại hình báo chí nào cũng đều phải thể hiện lập trường, truyền bá tư tưởng, tầm ảnh hưởng đến lòng người, luôn có thuộc tính ý thức hệ nhất định. Vì vậy, công tác dư luận báo chí là công tác chuyên môn có tính chính trị rất cao, cũng là công tác chính trị có tính chuyên môn rất cao, buộc phải luôn kiên trì định hướng chính trị đúng đắn. Về điểm này, chúng tôi luôn giương cao ngọn cờ sáng suốt, không mập mờ, hàm hồ.

Kiên trì định hướng chính trị đúng đắn được thể hiện một cách rõ ràng và tập trung trong việc kiên trì định hướng dư luận đúng đắn. Định hướng chính trị là hạt nhân của việc định hướng dư luận, định hướng dư luận là sự cụ thể hóa của định hướng chính trị. Tổng Bí thư Tập Cận Bình nhấn mạnh, các mặt, các khâu của công tác dư luận báo chí đều phải kiên trì định hướng dư luận đúng đắn. Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác dư luận báo chí phải thể hiện một cách cụ thể nguyên tắc tính đảng và định hướng chính trị trong định hướng dư luận. Từ xưa đến nay, trong công tác dư luận báo chí *Nhân dân Nhật báo* luôn kiên trì nguyên tắc tính đảng, nắm vững định hướng chính trị và định hướng dư luận đúng đắn, không ngừng sâu sắc hóa nhận thức về quy luật của công tác dư luận báo chí.

Thứ nhất, công tác dư luận báo chí kiên trì nguyên tắc tính đảng, nắm vững định hướng chính trị và định hướng dư luận chính xác, nội hàm cốt lõi là giữ sự nhất trí cao độ với Trung ương Đảng.

Luôn kiên trì giữ sự nhất trí cao độ với Trung ương Đảng là yêu cầu số 1 đối với công tác dư luận báo chí. Để kiên trì nguyên tắc tính đảng, nắm vững định hướng chính trị và định hướng dư luận đúng đắn, cuối cùng điểm căn bản nhất chính là giữ sự nhất trí cao độ với Trung ương Đảng, lấy ngọn cờ của Đảng làm ngọn cờ, lấy phương hướng của Đảng làm phương hướng, lấy ý chí của Đảng làm ý chí. Hiện nay, công tác dư luận báo chí luôn giữ sự

nhất trí cao độ với Trung ương Đảng, thể hiện rõ tinh thần trong các bài phát biểu quan trọng và những lý luận mới, tư tưởng mới và chiến lược mới về quản lý đất nước của Tổng Bí thư Tập Cận Bình. Vì thế, *Nhân dân Nhật báo* đã tổ chức “Học tập Tập Cận Bình trở thành người đủ tiêu chuẩn làm báo của Đảng” kêu gọi toàn thể các đồng chí của báo học tập các tác phẩm, bài phát biểu, bài viết, lập trường, quan điểm, phương pháp, tinh thần, phẩm chất, tác phong của Tổng Bí thư Tập Cận Bình, tăng cường ý thức chính trị, ý thức đại cục, ý thức hạt nhân, ý thức đồng lòng một cách thiết thực. Trong việc tuyên truyền báo chí, chúng tôi đã lập ra những chuyên mục quan trọng như “Đi sâu học tập, quán triệt tinh thần các bài phát biểu quan trọng của đồng chí Tập Cận Bình”, “Tư tưởng mới, thực tiễn mới về quản lý đất nước”..., liên tục đăng các bài viết lý luận và loạt tin tức, hình thành hiệu ứng có quy mô. Đồng thời, tổ chức đội ngũ cốt cán của tờ báo viết các bài quan trọng với bút danh “Nhậm Trọng Bình”¹, “Nhậm Lý Hiên”², đi sâu bình luận tinh thần của các bài phát biểu quan trọng với các lý luận mới, tư tưởng mới và chiến lược mới về quản lý đất nước của Tổng Bí thư Tập Cận Bình. Chúng tôi kiên

1. “Nhậm Trọng Bình” là cách gọi tắt theo cách phát âm gần giống để chỉ các bài bình luận sâu sắc, quan trọng được đăng trên *Nhân dân Nhật báo* - BT.

2. “Nhậm Lý Hiên” là cách gọi tắt theo cách phát âm gần giống để chỉ Ban Tuyên truyền lý luận của *Nhân dân Nhật báo* - BT.

trì tuyên truyền tư tưởng mới, lý luận mới, yêu cầu mới của Tổng Bí thư Tập Cận Bình trong việc thống nhất cải cách, phát triển, ổn định, đối nội, đối ngoại, quốc phòng, quản lý Đảng, quản lý đất nước, quản lý quân đội, đã hình thành hợp lực to lớn và hiệu ứng quy phạm trên toàn bộ các mặt báo chí, phương tiện truyền thông.

Công tác dư luận báo chí giữ sự nhất trí cao độ với Trung ương Đảng, yêu cầu các cơ quan phụ trách dư luận báo chí luôn kiên trì việc Đảng quản lý tuyên truyền, Đảng quản lý ý thức hệ, Đảng quản lý báo chí. Các tờ báo khác nhau có thể có khác biệt về cơ quan chủ quản, cơ chế kinh doanh, biện pháp kỹ thuật, nhưng không thể có hai tiêu chuẩn trong việc kiên trì nguyên tắc tính đảng, kiên trì định hướng chính trị và định hướng dư luận đúng đắn. Tất cả các báo đều có một yêu cầu, một tiêu chuẩn trong việc giữ sự nhất trí cao độ với Trung ương Đảng. Hiện nay, *Nhân dân Nhật báo* đã và đang chuyển từ một tờ báo giấy trước đây thành “mặt trận truyền thông nhân dân” với hình thức truyền thông toàn diện, gồm hơn 10 loại hình như: báo giấy, tạp chí, mạng tin tức, truyền hình, phát thanh, trang điện tử, báo trên điện thoại di động, mạng xã hội Weibo, Wechat, với 290 sản phẩm ứng dụng, tổng cộng có hơn 635 triệu người sử dụng. Chúng tôi yêu cầu tất cả các phương tiện truyền thông của báo trong “mặt trận truyền thông nhân dân” đều phải giữ sự nhất trí cao độ một cách vô điều kiện về tư tưởng, chính trị, hành động với Trung ương Đảng do đồng chí Tập Cận Bình làm

hạt nhân, tuyệt đối không cho phép xuất hiện tình trạng “vùng ly khai dư luận”, “đặc khu dư luận”. Vì vậy, *Nhân dân Nhật báo* đã xây dựng hệ thống quản lý định hướng báo chí, xác định rõ việc chỉ đạo định hướng truyền thông, tuyên truyền của báo trong phân công công tác đến các thành viên của Ban biên tập, hình thành cơ chế quản lý thượng tầng định hướng truyền thông do Ban biên tập lãnh đạo tập thể, phân công phụ trách. Xây dựng “năm cơ chế”: cơ chế thông tin, cơ chế thẩm duyệt, cơ chế trao đổi, cơ chế kiểm tra, cơ chế đánh giá có công năng phối hợp, liên hệ chặt chẽ với nhau. Bảo đảm các công cụ truyền thông của báo chí luôn kiên trì định hướng chính trị và định hướng dư luận đúng đắn.

Thứ hai, công tác dư luận báo chí kiên trì nguyên tắc tính đảng, nắm chắc định hướng chính trị và định hướng dư luận đúng đắn, nhiệm vụ căn bản là “hai củng cố”.

“Hai củng cố”: củng cố vai trò dẫn đường của chủ nghĩa Mác trong ý thức hệ; củng cố cơ sở tư tưởng chung của toàn Đảng, nhân dân cả nước đoàn kết phấn đấu là nhiệm vụ căn bản của công tác dư luận báo chí, cũng là tiêu chuẩn căn bản để đánh giá hiệu quả công tác dư luận báo chí. Công tác dư luận báo chí có kiên trì nguyên tắc tính đảng hay không, có nắm vững định hướng chính trị và định hướng dư luận đúng đắn hay không, không thể tự nói được mà phải có tiêu chuẩn đánh giá khách quan, đó chính là xem có hoàn thành được nhiệm vụ “hai củng cố” hay không. Chủ nghĩa Mác là tư tưởng chỉ đạo căn bản để

chúng tôi xây dựng Đảng, xây dựng đất nước. Xa rời hoặc từ bỏ chủ nghĩa Mác, Đảng Cộng sản Trung Quốc sẽ mất đi linh hồn, mất đi phương hướng. Công tác dư luận báo chí buộc phải khiến toàn Đảng, toàn dân kiên định không rời, không dao động về vấn đề căn bản là kiên trì vai trò dẫn đường của chủ nghĩa Mác. Thực hiện mục tiêu phấn đấu “hai lần 100 năm” và giấc mơ Trung Quốc phục hưng dân tộc Trung Hoa, yêu cầu công tác dư luận báo chí phải tạo không khí dư luận tốt đẹp và mang lại sức mạnh tinh thần to lớn, củng cố nền tảng tư tưởng chung mà toàn Đảng, toàn dân cùng đoàn kết phấn đấu.

Để thực hiện “hai củng cố”, *Nhân dân Nhật báo* một mặt luôn kiên trì, cổ vũ sự đoàn kết, ổn định, lấy việc tuyên truyền chính diện làm chủ đạo đảm đương trách nhiệm củng cố, làm lớn mạnh dư luận tư tưởng chính thống một cách thiết thực hoàn thành nhiệm vụ to lớn là giữ vững sự thống nhất tư tưởng trong toàn xã hội và ổn định lòng dân có hiệu quả. Mặt khác, chúng tôi luôn quan tâm sát sao các động thái về tư tưởng, đi đầu về lý luận, các điểm nóng dư luận, kiên trì sự thẳng thắn và trung thành, mạnh dạn lên tiếng, không để các tư tưởng sai lệch có kênh phát tán và có không gian để phát triển. Những năm gần đây, những luồng tư tưởng sai lệch đã gây ra nhiều tạp âm trong ý thức hệ. Chúng tôi luôn giữ vững lập trường và nguyên tắc, hài hòa và có mức độ, đăng tải các bài viết liên quan, phản bác một cách có lý, có căn cứ nhằm củng cố vai trò dẫn đường của chủ nghĩa Mác về

mặt ý thức hệ. Đồng thời, chúng tôi coi trọng thông qua việc phân tích, lập luận, làm tốt công tác định hướng, dẫn dắt sự quan tâm của mọi người đến các điểm nóng, điểm khó. Ví dụ, năm ngoái, *Nhân dân Nhật báo* đã tập trung vào các nhận thức sai lệch trong đánh giá lịch sử của Cách mạng văn hóa, kịp thời đăng bài bình luận “Nhìn lại lịch sử để tiến lên tốt hơn”, nhanh chóng xoa dịu dư luận; đăng loạt bài bình luận như “Cải cách bảy vấn đề mang tính kết cấu về nguồn cung” để làm rõ sự mơ hồ, định hướng, điều chỉnh, trấn an lòng người, hay “Không để các tạp âm găm nhấm thành tích chống tham nhũng”, đã làm rõ căn nguyên, gắn kết lòng người; tập trung vào các vấn đề xã hội như cải cách kỳ thi đại học, điều tiết thị trường bất động sản, quản lý đô thị, xử lý khói bụi ô nhiễm, nhìn thẳng vào các tiêu điểm của dư luận, chủ động quan tâm phản hồi, tích cực định hướng theo xu thế củng cố nền tảng tư tưởng chung của toàn Đảng và toàn dân cùng đoàn kết phấn đấu.

Thứ ba, công tác dư luận báo chí kiên trì nguyên tắc tính đảng, nắm vững định hướng chính trị và định hướng dư luận đúng đắn, yêu cầu cơ bản là quan tâm đến đại cục, nắm chắc xu thế lớn, tập trung vào việc lớn.

Để công tác dư luận báo chí kiên trì nguyên tắc tính đảng, yêu cầu căn bản là phải quan tâm đến đại cục, nắm chắc xu thế lớn, tập trung vào việc lớn, cũng chính là phải coi bám sát trọng tâm, phục vụ đại cục là nhiệm vụ cơ bản của công tác dư luận báo chí. Công tác dư luận báo chí phải

nắm vững trọng điểm và điểm tập trung, phải suy nghĩ trong đại cục, hành động trong đại cục, nắm chắc các việc lớn liên quan đến cải cách, phát triển, ổn định toàn cục, nắm chắc các việc lớn mà Đảng và Chính phủ đang làm, nắm chắc các việc lớn mà quần chúng nhân dân đang quan tâm, không thể không biết phân biệt đâu là việc quan trọng, đâu là việc không quan trọng, thậm chí là “tham bát bỏ mâm”. Từ Đại hội XVIII của Đảng Cộng sản Trung Quốc đến nay, Trung ương Đảng do đồng chí Tập Cận Bình làm hạt nhân đã bám sát việc kiên trì và phát triển chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, đưa ra bố cục tổng thể “5 trong 1” thúc đẩy đồng bộ xây dựng kinh tế, xây dựng chính trị, xây dựng văn hóa, xây dựng xã hội, xây dựng văn minh sinh thái, phối hợp nhịp nhàng với việc thúc đẩy bố cục chiến lược “Bốn toàn diện” là hoàn thành xây dựng toàn diện xã hội khá giả, đi sâu cải cách toàn diện, quản lý đất nước theo pháp luật toàn diện và quản lý Đảng nghiêm minh toàn diện, xây dựng và thực hiện các quan niệm phát triển mới, những điều này chính là đại cục của công tác Đảng và Nhà nước. Công tác dư luận báo chí nếu xa rời đại cục, xa rời công tác trọng tâm, thì việc kiên trì nguyên tắc tính đảng, nắm vững định hướng chính trị và định hướng dư luận đúng đắn chỉ là những câu nói sáo rỗng.

Nhân dân Nhật báo là cơ quan ngôn luận của Trung ương Đảng, trong công tác dư luận báo chí luôn kiên trì xoay quanh trọng tâm, phục vụ đại cục. Đối với việc đưa tin, tuyên truyền các hoạt động trọng đại như Hội nghị

Trung ương Đảng, hai kỳ họp “Lưỡng hội”* và bố trí những công việc quan trọng, chúng tôi luôn kiên trì việc lên kế hoạch trước, sắp xếp một cách chu đáo. Chúng tôi sáng tạo trong việc đưa tin tuyên truyền “Lưỡng hội”, đi sâu tuyên truyền các phát biểu quan trọng khi Tổng Bí thư Tập Cận Bình tham gia thẩm định và thảo luận tại các đoàn, các tổ, đi sâu đưa tin các chương trình của “Lưỡng hội”. Chúng tôi nỗ lực bám sát việc thúc đẩy lập kế hoạch theo tình hình, hành động theo tình hình, thuận theo tình hình trong các công tác trọng tâm của Đảng và Nhà nước để triển khai tuyên truyền báo chí. *Nhân dân Nhật báo* cũng luôn bám sát vào bố cục tổng thể “5 trong 1”, bố cục chiến lược “Bốn toàn diện” và các quan niệm phát triển mới, sáng tạo trong việc đưa tin tuyên truyền về đi sâu cải cách toàn diện, định hướng dư luận hiệu quả. Loạt bài bình luận “Quan sát sâu rộng cải cách toàn diện từ Đại hội XVIII của Đảng đến nay” đã đi sâu phân tích tình hình, định hướng dư luận một cách hiệu quả; chuyên mục “Sáng tạo tại cơ sở trong việc đi sâu cải cách” đã tập trung phản ánh tình hình thực tiễn tại cơ sở, theo đuổi thành quả cải cách. Thông qua việc tuyên truyền báo chí để hỗ trợ cho công tác trọng tâm, làm phong phú cho công tác toàn cục, tạo bầu không khí dư luận tốt đẹp để thực hiện quan điểm mới, tư tưởng mới,

* Lưỡng hội là hai kỳ họp Đại hội đại biểu nhân dân toàn quốc và Hội nghị Hiệp thương Chính trị nhân dân toàn quốc của Trung Quốc được tổ chức song song với nhau (BT).

chiến lược mới về quản lý đất nước của Trung ương Đảng, thúc đẩy sự nghiệp của Đảng và Nhà nước phát triển.

Thứ tư, công tác dư luận báo chí kiên trì nguyên tắc tính đảng, nắm vững định hướng chính trị và định hướng dư luận đúng đắn, định hướng công tác lấy nhân dân làm trung tâm.

Công tác dư luận báo chí là công tác làm người, là xây dựng trong trí não con người, phải thực sự giải quyết tốt vấn đề “vì ai, dựa vào ai, tôi là ai”, luôn kiên trì định hướng công tác lấy nhân dân làm trung tâm, đặt nhân dân vào vị trí cao nhất, đứng vững trên lập trường của quần chúng, tăng thêm tình cảm với quần chúng, phản ánh tiếng nói của nhân dân. Một số người tách rời việc kiên trì nguyên tắc tính đảng với việc kiên trì định hướng công tác lấy nhân dân làm trung tâm, thậm chí là làm hai việc này đối lập với nhau, như vậy là hoàn toàn sai lầm. Tính đảng và tính nhân dân là thống nhất hữu cơ, việc truyền bá chủ trương của Đảng và phản ánh tiếng nói của nhân dân cũng là thống nhất hữu cơ. Không phản ánh tiếng nói của nhân dân, không phản hồi sự quan tâm của quần chúng, không đáp ứng nhu cầu của quần chúng, thì sẽ không thể thực hiện được việc định hướng quần chúng, gắn kết nhận thức chung và dẫn đến việc kiên trì nguyên tắc tính đảng sẽ không thực hiện được.

Trong công tác dư luận báo chí, *Nhân dân Nhật báo* luôn kiên trì định hướng công tác lấy nhân dân làm trung tâm. Một là, thực hiện “bám sát thực tế, bám sát đời sống,

bám sát quần chúng”, thực hiện “sâu sát cơ sở, chuyển đổi tác phong, cải tiến văn phong” một cách sâu sắc. Chúng tôi tiếp tục làm tốt việc đưa tin trong dịp tết cổ truyền với chuyên mục “Xuân mới đi cơ sở”, hay như chuyên mục “Đêm ngủ ở nông gia nghe tiếng nói người dân” đã miêu tả bức tranh thời đại “Trung Quốc tươi đẹp” với các góc nhìn phong phú. Chúng tôi còn xây dựng chuyên mục “Ông kính phóng viên”, tăng cường đưa tin điều tra, để phóng viên sâu sát cơ sở, tập trung vào quần chúng, đưa các tin phỏng vấn có tính chính xác, thực chất với địa phương. Hai là, tăng cường đưa tin về các vấn đề mà quần chúng quan tâm, phản hồi những quan tâm của quần chúng. Tăng cường định hướng đối với các vấn đề nóng mà quần chúng quan tâm như phân phối thu nhập, thị trường cổ phiếu, bất động sản, giáo dục, việc làm, y tế, môi trường sinh thái, giải đáp các thắc mắc cho quần chúng. Chúng tôi còn xây dựng chuyên mục “Tìm chứng cứ”, đi sâu đưa tin về “tin tức kỳ bí”, cung cấp chân tướng, sự thật cho quần chúng. Ba là, tăng cường sự giám sát của dư luận đối với các vấn đề liên quan đến lợi ích sát sườn của quần chúng, thúc đẩy giải quyết các vấn đề thực tế, phát huy tính tích cực trong giám sát. Ví dụ, những năm gần đây, chúng tôi đưa một loạt tin tức liên quan chặt chẽ đến các vấn đề quần chúng quan tâm như “Quan tâm các vấn đề chuyển nhượng đất ở nông thôn”, “Quan tâm các vấn đề trong tiến trình pháp trị”... qua đó thể hiện sức mạnh giám sát của dư luận. Chính vì luôn kiên trì định hướng công

tác lấy nhân dân làm trung tâm, nên *Nhân dân Nhật báo* đã cho ra đời rất nhiều bài viết có tư tưởng, có sức lan tỏa, có chất lượng, đã tập hợp được sức mạnh lớn lao của nhân dân trong việc thúc đẩy cải cách phát triển.

Thứ năm, công tác dư luận báo chí kiên trì nguyên tắc tính đảng, nắm vững định hướng chính trị và định hướng dư luận đúng đắn, phẩm chất tinh thần là tiến cùng thời đại, cải cách sáng tạo.

Thời đại đang phát triển, xã hội đang tiến bộ, cục diện báo chí và các phương thức truyền thông đang có những thay đổi, biến hóa sâu sắc, thói quen tiếp nhận của quần chúng cũng rất khác so với trước đây. “Người thông minh tùy thời mà đổi, người có trí tùy việc mà lo”. Chỉ khi công tác dư luận báo chí tiến cùng thời đại, cải cách sáng tạo, thể hiện tính thời đại, nắm chắc tính quy luật, giàu tính sáng tạo, luôn dẫn đầu trào lưu thời đại, mới có thể tuyên truyền tốt chủ trương của Đảng một cách mạnh mẽ, thể hiện định hướng chính trị chính xác, làm tốt vai trò định hướng dư luận xã hội. Truyền thông tốt đẹp trong công tác dư luận báo chí cần phải được kế thừa, phương pháp hữu dụng phải được kiên trì, nhưng không thể đi theo lối mòn, hình thành sự ỷ lại. Công tác dư luận báo chí là công tác cùng cộng hưởng với sự phát triển kinh tế - xã hội, là sự nghiệp “đổi mới, đổi mới hơn nữa”, nên buộc phải có tinh thần tiến cùng thời đại, cải cách sáng tạo, không ngừng thúc đẩy sáng tạo về ý tưởng, quan niệm, nội dung, hình thức, phương pháp, cách thức, thể chế, cơ chế.

Hiện nay, đối với công tác dư luận báo chí, sáng tạo lớn nhất là phát triển tích hợp với truyền thông, việc này liên quan đến sáng tạo trên các mặt như quan niệm, nội dung, hình thức, kỹ thuật, thể chế. *Nhân dân Nhật báo* đã sớm nhận thức và thích ứng nhanh với sự thay đổi của truyền thông. Từ tháng 01-1997, đã đi đầu trong việc xây dựng trang *Nhân dân Nhật báo* điện tử. Tháng 7-2012, *Nhân dân Nhật báo* có phiên bản chính thức trên mạng xã hội Weibo, hiện nay số lượng người theo dõi và truy cập lên đến hơn 92 triệu người. Tháng 6-2014, theo xu thế phát triển của mạng di động, chúng tôi đã đưa ra ứng dụng đọc *Nhân dân Nhật báo* và Wechat *Nhân dân Nhật báo*. Hiện nay ứng dụng *Nhân dân Nhật báo* đã có hơn 180 triệu lượt tải về, số lượng tài khoản Wechat là hơn 10,67 triệu. Năm nay khi đưa tin về “Lưỡng hội”, chúng tôi đưa vào cơ chế “Nhà bếp trung tâm”, đã giành được thắng lợi đầu tiên đó là “một lần lấy tin, tạo ra nhiều chuyên mục, truyền phát nhiều kênh”. Chúng tôi đã phối hợp sản xuất 39 clip ngắn và sản phẩm H5, tạo ra nhiều sản phẩm nhất trong lịch sử các năm. Riêng hai clip “Đồng chí Tập Cận Bình - Đại biểu của nhân dân” và “Thay đổi - Bốn năm quản lý đất nước của đồng chí Tập Cận Bình” phát trên các phương tiện truyền thông mới của báo đã thu hút được hơn 130 triệu lượt truy cập. Để thúc đẩy phát triển hội nhập truyền thông, cách làm của chúng tôi là sử dụng thực tiễn ở từng bộ phận để thúc đẩy thiết kế thượng tầng, lấy đột phá ở nhiều điểm để thúc đẩy tổng thể, đổi mới trong việc sáng

tạo đưa tin để thúc đẩy đổi mới về chế độ, bám sát khả năng nghề nghiệp để dẫn đầu đổi mới. Kinh nghiệm của chúng tôi là dựa vào khả năng dẫn dắt để giữ sứ mệnh chức trách, dựa vào sức ảnh hưởng để tập hợp lượng bạn đọc, dựa vào sức truyền bá để nâng cao hiệu quả tích hợp, dựa vào sức sáng tạo để thúc đẩy cùng có lợi, cùng thắng. Chính vì dựa vào sự phát triển hội nhập truyền thông chúng tôi đã mở rộng được mặt trận của công tác dư luận báo chí, hình thành nên sức sản xuất báo chí mới, để dư luận, tư tưởng chủ đạo chiếm lĩnh truyền thông mới.

Từ Đại hội XVIII của Đảng Cộng sản Trung Quốc đến nay, chính vì luôn kiên trì nguyên tắc tính đảng, nắm vững định hướng chính trị và định hướng dư luận đúng đắn nên công tác dư luận báo chí của Đảng Cộng sản Trung Quốc luôn bảo đảm sự nhất trí cao độ với Trung ương Đảng do đồng chí Tập Cận Bình làm hạt nhân có định hướng rõ ràng, mạnh mẽ nên công tác đạt nhiều hiệu quả, giai điệu chính ngày càng vang sáng, năng lượng tích cực ngày càng mạnh mẽ, không ngừng gắn kết lòng người, củng cố cơ sở, phát huy vai trò to lớn trong việc tập hợp nhận thức chung, vẽ ra vòng tròn đồng tâm lớn nhất, nỗ lực tạo nên những thành tựu mới lớn hơn nữa nhằm phát triển sự nghiệp của Đảng và Nhà nước.

TRỌNG TRÁCH CỦA BÁO CHÍ VÀ TRUYỀN THÔNG VIỆT NAM TRONG TÌNH HÌNH MỚI

GS.TS. VŨ VĂN HIỀN

Phó Chủ tịch Hội đồng Lý luận Trung ương

Lịch sử báo chí, truyền thông Việt Nam tính từ năm 1865 khi tờ *Gia Định* báo ra đời đến nay đã được 152 năm. Đến ngày 21 tháng 6 năm 1925, tại Quảng Châu, Trung Quốc, báo *Thanh niên* do lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc sáng lập đã khởi nguồn cho dòng chảy báo chí, truyền thông cách mạng. Hơn 90 năm qua, báo chí, truyền thông Việt Nam trở thành một bộ phận hữu cơ, gắn bó mật thiết với sự nghiệp cách mạng, với dân tộc Việt Nam. Đồng hành và phục vụ đắc lực cho sự nghiệp cách mạng, báo chí cách mạng Việt Nam có đóng góp xứng đáng vào những thắng lợi vẻ vang của đất nước như Cách mạng Tháng Tám, cuộc kháng chiến trường kỳ chống thực dân Pháp, cuộc kháng chiến chống đế quốc Mỹ, giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước năm 1975, sự nghiệp đổi mới đầy sáng tạo hơn 30 năm qua.

Đảng Cộng sản Việt Nam xác định nhà báo là chiến sĩ trên mặt trận tư tưởng, văn hóa; báo chí, truyền thông là công cụ đắc lực của Đảng với thông tin nhanh chóng nhất, phổ cập nhất, phản ánh một cách chủ động và trung thực mọi mặt của đời sống xã hội; thông tin cập nhật tình hình trong nước và quốc tế. Báo chí, truyền thông là diễn đàn của nhân dân, thường xuyên tiếp xúc với nhân dân và góp phần giải đáp những vấn đề mới do cuộc sống đặt ra; đấu tranh hằng ngày, hằng giờ chống những âm mưu, thủ đoạn đen tối của các thế lực thù địch, chống các khuynh hướng sai trái trên mặt trận tư tưởng, văn hóa, góp phần quan trọng trong việc tổ chức, tuyên truyền, phát động phong trào cách mạng của nhân dân. Gắn bó mật thiết với nhân dân, báo chí, truyền thông Việt Nam không chỉ thực hành chức năng phản ánh xã hội, cung cấp thông tin, luận cứ hướng dẫn tư tưởng và hoạt động cho người đọc, người xem, người nghe mà còn phục vụ nhu cầu giải trí, nâng cao đời sống tinh thần của nhân dân. Báo chí, truyền thông luôn là lực lượng hữu hiệu nhất trong thông tin đối ngoại để bạn bè quốc tế ngày càng hiểu biết hơn về đất nước, con người Việt Nam, ủng hộ sự nghiệp chính nghĩa và cao cả của Việt Nam. Báo chí, truyền thông thực sự là vũ khí sắc bén, hiệu quả trong cuộc đấu tranh vì độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội.

Báo chí, truyền thông như tấm gương phản chiếu thực tế muôn hình, muôn vẻ của đời sống xã hội và cốt vật chất để báo chí, truyền thông phản ánh chính là tình hình

thế giới và trong nước. Thế giới đang chứng kiến những thay đổi hết sức lớn lao, nhanh chóng, phức tạp và khó lường. Giáo sư Klaus Schwab, Chủ tịch Diễn đàn Kinh tế thế giới đã nhận định: “Chúng ta đang đứng trên ngưỡng cửa của một cuộc cách mạng công nghệ có khả năng thay đổi một cách căn bản lối sống, lối làm việc và lối tương tác của chúng ta. Sự thay đổi này chưa từng có trong lịch sử nhân loại”. Toàn cầu hóa, hội nhập quốc tế, cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư tạo ra nhiều thay đổi về chất đối với phương thức sản xuất ở mỗi nước và ở cấp độ toàn cầu. Trong đời sống quốc tế, một số trào lưu và xu hướng mới đang xuất hiện, như trào lưu dân túy, xu hướng bảo hộ, sự chuyển dịch quyền lực giữa các nước lớn, xung đột sắc tộc, tôn giáo, chiến tranh cục bộ, chiến tranh mạng... đang là những nhân tố tác động nhiều chiều đến đời sống quốc tế.

Ở trong nước, Việt Nam đã đạt được những thành tựu to lớn, có ý nghĩa lịch sử qua hơn 30 năm đổi mới. Thời cơ mới đang rộng mở cho sự phát triển. Tuy nhiên, nhiều khó khăn, thách thức không nhỏ trong quá trình phát triển đang là những vấn đề nổi lên cần phải giải quyết. Đó là nguy cơ tụt hậu về kinh tế; là tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong một bộ phận cán bộ, đảng viên, công chức, tệ quan liêu, tham nhũng, lãng phí vẫn tồn tại và diễn biến phức tạp.

Tình hình mới đặt ra cho báo chí, truyền thông Việt Nam trọng trách lớn với những nhiệm vụ chính yếu sau:

1. Báo chí, truyền thông Việt Nam là vũ khí sắc bén của Đảng, tích cực thực hiện nhiệm vụ tuyên truyền đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước đến quảng đại quần chúng

Là phương tiện thông tin tuyên truyền đặc lực của Đảng, báo chí, truyền thông Việt Nam được Đảng lãnh đạo trực tiếp trên nhiều phương diện. Đây là nguyên tắc bất di bất dịch trong hoạt động báo chí ở Việt Nam. Chính trong điều kiện mới của quá trình toàn cầu hóa, hội nhập quốc tế; xây dựng đất nước theo định hướng xã hội chủ nghĩa, sự lãnh đạo của Đảng đối với báo chí càng cần thiết. Xã hội càng phát triển, thông tin báo chí càng có vai trò to lớn. Với nội dung thông tin có định hướng đúng đắn, chân thật, có sức thuyết phục, báo chí có khả năng hình thành dư luận xã hội hướng tới đồng thuận xã hội phù hợp với vận động của hiện thực theo chiều hướng có chủ đích.

Những người làm báo Việt Nam xác định: Báo chí cách mạng nếu tách rời sự lãnh đạo của Đảng sẽ không còn sự sáng tạo, ngòi bút sẽ lạc lõng, mất phương hướng. Mọi hoạt động của báo chí phải tuân theo định hướng của Đảng không chạy theo khuynh hướng thương mại, thật sự là tiếng nói của Đảng, của Nhà nước, diễn đàn của nhân dân, giữ vai trò phản ánh và hướng dẫn dư luận, hình thành dư luận xã hội lành mạnh, ủng hộ và thúc đẩy công cuộc đổi mới dưới sự lãnh đạo của Đảng.

Là phương tiện trọng yếu đưa đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước vào cuộc sống, báo

chí, truyền thông làm tròn sứ mệnh động viên toàn xã hội phấn đấu thực hiện đường lối của Đảng, thực hiện nghiêm chính sách, pháp luật của Nhà nước, đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa vì mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh. Nắm vững tinh thần và quyết tâm chính trị mà Đại hội lần thứ XII của Đảng đã chỉ ra: “Tăng cường xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh,... Phát huy sức mạnh toàn dân tộc và dân chủ xã hội chủ nghĩa. Đẩy mạnh toàn diện, đồng bộ công cuộc đổi mới,... bảo vệ vững chắc độc lập, chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc; giữ gìn hòa bình, ổn định, chủ động và tích cực hội nhập quốc tế để phát triển đất nước”¹. Báo chí, truyền thông Việt Nam đang tích cực thực hiện những nội dung tuyên truyền trọng yếu là: *Thứ nhất*, phản ánh việc tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ. *Thứ hai*, xây dựng tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả. *Thứ ba*, nâng cao chất lượng tăng trưởng, năng suất lao động và sức cạnh tranh của nền kinh tế; cơ cấu lại tổng thể và đồng bộ nền kinh tế gắn với đổi mới mô hình tăng trưởng. *Thứ tư*, kiên quyết, kiên trì đấu tranh bảo vệ Tổ quốc, giữ vững môi trường hòa bình, mở rộng quan hệ đối ngoại, nâng cao

1. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*, Sdd, tr. 76.

vị thế và uy tín của Việt Nam trên trường quốc tế. *Thứ năm*, thu hút, phát huy mạnh mẽ mọi nguồn lực và sức sáng tạo của nhân dân. Phát huy quyền làm chủ của nhân dân, phát huy sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc. *Thứ sáu*, phát huy nhân tố con người trong mọi lĩnh vực đời sống xã hội; tập trung xây dựng con người về đạo đức, nhân cách, lối sống, trí tuệ và năng lực làm việc; xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh.

Là diễn đàn quan trọng của nhân dân, thông qua việc phản ánh một cách sát thực, sâu sắc những tâm tư nguyện vọng và những đóng góp của nhân dân với Đảng, Nhà nước, báo chí, truyền thông góp phần đưa hơi thở của cuộc sống đến các chương trình nghị sự của Đảng và Nhà nước để từ đó hình thành những nghị quyết mới, chính sách mới nhằm giải quyết những vấn đề mới nảy sinh trong xã hội. Chỉ có như vậy báo chí, truyền thông mới có động lực và điều kiện để không ngừng đổi mới, không ngừng sáng tạo, phát triển.

2. Báo chí thực hiện tốt chức năng biểu dương và phê phán

Bám sát tiến trình đổi mới, đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, báo chí, truyền thông phát hiện và phản ánh trung thực những điển hình tiên tiến, nhiệt tình ủng hộ và cổ vũ nhân tố mới, người tốt, việc tốt, những biểu hiện tích cực nảy sinh trong đời sống kinh tế - xã hội. Bản chất của sự nghiệp đổi mới là hình thành và hoàn

thiện cái mới, cái tiêu biểu. Cái mới được phản ánh trên báo chí, truyền thông có thể là một nhân tố mới, một sự kiện mới, một phẩm chất mới, một kinh nghiệm mới, một phương hướng mới xuất hiện trong đời sống xã hội. Cái mới được thông tin có thể lúc đầu còn là cái riêng, cái cá biệt, song trong tương lai, nếu được nuôi dưỡng, khuyến khích sẽ là cái chung, cái phổ biến. Cái mới trong công tác xây dựng Đảng càng được phản ánh khách quan, chân thực bao nhiêu thì chất lượng xây dựng Đảng càng trong sạch và lành mạnh bấy nhiêu. Cái mới, cái tiến bộ do Đảng đề xướng và lãnh đạo càng tiêu biểu cho sự vận động đi lên của sự vật, hiện tượng của đời sống xã hội thì càng có giá trị, càng có ý nghĩa thuyết phục lớn lao. Cái mới có tác dụng rất quan trọng trong việc cổ vũ cán bộ, đảng viên hoàn thành tốt nhiệm vụ chính trị của mình, đồng thời có sức cảm hóa và lôi cuốn quần chúng noi theo. Hiện nay, nhiều chuyên mục trên các cơ quan truyền thông đại chúng như: “gương sáng đảng viên”, “việc tử tế”, “những bông hoa đẹp”... được công chúng rất quan tâm và đánh giá cao.

Báo chí, truyền thông kiên định cổ vũ nhân tố mới, nhưng đồng thời kiên quyết chống tiêu cực và chống tiêu cực cũng là để cho nhân tố mới thật sự được tôn vinh trong đời sống xã hội. Trong điều kiện hiện nay, khi tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong một bộ phận cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức diễn biến phức tạp thì việc đấu tranh chống những biểu hiện trên

lại càng cần thiết. Báo chí, truyền thông cùng với sự giám sát của nhân dân, là tai mắt tinh nhạy phát hiện, làm rõ và đưa ra công luận những biểu hiện của sự thoái hóa, biến chất đó.

Trong việc thực hiện chức năng biểu dương và phê phán, báo chí, truyền thông Việt Nam được tiếp thêm sức mạnh với việc “Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh” và nhất là trong những năm qua, báo chí truyền thông đã tham gia tích cực vào việc thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 khóa XI và Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII với những nội dung thiết yếu trong công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng. Thông qua việc biểu dương cái tốt, đấu tranh chống cái xấu, tiêu cực, báo chí góp phần làm trong sạch đội ngũ cán bộ của Đảng và Nhà nước, làm lành mạnh quan hệ xã hội, giữ vững ổn định chính trị, thúc đẩy sự nghiệp cách mạng tiến lên. Qua hoạt động của báo chí, truyền thông trong nhiệm vụ này, nhân dân càng tin vào Đảng với việc nghiêm túc tự đổi mới, tự chỉnh đốn để làm trong sạch và tăng cường sức mạnh, xứng đáng là Đảng trí tuệ, Đảng của niềm tin.

3. Báo chí tích cực đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực

Tham nhũng và tiêu cực là những hành vi xấu xa mà nhân dân Việt Nam coi là “quốc nạn”, là một trong những nguy cơ làm tổn hại đất nước. Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã coi chống tham nhũng, tiêu cực như một

nhiệm vụ cấp bách để làm trong sạch đội ngũ cán bộ của Đảng và Nhà nước.

Thực hiện chỉ thị của Đảng, báo chí, truyền thông Việt Nam đã tích cực đi đầu trong sự nghiệp đấu tranh chống tiêu cực, tham nhũng và các tệ nạn xã hội, góp phần xây dựng con người Việt Nam về tư tưởng, tình cảm, tri thức, nhân cách, đạo đức, lối sống; góp phần xây dựng xã hội mới theo định hướng xã hội chủ nghĩa. Thực tiễn thời gian qua, nhờ có sự tham gia tích cực của đông đảo đội ngũ các nhà báo mà đã phanh phui được nhiều vụ tham nhũng, tiêu cực nghiêm trọng. Để phát hiện được các hiện tượng tiêu cực, tham nhũng, báo chí đã đi sâu vào thực tiễn, khám phá và phát hiện những hiện tượng làm cản trở sản xuất, những “con sâu” đang đục khoét vào đời sống của người lao động, những kẻ làm giàu bất chính, những nguyên nhân kìm hãm tài năng của quần chúng, chỉ đích danh, đồng thời nêu các biện pháp ngăn chặn và khắc phục những trở ngại đó. Báo chí, truyền thông đã tạo dư luận mạnh mẽ lên án những hiện tượng tham nhũng, tiêu cực nảy sinh trong đời sống xã hội; thói lãng phí, chây lười, làm ăn gian dối, những biểu hiện thờ ơ vô trách nhiệm, vô tổ chức. Báo chí, truyền thông còn kiên quyết đấu tranh chống thái độ và hành vi trì trệ, chống lối phô trương, ba hoa, làm ăn kém hiệu quả. Đây chính là cuộc đấu tranh cho cái tốt thắng cái xấu xa, đấu tranh cho phương hướng đúng, cho hành vi tốt ngày càng được nhân rộng và phát triển vì lợi ích của đất nước và nhân dân.

4. Báo chí, truyền thông đấu tranh chống các quan điểm sai trái, thù địch

Đấu tranh chống quan điểm sai trái, thù địch là một phần quan trọng trong đấu tranh tư tưởng, có tác dụng to lớn đối với việc xây dựng Đảng cũng như sự phát triển của toàn xã hội. Trong cuộc đấu tranh đặc biệt nhạy cảm và khó khăn này, báo chí, truyền thông Việt Nam thực sự là lực lượng xung kích quan trọng. Là người tuyên truyền tập thể, người cổ động tập thể và người tổ chức tập thể, trong cuộc đấu tranh chống những quan điểm sai trái, thù địch, báo chí, truyền thông Việt Nam đã tập trung vào những nội dung cụ thể. Tùy theo chức năng, nhiệm vụ của mình, các cơ quan báo chí, truyền thông đã nhận dạng các quan điểm, luận điệu sai trái, thù địch; chỉ rõ các dạng quan điểm sai trái, đồng thời từng bước đưa ra những giải pháp để đấu tranh chống các quan điểm đó. Trước hết, báo chí, truyền thông coi việc đấu tranh chống quan điểm sai trái, thù địch không chỉ là tuyên chiến trên báo chí với những đối tượng đó, mà điều chính yếu nhất, quan trọng nhất lại là tuyên truyền để giữ vững lập trường, quan điểm cho toàn thể cán bộ, đảng viên và nhân dân, để ai ai cũng thấy lẽ phải, không nghe theo những luận điệu xuyên tạc với những mục đích xấu. Trên cơ sở nhận thức như vậy, báo chí tuyên truyền, giải thích đường lối, quan điểm của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước để toàn Đảng, toàn dân quán triệt sâu sắc và nhất trí cao với

quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Đồng thời, bằng những tác phẩm báo chí đa dạng, giàu sức thuyết phục, báo chí truyền bá chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh - kim chỉ nam cho mọi hành động của cách mạng Việt Nam; giúp cho toàn xã hội nhận thức đúng để thống nhất tư tưởng, hành động, không có khoảng trống để các luận điệu thù địch lung lạc. Tất cả những thông tin quan trọng của thế giới và trong nước được các phương tiện báo chí cung cấp đầy đủ, mang tính định hướng dư luận để không có sự hiểu biết sai lệch.

Có thể khẳng định những hoạt động của báo chí, truyền thông Việt Nam trong gần thế kỷ qua, đặc biệt hơn 30 năm đổi mới vừa qua đã có những đóng góp khá nổi bật. Bên cạnh đó, những hạn chế của báo chí trong khi thực hiện những trọng trách của mình cũng khá rõ. Đó là, khi thực hiện chức năng biểu dương và phê phán, vẫn có những tình trạng phản ánh quá mức, hoặc tô hồng, hoặc bôi đen. Cũng có trường hợp phản ánh gương điển hình đáng để công chúng học tập nhưng một thời gian sau lại thấy đó không phải là gương sáng. Trong đấu tranh phòng, chống tham nhũng và tiêu cực xã hội cũng có những nhà báo “nhanh nhẩu đoảng” hoặc “thật thà hư”, vô tình tiết lộ thông tin, ảnh hưởng đến công tác điều tra phòng, chống tội phạm của các cơ quan chức năng. Việc đấu tranh chống quan điểm sai trái, thù địch cũng còn nhiều vướng mắc, những lập luận để đấu tranh chưa thật sắc bén, chưa có sức thuyết phục.

Với những thành công và ngay cả còn những mặt hạn chế nhất định trong hơn 90 năm qua, có thể khẳng định một cách chắc chắn rằng, báo chí, truyền thông Việt Nam đã xứng đáng là một công cụ đắc lực và hữu hiệu của Đảng, Nhà nước và nhân dân. Những trọng trách mà Đảng, Nhà nước và nhân dân giao phó nhất định sẽ được lực lượng hùng hậu báo chí truyền thông Việt Nam tổ chức thực hiện một cách nghiêm túc, bài bản, sáng tạo. Đó cũng là điều kiện tiên quyết để báo chí, truyền thông Việt Nam ngày càng phát triển mạnh mẽ.

KIÊN TRÌ LẤY TUYÊN TRUYỀN CHÍNH DIỆN LÀM CHỦ ĐẠO, TĂNG CƯỜNG CÔNG TÁC DƯ LUẬN TƯ TƯỞNG CHÍNH THỐNG

LƯU TƯ DƯƠNG

Phó Giám đốc Tân Hoa Xã

Dư luận chính thống có vị trí chủ đạo, phản ánh bản chất dòng chảy chính của thời đại, thể hiện dư luận đối với phương hướng phát triển của xã hội. “Dòng chảy chính” của dư luận chính thống là dòng chảy chính của các quan điểm giá trị, của các chương trình nghị sự và của sức ảnh hưởng. Đặc điểm bản chất của điều này là cố vũ đoàn kết và ổn định, lấy tuyên truyền chính diện làm chủ đạo. Việc kiên trì lấy tuyên truyền chính diện làm chủ đạo, tăng cường công tác dư luận tư tưởng chính thống được quyết định bởi đặc trưng bản chất của sự tiến bộ và phát triển của xã hội Trung Quốc đương đại, là yêu cầu bản chất đối với vai trò định hướng dư luận của truyền thông chính thống, là phương châm cơ bản mà công tác dư luận báo chí của Đảng Cộng sản Trung Quốc phải tuân theo. Tăng cường công tác dư luận tư tưởng chính thống chính là tập trung

vào các công việc trọng tâm của Đảng và Nhà nước, phục vụ, phục tùng đại cục phát triển kinh tế - xã hội, truyền tải tiếng nói của Đảng và Chính phủ, thể hiện tốt dòng chảy chính của xã hội hiện nay, phản ánh tốt tiếng nói của quần chúng nhân dân. Đây là điều then chốt để dẫn dắt đất nước phát triển, duy trì xã hội ổn định, hài hòa.

Tân Hoa Xã là cơ quan báo chí do Đảng Cộng sản Trung Quốc thành lập và lãnh đạo trực tiếp, là trận địa quan trọng trong công tác dư luận báo chí của Đảng. Ban Cán sự Đảng Tân Hoa Xã chính là lực lượng nòng cốt để Tân Hoa Xã làm tốt công tác dư luận báo chí. Những năm gần đây, Ban Cán sự Đảng Tân Hoa Xã đã nghiêm túc thực hiện chức trách và sứ mệnh trong công tác dư luận báo chí của Đảng mà Tổng Bí thư Tập Cận Bình đề ra, đó là gương cao ngọn cờ, dẫn dắt định hướng, tập trung vào trọng tâm, phục vụ đại cục, đoàn kết nhân dân, cổ vũ sĩ khí, giáo dục con người, hội tụ sức mạnh, làm rõ thông tin sai trái, phân biệt đúng sai, liên kết trong ngoài nước, giao lưu cùng thế giới; nêu rõ các nguyên tắc quản lý cơ quan là “Xây dựng định hướng chính trị, tập trung công tác báo chí, phát triển sáng tạo cơ quan”, xây dựng văn bản ý kiến của Ban Cán sự Đảng Tân Hoa Xã về việc tăng cường và cải thiện sự lãnh đạo đối với công tác dư luận báo chí, tìm tòi từ thực tiễn nhóm các biện pháp để “tăng cường tuyên truyền chính diện, đẩy mạnh dư luận chính thống”.

1. Kiên trì “xây dựng định hướng chính trị”, nắm vững định hướng chính trị của công tác tuyên truyền báo chí

Kể từ khi thành lập vào năm 1931, Tân Hoa Xã đã theo sát Trung ương Đảng. Bất kể khi còn là Thông Tấn xã Trung Hoa đỏ trong thời kỳ ở Thụy Kim, hay là Tân Hoa Xã trong thời kỳ ở Diên An, bất kể là trong những năm tháng cách mạng chiến tranh khói lửa liên miên, hay trong những năm tháng xây dựng đất nước hùng hực khí thế, hay như giai đoạn cải cách mạnh mẽ, Tân Hoa Xã đều trung thành với nhiệm vụ là “tiếng nói”, “tai mắt” của Trung ương Đảng, phát huy đầy đủ vai trò là trận địa quan trọng trong công tác dư luận báo chí của Đảng. Có thể nói, trung thành với Đảng là bản sắc chính trị, là gen di truyền của Tân Hoa Xã.

Chúng tôi có cảm nhận sâu sắc rằng, trong tình hình mới, truyền thông chính thống là người xây dựng và định hướng dư luận xã hội, là người giải thích và diễn giải về thể chế chính trị, là người truyền bá và thúc đẩy ý thức hệ. Tân Hoa Xã với vai trò là trận địa quan trọng trong công tác dư luận báo chí của Đảng, về bản chất là cơ quan thực hiện công tác chính trị của Đảng, phải gương cao ngọn cờ, thực hiện trách nhiệm là “tiếng nói”, là “tai mắt” của Trung ương Đảng. Xuất phát từ lập trường và bản sắc chính trị, chúng tôi tăng cường công tác giáo dục định hướng cho toàn thể đội ngũ cán bộ, phóng viên, biên tập viên học tập sâu sắc, thực hiện nghiêm túc quan điểm về

báo chí của chủ nghĩa Mác - Lênin, bảo đảm định hướng chính trị đúng đắn trong tuyên truyền báo chí.

Tổng Bí thư Tập Cận Bình nhấn mạnh: “Khi đã đúng đắn về chính trị, thì có thể tìm được đúng chìa khóa cho mọi ổ khóa”. Việc sử dụng tốt chìa khóa trong công tác đưa tin phải thể hiện ở chủ đề và hình thức tuyên truyền. Là cơ quan truyền thông chính thống của Đảng, Tân Hoa Xã luôn kiên trì phương châm cổ vũ đoàn kết ổn định, lấy tuyên truyền chính diện làm chủ đạo, tuyên truyền đường lối, phương châm, chính sách của Đảng với lập trường rõ ràng, nắm vững xu thế lớn, phản ánh bản chất, phát hiện xu thế, tập trung phản ánh bản chất lành mạnh của xã hội, thể hiện khách quan toàn bộ diện mạo của sự phát triển và tiến bộ, từ đó phối hợp hài hòa với xu thế phát triển mạnh mẽ của sự nghiệp cải cách Trung Quốc.

Nhân dịp 85 năm thành lập Tân Hoa Xã, Tổng Bí thư Tập Cận Bình đã gửi Thư chúc mừng, đánh giá cao những cống hiến của Tân Hoa Xã, khẳng định trong 85 năm qua, Tân Hoa Xã đã kiên trì phương hướng mà Đảng vạch ra, kiên trì nguyên tắc tính đảng, kiên trì việc người làm chính trị làm báo, cùng chung hơi thở với nhân dân, tiến cùng thời đại, tuyên truyền chủ trương của Đảng, phản ánh tiếng nói của nhân dân, góp phần quan trọng để Đảng Cộng sản Trung Quốc đoàn kết, dẫn dắt nhân dân các dân tộc trên cả nước không ngừng giành được thắng lợi to lớn trong sự nghiệp cách mạng, xây dựng và cải cách đất nước.

2. Kiên trì “xây dựng công tác báo chí”, nỗ lực nâng cao sức ảnh hưởng của dư luận chính thống

Nhiệm vụ chính mà Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc giao phó cho Tân Hoa Xã là đưa tin. Điều then chốt để Tân Hoa Xã thực hiện tốt chức trách và sứ mệnh là làm tốt công tác đưa tin, không ngừng tăng cường công tác dư luận tư tưởng chính thống. Kiên trì xây dựng công tác báo chí là phải tập trung vào nhiệm vụ chính là đưa tin, mở rộng, làm tốt công tác dư luận tư tưởng chính thống.

Một là, tăng cường ý thức chính trị, ý thức đại cục, ý thức hạt nhân, ý thức đồng lòng, nắm vững tính chất lập trường rõ ràng của dư luận chính thống, nỗ lực thể hiện tầm cao của tuyên truyền chính diện. Trong công tác tuyên truyền chính diện, việc tăng cường “bốn ý thức” chủ yếu thể hiện ở việc liệu đã tuyên truyền, đưa tin một cách trọng thị, đầy đủ và tập trung tiếng nói của Trung ương Đảng, chính sách, chủ trương của Đảng, tinh thần các bài phát biểu của Tổng Bí thư Tập Cận Bình hay chưa. Ban Cán sự Đảng Tân Hoa Xã yêu cầu công tác đưa tin của các kênh cung cấp bài, ấn phẩm trực thuộc, các trang tin và phương tiện truyền thông đều phải tự giác bảo đảm thống nhất với Trung ương Đảng, với lý luận, đường lối, phương châm, chính sách, quyết sách của Trung ương Đảng, đều phải thể hiện ý chí, phản ánh chủ trương, bảo vệ uy tín của Trung ương Đảng, nỗ lực để tiếng nói của Đảng có âm hưởng mạnh nhất của thời đại.

Chúng tôi cũng triển khai đấu tranh dư luận với lập trường rõ ràng, dám đấu tranh đối với những vấn đề nguyên tắc chính trị quan trọng, “kiên trì rõ ràng về chân lý, phân biệt đúng sai, dám chịu trách nhiệm”, quyết không để những phát ngôn đi ngược lại quyết định của Trung ương Đảng, vi phạm Hiến pháp và pháp luật làm nhiễu loạn trật tự xã hội có cơ hội xuất hiện. Chúng tôi còn tập trung tăng cường quản lý định hướng và kiểm soát trận địa, nghiêm khắc trong kỷ luật tuyên truyền, chặt chẽ trong quy trình đưa tin, hoàn thiện cơ chế truyền tải tinh thần quan trọng, cơ chế báo cáo các vấn đề quan trọng, cơ chế thẩm tra tin bài, cơ chế dự báo dư luận, cơ chế chịu trách nhiệm với những sai phạm trong đưa tin, cũng như cơ chế quản lý đối với người duyệt bài cuối cùng, v.v.; tăng cường kiểm soát về chính trị, nghiêm túc thực hiện các biện pháp thẩm tra, kiểm soát tin bài, tập trung tăng cường giám sát truyền thông, đưa tin liên tục, bảo đảm việc đưa tin của báo chí truyền thông và báo chí mới phải cùng “một tiêu chuẩn, một thước đo, một góc độ”, bảo đảm định hướng đưa tin của báo chí truyền thông và báo chí mới phải đúng đắn, đúng với sự thực, an toàn trong đăng bài.

Hai là, đi sâu điều tra, nghiên cứu, nắm vững tính chính xác của dư luận chính thống, cố gắng thể hiện “độ chính xác” của tuyên truyền chính diện. Ban Cán sự Đảng Tân Hoa Xã nhận thức được rằng, nếu muốn công tác tuyên truyền được thừa nhận, đi vào lòng người, thì phải nắm chắc các hiện tượng xã hội, xuất phát từ việc liên hệ

với hiện tượng xã hội để nhận thức được bản chất. Tân Hoa Xã coi việc đi sâu điều tra, nghiên cứu thực tế là trọng tâm công tác nghiệp vụ, quy định mỗi thành viên Ban Cán sự Đảng phải có thời gian điều tra, nghiên cứu không dưới một tháng, mỗi năm, người phụ trách các đơn vị và chi nhánh phải thực hiện trách nhiệm của “trưởng ban biên tập” và “trưởng nhóm phóng viên”, mỗi năm phải có thời gian điều tra, nghiên cứu không dưới hai tháng để dẫn dắt có hiệu quả đội ngũ phóng viên làm tin bài đi sâu điều tra, nghiên cứu thực tế, nhằm rèn luyện khả năng thực tiễn, tầm nhìn, trí tuệ và trình độ viết, không ngừng nâng cao trình độ tuyên truyền chính diện. Hiện nay, việc đưa tin hằng ngày phải có trọng điểm, hằng tuần phải có bài quan trọng, hằng tháng phải có bài hay đã trở thành thông lệ.

Việc tăng cường tuyên truyền chính diện, làm tốt công tác dư luận chính thống không hề mâu thuẫn với việc giám sát dư luận, điều then chốt là “vừa phải thấy rừng, cũng phải thấy cây, không được coi cây là rừng, cũng không được để một chiếc lá che mắt mà không thấy rừng”. Phải nắm vững thời gian, mức độ, hiệu quả, vừa không thể vì lấy lòng dư luận mà “mất phương hướng”, vì tham gia mù quáng mà “lệch chuẩn”, vì thu hút chú ý mà “thiếu chính xác”, cũng không thể vì tuyên truyền về sai phạm quá mức mà “sai quy phạm”, vì cố tình hưởng ứng mà “mất tư thế”. Vì vậy, phải nắm vững các mối quan hệ như dòng chính với dòng nhánh, đường thẳng với khúc quanh,

thành tích với vấn đề, toàn cục với cục bộ, phải luôn luôn giữ cho đầu óc tỉnh táo và khả năng nhận biết sắc bén, phải nhìn đại cục với tầm nhìn toàn diện, nhìn nhận phát triển một cách biện chứng, khiến việc đưa tin trở thành động lực tích cực thúc đẩy sự tiến bộ và phát triển của xã hội.

Ba là, cải tiến phương thức đưa tin, nắm vững tính chất sinh động của dư luận chính thống, cố gắng thể hiện được “độ nóng” của tuyên truyền chính diện. Ban Cán sự Đảng Tân Hoa Xã đề ra, phải chuyên tâm thực hiện tuyên truyền chính diện, để quần chúng thích xem, thích nghe, không thể tuyên truyền bằng cách nói dối, nói quá, nói điều vô nghĩa, không thể dừng ở việc không ngừng lặp lại những khẩu hiệu chính trị sáo rỗng, không thể áp dụng một phương thức để phục vụ nhiều loại hình độc giả khác nhau. Cách tuyên truyền như vậy là phản tuyên truyền. Tuyên truyền chính diện muốn đạt được hiệu quả “đầu ghi nhớ, tim ghi nhận, tai lắng nghe” thì phải chuyển biến từ “số lượng” sang “chất lượng”; về thủ pháp đưa tin phải nắm vững mối quan hệ giữa “coi trọng nội dung” với “coi nhẹ biểu đạt”. Ban Cán sự Đảng Tân Hoa Xã khuyến khích phóng viên sáng tạo trong công việc, hình thành cách diễn đạt mang phong cách cá nhân, trong công tác tuyên truyền chính diện, luôn khuyến khích những bài viết gần gũi với cuộc sống, những bài viết mang tính thời sự nóng hổi không ngừng xuất hiện, vừa tạo nên những tác phẩm đồ sộ khiến các cơ quan truyền thông khác ngưỡng mộ,

cũng vừa là những sản phẩm truyền thông hỗn hợp mang tính hiện tượng và tiêu biểu như MV hoạt hình về “bốn toàn diện” đã sử dụng hình thức mà người sử dụng internet yêu thích để trình bày một cách sinh động về nội hàm to lớn của bố cục chiến lược “bốn toàn diện”, đã tích hợp nhiều loại hình âm nhạc như nhạc nhảy, rap, hợp xướng để tuyên truyền về vấn đề lý luận trừu tượng một cách hình ảnh, cụ thể, sinh động, dễ xem, được người sử dụng internet coi là “thần khúc” và được nhiều hãng truyền thông phương Tây đưa tin. Bộ phim ngắn “Khí chất đỏ” với thời lượng 9 phút 5 giây đã thể hiện được trách nhiệm và sự gánh vác, niềm tin và phẩm chất, tình cảm và khí chất, của Đảng Cộng sản Trung Quốc trong 95 năm lịch sử đầy phong ba bão táp. Bộ phim đã sử dụng kỹ thuật hiện đại để kết hợp hài hòa hình ảnh, âm thanh và lời dẫn; nội dung, hình thức và cách truyền tải của phim đều đạt được những sáng tạo đột phá quan trọng. Sản phẩm “Nhật ký từ vũ trụ của các phóng viên đặc biệt của Tân Hoa Xã” đã mời hai phi hành gia Trung Quốc làm phóng viên đặc biệt của Tân Hoa Xã, với đầu phát sóng là tàu vũ trụ Thiên Cung số 2 thông qua mô tả bằng ngôn ngữ, giọng nói, hình ảnh để đưa tin toàn diện về công việc và cuộc sống trên vũ trụ. Đây là thử nghiệm chưa từng có trong lịch sử hàng không vũ trụ và lịch sử báo chí thế giới, cũng như trong lịch sử của Tân Hoa Xã. Những sản phẩm mang tính hiện tượng như trên còn rất nhiều.

3. Kiên trì “phát triển sáng tạo cơ quan”, không ngừng mở rộng và củng cố trận địa dư luận chính thống

Hiện nay, cục diện truyền thông, môi trường dư luận, hình thức truyền tải đang thay đổi sâu sắc; chiều rộng, mức độ, tốc độ của cách mạng truyền thông là chưa từng có. Ban Cán sự Đảng Tân Hoa Xã nhận thức được rằng, việc tăng cường tuyên truyền chính diện, đẩy mạnh dư luận chính thống phải thông qua sáng tạo để giành được sự chủ động và ưu thế trong phát triển. Chính vì vậy, Tân Hoa Xã đã có một loạt biện pháp mạnh mẽ, thúc đẩy toàn cơ quan gặt hái thành tích nổi trội trong việc sáng tạo tuyên truyền chính diện.

Một là, mở rộng hơn nữa quan điểm về sáng tạo trong tuyên truyền chính diện. Tăng cường cải tiến tuyên truyền chính diện phải thích nghi với xu hướng phân hóa trong người tiếp nhận thông tin và khác biệt trong truyền tải. Các quan điểm “phát triển sáng tạo cơ quan”, “đi đầu mở ra xu thế, dẫn dắt trào lưu thời đại” mà Tân Hoa Xã đề ra đã trở thành mục tiêu theo đuổi của toàn cơ quan. Đặc biệt, năm 2017, Ban Cán sự Đảng đề ra phải thúc đẩy sáng tạo toàn diện, nỗ lực thực hiện đột phá quan trọng từ sự sáng tạo trong từng sản phẩm riêng lẻ chuyển biến thành sự sáng tạo mang tính hệ thống. Sáng tạo trong công việc phải được triển khai mạnh mẽ hơn nữa trong toàn cơ quan, cải thiện, nâng cao hiệu quả phương thức đưa tin truyền thông như một hình thức cung cấp bài, một kiểu ngôn ngữ đưa tin, một giọng điệu truyền tải.

Chúng tôi còn nâng cao hơn nữa trình độ đưa tin phức hợp, thông qua các biện pháp khuyến khích phóng viên, biên tập viên nắm chắc kỹ năng trình bày xuyên lĩnh vực, nỗ lực thực hiện một chủ đề nhiều cách thể hiện, không ngừng cho ra đời những sản phẩm lớn, thu hút lượng lớn người đọc, để vừa có thể ảnh hưởng đến “số ít then chốt”, vừa hướng tới đông đảo quần chúng, hình thành nên “ma trận” truyền bá toàn diện, lập thể, đa chiều, từ đó đạt hiệu quả truyền thông rõ rệt.

Hai là, mở rộng hơn nữa nội dung tuyên truyền chính diện. Từ thực tiễn của chúng tôi cho thấy, muốn làm tốt công tác tuyên truyền chính diện trong thời đại internet thì phải tuân theo quy luật truyền tải của báo chí và quy luật phát triển của truyền thông mới. Ví dụ như, bất kể là đưa tin truyền thông hay thông qua truyền thông mới, chúng tôi đều kiên quyết loại bỏ các yếu tố “dối trá, phóng đại, vô nghĩa”, nêu cao các yếu tố “ngắn gọn, mới mẻ, thực chất”, thay đổi lối áp đặt từ trên xuống thành giao lưu bình đẳng, từ truyền tải một chiều sang tương tác hai chiều, sử dụng nhiều tư liệu thực tế, điển hình, số liệu kết hợp hài hòa thực tiễn và chân lý hay với cách biểu đạt mới mẻ, thu hút, từ đó tăng thêm sức hấp dẫn và sức truyền cảm của tuyên truyền chính diện.

Ba là, mở rộng hơn nữa kênh tuyên truyền chính diện. Việc nâng cao tính hiệu quả của tuyên truyền chính diện không thể tách rời việc mở rộng mạnh mẽ kênh truyền tải. Những năm gần đây, Tân Hoa Xã đã tăng cường cải cách

phương thức cung cấp bài viết, dẫn dắt việc cải cách nghiệp vụ chính của cơ quan thông tấn đi vào chiều sâu. Sản phẩm truyền thông phát trực tiếp “Tin tức tại hiện trường” đã mang tới một cuộc cải cách quan trọng trong ngành báo chí, một loạt các sản phẩm truyền thông hỗn hợp như “Khí chất đỏ” đã tạo ra hiệu ứng truyền thông mang tính hiện tượng. Người trong nghề đánh giá, Tân Hoa Xã “đã đưa truyền thông hỗn hợp lên một tầm cao mới”. Đồng thời, Tân Hoa Xã tập trung xây dựng “một website, một ứng dụng, hai bình diện”, nỗ lực mở rộng bình diện và kênh truyền chính diện. Báo điện tử *Tân Hoa Xã* luôn đứng đầu trong bảng xếp hạng tổng hợp các trang báo mạng trọng điểm của Trung ương, và đã niêm yết cổ phiếu thành công lên thị trường chứng khoán tại Sàn Giao dịch Thượng Hải. Lượng tải về của ứng dụng Tân Hoa Xã điện tử vượt mốc 210 triệu lượt, với mức độ tương tác được nâng cao rõ rệt, có sức ảnh hưởng hàng đầu trong giới báo chí, truyền thông trong nước. Kênh truyền thông trên mạng xã hội nước ngoài của Tân Hoa Xã có tổng số người theo dõi đạt trên 30 triệu người, với lượng truy cập hằng ngày là hơn 20 triệu lượt, thuộc nhóm 1 của truyền thông chính thống thế giới. Ở kênh truyền thông phục vụ toàn quốc, “ứng dụng đám mây” đã tập hợp được trên 220 đơn vị truyền thông, và thường xuyên thực hiện các chương trình truyền hình trực tiếp, trở thành diễn đàn tập trung truyền hình trực tiếp lớn nhất của truyền thông chính thống trong nước.

Ban Cán sự Đảng Tân Hoa Xã xác định, phải thông qua sáng tạo để giành được sự chủ động và ưu thế phát triển; phải kiên trì lấy sáng tạo nội dung làm gốc, đi sâu điều tra, nghiên cứu thực tế, rèn luyện khả năng thực tiễn, tầm nhìn, trí lực và trình độ viết, kết hợp tuyên truyền chủ trương của Đảng với phản ánh tiếng nói của nhân dân, không ngừng tăng cường tính tư tưởng, tính đối tượng và sức hấp dẫn, sức truyền cảm của báo chí; phải đẩy nhanh phát triển phức hợp, xây dựng hệ thống cung cấp bài viết kiểu mới, đưa ra các sản phẩm truyền thông mới có sức cạnh tranh mạnh, xây dựng “Thông tấn xã trực tuyến” phủ khắp mạng internet, mở rộng hơn nữa phạm vi chiếm lĩnh trận địa dư luận truyền thông truyền thống và truyền thông mới; đề ra rõ phải xây dựng cơ chế, thể chế truyền tải hướng đến toàn cầu, hình thành quan niệm tuyên truyền đối ngoại “xuất phát từ đất nước, có tầm nhìn toàn cầu, phát biểu bằng sự thật, hội nhập trong, ngoài nước, giao lưu bình đẳng”, thể hiện tốt hơn nữa trí tuệ của Trung Quốc, phương án của Trung Quốc, đóng góp của Trung Quốc, tạo môi trường dư luận quốc tế tốt để Trung Quốc bước lên vũ đài thế giới.

CÔNG TÁC THAM MƯU ĐỊNH HƯỚNG BÁO CHÍ VÀ TRUYỀN THÔNG TRONG TÌNH HÌNH MỚI

TRẦN THANH LÂM

Phó Vụ trưởng Vụ Báo chí - Xuất bản

Ban Tuyên giáo Trung ương

Trong suốt chặng đường hơn 90 năm đầy vinh quang và thử thách, báo chí cách mạng Việt Nam đã có những đóng góp rất quan trọng đối với sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa; được Đảng, Nhà nước, nhân dân, xã hội ghi nhận và đánh giá cao; xứng đáng là tiếng nói của Đảng, Nhà nước, các tổ chức chính trị, xã hội, nghề nghiệp, diễn đàn của nhân dân.

Để giúp Đảng, Nhà nước trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo, điều hành hệ thống báo chí, truyền thông, công tác tham mưu giúp việc trong lĩnh vực này là hết sức quan trọng và cần thiết. Chính vì vậy, trong những năm qua, Đảng, Nhà nước luôn luôn coi trọng và đề cao công tác tham mưu, chỉ đạo, định hướng báo chí, truyền thông; luôn quan tâm, chăm lo cho công tác tham mưu, trước hết là việc xây dựng tổ chức bộ máy, bồi dưỡng, đào tạo đội

ngũ cán bộ cùng các điều kiện cần thiết khác. Nhờ đó, công tác tham mưu về chỉ đạo, định hướng, quản lý báo chí, truyền thông đã đạt được nhiều thành tích, qua đó đáp ứng cơ bản các yêu cầu, nhiệm vụ mà Đảng, Nhà nước giao phó.

1. Một số kết quả cụ thể trong công tác tham mưu định hướng báo chí, truyền thông

Tham mưu xây dựng và thực hiện đường lối, quan điểm của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước

Nhiệm vụ này được thể hiện chủ yếu thông qua công tác tham mưu xây dựng văn bản chỉ đạo, định hướng của Đảng đối với báo chí, truyền thông đã đạt được nhiều kết quả rất rõ nét. Nhiều văn bản về công tác báo chí được ban hành trong những năm đổi mới đã phát huy tác dụng, tác động tích cực, toàn diện đến công tác báo chí cả về chỉ đạo, định hướng, quy hoạch, sửa đổi Luật báo chí, ban hành văn bản quy phạm pháp luật, ban hành các bộ quy định đạo đức nghề nghiệp người làm báo Việt Nam, phát huy vai trò của Hội Nhà báo Việt Nam,... Từ việc tham mưu trúng và đúng vấn đề, công tác tham mưu chỉ đạo định hướng báo chí truyền thông đã góp phần tăng cường, nâng cao hiệu lực sự lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng về tư tưởng, chính trị, tổ chức; tăng cường, nâng cao chất lượng quản lý của Nhà nước đối với các cơ quan báo chí, truyền thông; phân định phạm vi, quyền hạn, cơ chế phối hợp giữa cơ quan chỉ đạo, cơ quan quản lý nhà nước, Hội Nhà

báo Việt Nam, Hội Xuất bản Việt Nam, ban cán sự đảng, đảng đoàn, cấp ủy địa phương; nâng cao vai trò cơ quan chủ quản; tăng cường công tác cán bộ gắn với xây dựng tổ chức đảng trong các cơ quan báo chí; thực hiện tốt hơn việc khen thưởng, kỷ luật, xử lý sai phạm,...

Tham mưu, chỉ đạo công tác chính trị, tư tưởng trong hệ thống báo chí truyền thông

Bộ phận tham mưu đã thực hiện tốt chức năng theo dõi, thường xuyên nắm chắc tình hình hoạt động, công tác tư tưởng, chính trị trong hệ thống báo chí, truyền thông; qua đó nghiên cứu, tham mưu, đề xuất kịp thời, hiệu quả với Đảng, Nhà nước về định hướng nội dung thông tin, tuyên truyền đối với hoạt động báo chí, truyền thông; trong đó có những nội dung công tác, bộ phận tham mưu được ủy quyền chỉ đạo trực tiếp nội dung thông tin trên các phương tiện thông tin đại chúng cả nước. Với đặc thù của hoạt động báo chí, truyền thông trong tình hình hiện nay là diễn ra một cách thường xuyên, liên tục, nhiều sự kiện cần được phát hiện, phản ánh, đề cập, công tác tham mưu chỉ đạo đã tiếp cận theo hướng chủ động, kịp thời, đi trước, để định hướng thông tin; thông qua hoạt động thông tin, tuyên truyền đã dẫn dắt, định hướng dư luận một cách đúng đắn, phù hợp với lợi ích của Tổ quốc, của Đảng và của nhân dân. Việc chủ động thông tin, thông tin chuẩn xác, kịp thời cũng là cách tốt nhất để phòng chống các thông tin sai trái, xuyên tạc, bịa đặt, xuất phát từ

động cơ tiêu cực. Điểm nổi bật trong công tác tham mưu ở lĩnh vực này là bộ phận tham mưu đã chủ động đề xuất đúng, trúng nhiều vấn đề trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo, quản lý báo chí của Đảng, trong đó có những vấn đề quan trọng, liên quan đến việc tuyên truyền kinh tế, xã hội, an ninh, quốc phòng, đối ngoại, an ninh tài chính, tiền tệ, công tác an sinh xã hội... Quá trình đó, đồng thời, giúp đội ngũ cán bộ tham mưu trưởng thành về tư duy chính trị và tư duy báo chí, truyền thông; nâng cao sự nhạy bén, năng lực phân tích, đánh giá, xử lý sự kiện, tình huống phong phú, đa dạng của thực tiễn đời sống liên quan công tác tham mưu.

Công tác phối hợp chỉ đạo định hướng báo chí truyền thông

Công tác tham mưu cho Đảng trong định hướng báo chí, truyền thông đã được phối hợp đồng bộ, hiệu quả giữa các cơ quan, đơn vị có chức năng tham mưu của Ban Tuyên giáo Trung ương (cơ quan chỉ đạo báo chí), Bộ Thông tin và Truyền thông (cơ quan quản lý nhà nước về báo chí), Hội Nhà báo Việt Nam (tổ chức chính trị - xã hội - nghề nghiệp của người làm báo) và các cơ quan hữu quan nhằm tham mưu giúp Đảng, Nhà nước về xây dựng chủ trương, chính sách, chế độ đối với hoạt động báo chí, truyền thông, trong đó có các nhiệm vụ quan trọng như: xây dựng chiến lược phát triển, quy hoạch hệ thống báo chí, truyền thông, hoạt động thông tin đối ngoại; công tác đào tạo, bồi dưỡng, bố trí, sử dụng cán bộ báo chí, truyền thông; hướng dẫn,

kiểm tra hoạt động của hội nghề nghiệp và các cơ quan, đơn vị thuộc lĩnh vực báo chí truyền thông,...

Tham mưu công tác quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng, khen thưởng, kỷ luật đối với báo chí truyền thông

Kết quả tham mưu trong lĩnh vực công tác này được cụ thể hóa bằng việc tham gia, đề xuất ý kiến với Đảng, Nhà nước, các cấp, các ngành, các địa phương trong quy hoạch, sắp xếp hệ thống báo chí, truyền thông; quy hoạch và xây dựng đội ngũ cán bộ, hệ thống các cơ quan báo chí truyền thông đáp ứng tiêu chuẩn, yêu cầu, nhiệm vụ mới; trong đó đã tham mưu xây dựng và ban hành “Đề án Quy hoạch phát triển và quản lý báo chí toàn quốc”. Đồng thời, tham mưu việc bổ nhiệm, miễn nhiệm, khen thưởng, kỷ luật cán bộ lãnh đạo các cơ quan báo chí, truyền thông theo quy định hiện hành. Tham gia thẩm định về quan điểm, nội dung chính trị, tư tưởng các đề án, văn bản của các cơ quan Đảng, Nhà nước, đoàn thể quần chúng liên quan đến lĩnh vực báo chí, truyền thông; tham mưu giúp việc cho lãnh đạo trong việc chủ trì phối hợp với các cơ quan hữu quan tổng kết thực tiễn, nghiên cứu lý luận về báo chí, truyền thông; lãnh đạo chỉ đạo, định hướng nội dung thông tin, tuyên truyền trong các cuộc giao ban báo chí định kỳ hoặc đột xuất. Kiểm tra, đánh giá hệ thống báo chí truyền thông thực hiện đường lối, quan điểm của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về hoạt động báo chí, truyền thông; tham mưu việc cấp phép, thu hồi

giấy phép, bổ nhiệm, miễn nhiệm, khen thưởng, kỷ luật cán bộ trong hoạt động báo chí, truyền thông,...

2. Đánh giá chung

Ưu điểm

Nhìn chung, công tác tham mưu, định hướng báo chí, truyền thông trong thời gian qua đã đạt được những kết quả tương đối toàn diện và tổng thể; kịp thời tham mưu, đề xuất với Đảng, Nhà nước, cấp có thẩm quyền chỉ đạo, định hướng hoạt động báo chí, truyền thông một cách phù hợp, góp phần tích cực vào chất lượng, hiệu quả nội dung thông tin, tuyên truyền, mà kết quả của nó, trong thời gian qua, có ý nghĩa như một giải pháp quan trọng trong nhóm các giải pháp mà Đảng, Nhà nước rất quan tâm và nêu ra nhằm triển khai các nhiệm vụ chính trị, kinh tế, xã hội, văn hóa, quốc phòng, an ninh, đối ngoại của đất nước.

Một số hạn chế và nguyên nhân

Cùng với những kết quả và thành tích nổi bật, công tác tham mưu định hướng báo chí truyền thông vẫn còn những hạn chế cần khắc phục. Còn nhiều trường hợp, có lúc, có nơi, công tác tham mưu định hướng chưa thật sự nhạy bén, chủ động; tham mưu chưa kịp thời, chưa đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của công tác chỉ đạo, định hướng thông tin trong bối cảnh, tình hình mới hiện nay. Sự phối hợp giữa các cơ quan tham mưu, trong một số trường hợp, chưa thực sự đồng bộ; công tác tham mưu,

trong một số trường hợp cụ thể, chưa thật sự sắc sảo, không phù hợp với thực tiễn đời sống báo chí, truyền thông.

Những hạn chế nêu trên do một số nguyên nhân chủ yếu, đó là: đội ngũ cán bộ tham mưu, chưa bám sát tình hình và thực tiễn đời sống xã hội; thiếu thông tin do không được cung cấp thông tin kịp thời, dẫn đến dự báo không thật sự chuẩn xác, lúng túng trong đề xuất hướng xử lý, giải quyết. Một số cán bộ tham mưu chậm đổi mới tư duy, phương pháp, phương châm công tác và yêu cầu của việc nâng cao chất lượng tham mưu - một trong những giải pháp đột phá trong công tác tuyên giáo hiện nay. Các cơ quan tham mưu chưa thật sự chủ động làm tốt công tác phối hợp với các cơ quan hữu quan, do vậy, không có thông tin hoặc chỉ biết thông tin khi tính thời sự của sự kiện đã trôi qua, do vậy, không kịp thời đề xuất được hướng thông tin, tuyên truyền,...

Những kinh nghiệm bước đầu

Để làm tốt công tác tham mưu định hướng báo chí truyền thông trong tình hình mới, điều kiện đầu tiên đối với cán bộ làm công tác tham mưu là phải nắm vững các quan điểm và định hướng lớn của Đảng, những quy định pháp luật của Nhà nước về báo chí, truyền thông cũng như luật pháp nói chung. Từ thực tiễn công tác tham mưu những năm qua, có thể nêu một số kinh nghiệm cụ thể:

Một là, chủ động bám sát thực tiễn. Đặc biệt, khi có các vấn đề quan trọng, nhạy cảm xuất hiện, cần theo dõi

sát diễn biến, cập nhật những thông tin mới nhất, trên cơ sở đó người làm công tác tham mưu, từ các dữ liệu có được, dự đoán đúng chiều hướng dư luận, chiều hướng thông tin mà báo chí, truyền thông xã hội khai thác.

Hai là, nắm bắt chiều hướng thông tin qua những người làm báo. Khi có một sự kiện, vấn đề xảy ra, nhất là các sự kiện, vấn đề có tính chất phức tạp, nhạy cảm, sau thông tin ban đầu, các cơ quan báo chí, đều có kế hoạch triển khai thông tin tiếp theo. Hầu hết các cơ quan báo chí đều có ý thức chính trị, tinh thần trách nhiệm, rất thận trọng; việc triển khai thông tin được cân nhắc nhiều khía cạnh để bảo đảm tính định hướng. Tuy nhiên, có một số ít cơ quan báo chí thiếu trách nhiệm, coi đây là cơ hội để “câu” khách, tăng lượng phát hành, lượt truy cập, đưa thông tin tùy tiện, không tính đến những tác động tiêu cực của nội dung thông tin đưa ra. Việc nắm bắt kịp thời khuynh hướng thông tin của các cơ quan báo chí, truyền thông sẽ giúp cơ quan chỉ đạo sớm đưa định hướng, đưa ra các cảnh báo, lưu ý, ngăn chặn kịp thời, có hiệu quả chiều hướng tiêu cực của thông tin. Người làm công tác tham mưu gần gũi những người làm báo chí, truyền thông, có thể được báo chí chia sẻ; thậm chí, được lãnh đạo, cơ quan báo chí tin cậy, trao đổi, tham khảo, chủ động đề xuất, tham mưu ý kiến chỉ đạo... trước khi triển khai.

Ba là, nắm bắt chiều hướng dư luận, chiều hướng thông tin qua mạng xã hội. Là phương tiện truyền thông mới, dù không được coi là chính thống, nhưng không thể

phủ nhận, mạng xã hội đã, đang và sẽ có vai trò, ảnh hưởng ngày càng to lớn trong đời sống xã hội hiện đại. Điểm khác biệt giữa báo chí và mạng xã hội là tính chuẩn xác, tinh thần trách nhiệm trước xã hội, cộng đồng. Khác với mạng xã hội, với báo chí và các phương tiện truyền thông của Đảng, Nhà nước, sự chuẩn xác là yêu cầu không thể thiếu; nhà báo cần thường xuyên nêu cao trách nhiệm xã hội, nghĩa vụ công dân (dù về mặt đạo đức, trách nhiệm xã hội, trách nhiệm cộng đồng là yêu cầu đặt ra với mọi thành viên xã hội). Đạo đức người làm báo chân chính đòi hỏi trách nhiệm với từng câu, chữ trong nội dung thông tin đưa ra. Chính vì thế, nhiều trường hợp, do cần thời gian thẩm định để bảo đảm yêu cầu chuẩn xác, báo chí không đưa thông tin trước mạng xã hội. Tuy nhiên, thông tin sớm từ mạng xã hội cần được tham khảo, nhiều khi là gợi ý để nhà báo, cơ quan chỉ đạo, quản lý báo chí nắm bắt, phân tích chiều hướng thông tin, sự kiện, triển khai định hướng, nội dung thông tin một cách chuẩn xác nhằm mục tiêu định hướng dư luận.

Bốn là, nắm bắt chiều hướng dư luận, thông tin qua nghiên cứu dư luận xã hội. Điều tra dư luận xã hội là công cụ, phương pháp khoa học cần vận dụng để nắm bắt tư tưởng, tâm trạng, chiều hướng tư tưởng các nhóm xã hội. Kết quả điều tra dư luận xã hội là nguồn tham khảo quan trọng đối với các cơ quan chức năng, cũng là một kênh cần được các cơ quan chỉ đạo, quản lý báo chí, truyền thông tham khảo, sử dụng. Điều hạn chế là: đời sống xã hội ngày

càng vận động nhanh hơn, do vậy, thông tin, chỉ đạo thông tin cũng phải bắt kịp tốc độ cuộc sống, diễn biến của sự kiện. Trong khi đó, điều tra xã hội lại cần có thời gian nhất định. Do vậy, công cụ này chỉ có ý nghĩa trong công tác chỉ đạo thông tin đối với các sự kiện, vấn đề có thể rất quan trọng, nhạy cảm, nhưng không quá khẩn trương. Các sự kiện nóng, phức tạp, bức xúc, bức thiết, việc chỉ đạo thông tin cần nhạy bén, triển khai tức thời nên phương pháp này khó áp dụng một cách hiệu quả.

Năm là, phản ánh kịp thời diễn biến dư luận, công luận tới cấp có thẩm quyền chỉ đạo. Bộ phận tham mưu của Đảng cần theo dõi, cập nhật thông tin, sự kiện; phân tích, đánh giá; chủ động và kịp thời phản ánh, đề xuất cấp có thẩm quyền chỉ đạo thông tin những vấn đề quan trọng, phức tạp. Để hỗ trợ công việc này, nhất là để có được những số liệu cụ thể, việc sử dụng các phần mềm đếm, quét, thống kê tin, bài, khuynh hướng thông tin,... cần được sử dụng để hỗ trợ.

3. Tình hình mới và vấn đề đặt ra đối với công tác tham mưu định hướng báo chí, truyền thông

Trong những năm tới, hệ thống báo chí truyền thông tiếp tục nhận được sự quan tâm sâu sắc, sự chăm lo, tạo điều kiện thuận lợi của Đảng, Nhà nước, các cấp, các ngành và toàn xã hội, nhằm giúp cho báo chí, truyền thông phát huy cao nhất vai trò báo chí cách mạng, luôn trung thành với sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam do

Đảng Cộng sản Việt Nam lãnh đạo. Hệ thống báo chí, truyền thông sẽ có những chuyển biến tích cực theo hướng phát triển cả về số lượng, loại hình, ấn phẩm, đội ngũ người làm báo và số lượng người đọc; điều kiện về cơ sở vật chất kỹ thuật, công nghệ, năng lực tài chính được tăng cường; tác động, ảnh hưởng của báo chí truyền thông tiếp tục được mở rộng. Tuy nhiên, hoạt động báo chí, truyền thông đang đứng trước nhiều khó khăn, thách thức phải vượt qua, vừa phải bám sát sự lãnh đạo, chỉ đạo, định hướng của Đảng, sự quản lý của Nhà nước; đồng thời bám sát tôn chỉ, mục đích, thông tin trung thực, chính xác, phản ánh cân đối, phù hợp về những mặt tích cực, tiêu cực trong đời sống xã hội; làm sao để đổi mới nội dung và hình thức cho hấp dẫn, chất lượng và hiệu quả, chi phối, làm chủ thông tin và định hướng được dư luận xã hội. Đặc biệt, báo chí, truyền thông trên mạng internet đã và đang tác động sâu sắc, làm thay đổi căn bản đời sống truyền thông; quá trình toàn cầu hóa truyền thông diễn ra mạnh mẽ hơn; mạng xã hội bùng nổ, phát triển; thông tin không còn là độc quyền của các cơ quan báo chí, truyền thông chính thống; đưa tin không còn là độc quyền của nhà báo; với tính chất liên kết của mạng xã hội, chỉ trong thời gian rất ngắn, thông tin ban đầu có thể lan truyền khắp thế giới, tác động đến rất nhiều người; cạnh tranh về thông tin, về ảnh hưởng xã hội, về kinh tế, về nhân lực giữa báo chí và mạng xã hội cực kỳ gay gắt,... Tình hình và những vấn đề đang đặt ra đối với báo chí, truyền thông nêu trên

cũng chính là những yêu cầu, đòi hỏi, nhiệm vụ hết sức quan trọng và nặng nề mà các cơ quan tham mưu, chỉ đạo, định hướng, quản lý báo chí của Đảng, Nhà nước cần phải đề xuất, thực hiện trong thời gian tới.

4. Định hướng trong công tác tham mưu thời gian tới

Một là, làm tốt hơn nữa công tác tham mưu xây dựng và thực hiện đường lối, quan điểm của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, trong đó cần phải thường xuyên rà soát, đề xuất xây dựng, bổ sung, hoàn thiện các nghị quyết, quy chế, quy định của Đảng, pháp luật của Nhà nước trong việc chỉ đạo, định hướng, quản lý báo chí, truyền thông; kịp thời tham mưu hệ thống trong lĩnh vực báo chí, truyền thông; tham mưu xây dựng cơ chế, quy trình chỉ đạo, định hướng thông tin với những quy định cụ thể để tiếp nhận, triển khai nội dung chỉ đạo một cách tập trung, thống nhất, nhất quán, kịp thời, hiệu quả.

Hai là, đặc biệt quan tâm, chú trọng đến nhiệm vụ tham mưu chỉ đạo công tác chính trị, tư tưởng trong hệ thống báo chí, truyền thông trước những yêu cầu, nhiệm vụ và bối cảnh, tình hình mới. Thường xuyên theo dõi, nắm bắt diễn biến, tình hình hoạt động của hệ thống báo chí, truyền thông; từ đó kịp thời tham mưu, đề xuất định hướng nội dung thông tin, tuyên truyền đối với từng thời điểm, từng sự kiện, với tính chất đặc thù của từng nhóm, thể loại báo chí, truyền thông cho phù hợp.

Ba là, tiếp tục làm tốt công tác phối hợp chỉ đạo định hướng báo chí truyền thông, trong đó tăng cường sự phối hợp công tác giữa các cơ quan chỉ đạo, cơ quan quản lý, cơ quan chủ quản báo chí và cơ quan báo chí; sự phối hợp giữa các cơ quan tham mưu với cấp ủy, chính quyền địa phương, đơn vị, các cơ quan, ban, ngành hữu quan; duy trì cơ chế phối hợp chỉ đạo nhằm bảo đảm tính tập trung, thống nhất, linh hoạt, lấy hiệu quả làm căn cứ đánh giá chất lượng chỉ đạo, quản lý.

Bốn là, tham mưu tích cực và hiệu quả trong công tác quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng, khen thưởng kỷ luật; đẩy mạnh việc triển khai thực hiện “Đề án Quy hoạch phát triển và quản lý báo chí toàn quốc” bảo đảm tính khoa học, thiết thực, vừa quản lý vừa phát huy được vai trò trách nhiệm của báo chí, truyền thông; quan tâm hơn nữa đến công tác bổ nhiệm, miễn nhiệm, khen thưởng, kỷ luật cán bộ lãnh đạo các cơ quan báo chí, truyền thông theo quy định hiện hành. Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát, đánh giá hệ thống báo chí truyền thông nhằm kịp thời ghi nhận, cổ vũ động viên, đồng thời ngăn chặn, xử lý kịp thời các vi phạm trong hoạt động báo chí, truyền thông,...

Năm là, nâng cao năng lực đội ngũ cán bộ làm công tác tham mưu định hướng báo chí, truyền thông cho Đảng, Nhà nước nhằm đáp ứng được yêu cầu ngày càng cao của nhiệm vụ quan trọng này; phấn đấu xây dựng đội ngũ cán bộ tham mưu có quyết tâm đổi mới tư duy trong tham mưu, chỉ đạo báo chí theo phương châm: nhạy bén, chủ động,

kịp thời, thuyết phục, nhất quán và linh hoạt; có khả năng khai thác, nắm bắt, phân tích thông tin; đề xuất nhanh, trúng, đúng vấn đề và triển khai xử lý, giải quyết vấn đề một cách hiệu quả nhất; tăng cường nhân lực có trình độ chuyên môn cao, phẩm chất chính trị tốt; có kỹ năng xử lý, phân tích vấn đề một cách nhạy bén, sắc sảo; tăng cường trang bị phương tiện, điều kiện làm việc; ứng dụng công nghệ thông tin trong tìm kiếm, kiểm soát, đánh giá xu hướng thông tin và các điều kiện cơ sở vật chất cần thiết khác phục vụ ngày càng tốt hơn cho công tác tham mưu định hướng báo chí, truyền thông trong tình hình mới.

**HẾT SỨC COI TRỌNG CÔNG TÁC
DỰ LUẬN TRÊN MẠNG,
THIỆT THỰC NẮM VỮNG QUYỀN LÃNH ĐẠO,
QUYỀN DẪN DẮT DỰ LUẬN TRÊN MẠNG**

NHẠM HIỀN LƯƠNG

*Phó Chủ nhiệm Văn phòng Tổ lãnh đạo an ninh
và thông tin mạng Trung ương Trung Quốc*

Hiện nay, internet phát triển, đổi mới từng ngày, ảnh hưởng ngày càng sâu sắc đến các lĩnh vực chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội trên toàn cầu. Cuộc cách mạng khoa học - kỹ thuật do internet dẫn dắt đã thay đổi triệt để phương thức và mô hình truyền tải thông tin báo chí truyền thống, đem đến thách thức mới cho công tác dự luận báo chí của Đảng. Những rủi ro mang tính xã hội tác động đến không gian mạng có xu hướng ngày càng rõ rệt. Không gian mạng là môi trường phức tạp nhất, là nhân tố phức tạp nhất hiện nay và cũng là “đại lượng biến thiên lớn nhất” mà chúng ta phải đối mặt, nếu làm không tốt có thể trở thành “mối hiểm họa hàng đầu”. Do đó, thực sự làm tốt công tác dự luận trên mạng, nắm chắc quyền lãnh đạo, quyền dẫn dắt dự luận trên mạng.

1. Tinh thần của các bài phát biểu quan trọng của Tổng Bí thư Tập Cận Bình là phương hướng giúp nắm vững quyền lãnh đạo, quyền dẫn dắt dư luận trên mạng

Sự xuất hiện của những phương tiện truyền thông mới nổi với những đặc điểm như tính kịp thời, tính tương tác hai chiều, tính tham gia đã thay đổi cơ bản cục diện truyền thông vốn có. Thay đổi này phù hợp với quy luật tất yếu của sự phát triển xã hội loài người, người nào có thể thuận theo xu thế phát triển mới của truyền thông, sử dụng tốt truyền thông mới, người đó có thể đứng đầu trào lưu thời đại, dẫn dắt xã hội phát triển, văn minh, tiến bộ.

Tổng Bí thư Tập Cận Bình với tầm nhìn xa trông rộng, nắm bắt được tình hình thay đổi và diễn biến của cục diện truyền thông, vài năm trở lại đây đã có một loạt bài phát biểu quan trọng về công tác dư luận trên mạng có nội hàm phong phú, tư tưởng sâu sắc, trở thành kim chỉ nam cho hành động cho công tác của chúng tôi.

Một là, năng lượng tích cực là yêu cầu chung, quản lý tốt là đạo lý cứng. Mạng internet Trung Quốc đã hòa vào mạng internet quốc tế được 23 năm, với 731 triệu cư dân mạng, gần 4,8 triệu website đi vào đời sống của hàng triệu gia đình, làm thay đổi sâu sắc môi trường dư luận, cục diện truyền thông, ảnh hưởng sâu sắc đến con đường tìm tòi học hỏi, phương thức tư duy, quan niệm về giá trị của con người. Nhưng liệu nó có thể dẫn dắt dư luận trên mạng hiệu quả hay không còn phụ thuộc vào sự ổn định

của lòng dân, sự hài hòa của xã hội, liên quan đến sự thành bại của sự nghiệp.

Tổng Bí thư Tập Cận Bình đã chỉ rõ rằng: “Năng lượng tích cực là yêu cầu chung, quản lý tốt là đạo lý cứng”, điều này đã trở thành nguyên tắc cơ bản để chúng tôi triển khai công tác dư luận trên mạng. Năng lượng tích cực là dòng chảy chính của đời sống xã hội, nhưng trên diễn đàn mạng ồn ào lại đầy rẫy năng lượng tiêu cực, gây rối loạn cho công cuộc ổn định, phát triển, cải cách của chúng tôi. Những tin đồn trên mạng chính là ví dụ điển hình của năng lượng tiêu cực, trở thành nhân tố không hài hòa, ảnh hưởng đến trật tự mạng, thậm chí ảnh hưởng đến trật tự chung của xã hội. Trên mạng internet, năng lượng tích cực và năng lượng tiêu cực cùng chuyển động. Một mặt chúng tôi phổ biến giá trị quan cốt lõi của chủ nghĩa xã hội trên không gian mạng, khi tiếng nói tích cực lớn hơn, các loại tạp âm sẽ nhỏ đi; mặt khác chính là cần quản lý mạng theo pháp luật, quy phạm trật tự báo chí, truyền thông trên mạng, nâng cao năng lực “quản lý tốt”, hạn chế những hình ảnh xấu trên mạng một cách hiệu quả.

Hai là, cần hình thành vòng tròn đồng tâm giữa cộng đồng mạng với bên ngoài. “Vòng tròn đồng tâm” là gì? “Vòng tròn đồng tâm” chính là động viên nhân dân các dân tộc trong cả nước, huy động tính tích cực trên các mặt, cùng phấn đấu nhằm thực hiện giấc mơ Trung Quốc phục hưng vĩ đại dân tộc Trung Hoa dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc.

Vậy tại sao phải vẽ một vòng tròn đồng tâm? Tổng Bí thư Tập Cận Bình đã nói, để thực hiện mục tiêu phấn đấu “hai lần 100 năm” cần sự đồng lòng của toàn xã hội trên mọi phương diện, cần nhân dân các dân tộc trong cả nước cùng nhìn về một hướng, cùng vì một mục tiêu. Vòng tròn của ai vẽ càng rộng, nhận thức chung hội tụ càng nhiều, lực hướng tâm càng mạnh, bản lĩnh của người đó càng lớn. Trong quá trình này, “bán kính” có thể dài hoặc ngắn, “tốc độ” có thể nhanh hoặc chậm, khoảng cách các vòng tròn với “tâm” có thể xa hoặc gần, tuy nhiên, “tâm” chỉ có một, chính là thực hiện giấc mơ Trung Quốc phục hưng vĩ đại dân tộc Trung Hoa dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc. Cuộc cách mạng thông tin đã tạo ra những biến đổi sâu sắc đối với sự phát triển trên các lĩnh vực chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội, sinh thái, quân sự quốc tế. Đây là thời cơ lịch sử quan trọng của dân tộc Trung Hoa, chúng tôi cần nắm chắc, quyết không thể bỏ lỡ thời cơ lịch sử này.

Ba là, không ngừng nâng cao năng lực thiết kế, xây dựng chủ đề, nội dung và phát ngôn hiệu quả những thông tin chủ đạo trên mạng. Hiện nay, hiện tượng nhiễu loạn thông tin xã hội, phức tạp hóa tình hình do một số sự vụ trong xã hội gây ra thỉnh thoảng lại xuất hiện, chính quyền và các ban, ngành ở một số địa phương cá biệt cũng tồn tại vấn đề phát ngôn không phù hợp có sự việc người dân lên tiếng rồi, chính quyền vẫn im lặng, người dân lên tiếng mạnh mẽ rồi, chính quyền vẫn chỉ “đánh tiếng”

một cách hạn chế. Điều này hiển nhiên là không có lợi cho việc giải quyết vấn đề, sự việc một cách thỏa đáng, có hiệu quả.

Tổng Bí thư Tập Cận Bình nhấn mạnh, cần “không ngừng nâng cao năng lực thiết kế, xây dựng chủ đề, nội dung và phát ngôn hiệu quả về những thông tin chủ đạo trên mạng”. Để nâng cao năng lực này cần phải xoay quanh đại cục chính là Đảng và Nhà nước, dám nhìn thẳng vào nhu cầu, nguyện vọng, mong mỏi đa dạng cũng như cá biệt của nhiều tầng lớp quần chúng khác nhau, kết hợp với những tin tức “nóng” trên mạng cũng như những vấn đề cư dân mạng quan tâm, chú ý, chủ động thiết kế và xây dựng các chủ đề trên mạng, dẫn dắt cư dân mạng tham gia thảo luận tương tác, thực hiện hiệu quả việc dẫn dắt dư luận như mục tiêu đã định.

Bốn là, lòng người là chính trị lớn nhất, cần làm tốt công tác cư dân mạng. Tổng Bí thư Tập Cận Bình nhấn mạnh, lòng người là chính trị lớn nhất. Cơ quan đảng và chính quyền các cấp cùng cán bộ lãnh đạo cần biết và hiểu hướng đi theo cư dân mạng thông qua mạng internet. Muốn lấy được lòng dân, trước hết cần hiểu lòng dân đang nghĩ gì, muốn gì. Dư luận trên mạng chính là một cửa sổ quan trọng của lòng dân. Tổng Bí thư đã chỉ ra một cách sâu sắc rằng, “Cư dân mạng là từ quần chúng nhân dân, quần chúng nhân dân lên mạng, tức là ý kiến của nhân dân cũng được đưa lên mạng. Quần chúng nhân dân ở đâu, cán bộ lãnh đạo chúng ta phải theo đó”. “Cần dựa vào

thái độ trách nhiệm đối với xã hội, đối với nhân dân, tăng cường quản lý không gian trên mạng theo pháp luật, tăng cường xây dựng nội dung trên mạng, tuyên truyền mạnh những mặt chính diện trên mạng, bồi dưỡng văn hóa mạng tích cực lành mạnh, cầu tiến hướng thiện, dùng giá trị quan cốt lõi của chủ nghĩa xã hội và thành quả văn minh ưu tú của nhân loại để nuôi dưỡng lòng người, nuôi dưỡng xã hội, hình thành năng lượng tích cực, những chủ đề chính thống được đề cao. Tạo ra một không gian mạng lành mạnh, bổ ích cho đông đảo cư dân mạng, đặc biệt là thanh thiếu niên”.

2. Nắm bắt chính xác những đặc trưng mới về dư luận trên mạng trong tình hình mới

Để làm tốt công tác dư luận trên mạng trong tình hình mới, trước hết cần nắm vững nội dung dư luận và sự thay đổi phương thức truyền tải của internet và kỹ thuật số. Không giống với báo chí truyền thống, việc truyền tải thông tin báo chí mới có sáu đặc điểm nổi bật sau: *Một là*, việc sàng lọc thông tin xã hội, thông tin cá nhân trở thành trạng thái bình thường, truyền tải thông tin theo dây chuyền sẽ càng linh động hơn; *Hai là*, xé lẻ thông tin, thông tin càng chi tiết, càng chia nhỏ, tốc độ truyền tải càng nhanh chóng, “truyền tải thông tin nhỏ” trở thành chủ đạo; *Ba là*, tần suất sử dụng các hình thức tác động qua thị giác như tin tức qua hình ảnh, tranh ảnh động, clip..., thời gian sử dụng cũng dài hơn; *Bốn là*, không xem

tin tức mà xem bình luận bên dưới, những bình luận của cư dân mạng ảnh hưởng đến xu hướng dư luận; *Năm là*, các ứng dụng như Weibo, Weixin... trở thành “sản phẩm” có tỷ lệ phân phối, đọc cao nhất, thiết bị di động đã trở thành phương tiện truyền tải thông tin mọi lúc mọi nơi; *Sáu là*, sự gia tăng hình thức truyền tải thông tin trên mạng đã trở thành cách thức động viên dư luận mới. Những đặc trưng mới, xu thế mới này trong truyền thông cũng làm tăng thêm tính phức tạp trong công tác dư luận trên mạng:

Một là, quyền phát ngôn dư luận truyền thông chính thống phải đối mặt với sự công kích. Sự trỗi dậy nhanh chóng của phương tiện truyền thông mới càng làm thay đổi phương thức truyền tải thông tin và cục diện dư luận xã hội; ngày càng trở thành những phương thức truyền tải mới của dư luận trên mạng và là nơi sản sinh, hình thành những ý kiến xã hội; ngày một trở thành lực lượng chính ảnh hưởng đến dư luận xã hội. Đồng thời, quan niệm giá trị xã hội ngày càng nhiều, tư tưởng xã hội ngày càng đa dạng, trào lưu xã hội ngày càng thay đổi, xu hướng chính trị hóa các sự việc dân sinh xã hội trở nên rõ rệt, những đặc điểm đa chiều, đa dạng, thay đổi nhiều của dư luận trên mạng cũng ngày càng nổi bật, không ngừng tạo ra những ảnh hưởng to lớn đối với xu thế và xu hướng của dư luận xã hội.

Hai là, sự phát triển mạnh mẽ của những phương tiện truyền thông mới nổi. Nhìn từ góc độ nội dung, kể từ khi

thời đại thông tin tiếp cận đời sống một cách toàn diện, ngưỡng cửa của việc công bố và truyền tải nội dung thông tin bị thu hẹp lại. Ai nắm được diễn đàn phát ngôn dư luận, người đó có thể ảnh hưởng đến hướng gió của dư luận và cũng chính người đó có thể tiến thêm một bước để chiếm lĩnh thời cơ trước tiên. Trải qua vài năm phát triển trở lại đây, trên các lĩnh vực truyền tải thông tin trên mạng internet của chúng tôi đã hình thành một nhóm các phương tiện truyền thông địa phương mới có ảnh hưởng quốc tế như cổng thông tin điện tử tích hợp (portals), công cụ tìm kiếm Lycos, nhắn tin nhanh (instant message), facebook... Tuy nhiên, các thế lực trong và ngoài mạng internet đã thông qua sức ảnh hưởng to lớn của các phương tiện truyền thông mới nổi để tăng thêm tính phức tạp của dư luận trên mạng ở một mức độ nhất định.

Ba là, độ khó khăn trong việc bảo vệ an ninh mạng tăng lên một bậc. Trong môi trường truyền thông mới, cá nhân và tổ chức có thể giành được năng lực truyền tải thông tin và khả năng tổ chức huy động to lớn, lực lượng này đang dần dần làm thay đổi phương thức quản lý xã hội truyền thống, những ứng dụng trên mạng như Facebook, IMS trở thành công cụ liên lạc và tổ chức, huy động. Sự phổ cập rộng rãi của mạng di động đã tạo ra sự thay đổi to lớn từ “con người đi theo mạng” sang “mạng đi theo con người”, tính tự phát và tính không thể dự liệu được của dư luận trên mạng rõ rệt hơn mạng liên kết truyền thống, khả năng huy động tổ chức xã hội mạnh hơn.

3. Nắm vững quyền chủ động, quyền dẫn dắt dư luận trên mạng

Đối mặt với những thách thức to lớn do những thay đổi của môi trường dư luận trên mạng hiện nay mang lại, làm thế nào để cải tiến và tăng cường tuyên truyền mặt tích cực, nắm vững quyền chủ động, quyền dẫn dắt dư luận trên mạng internet? Theo tôi cảm nhận, có sáu phương diện cực kỳ quan trọng:

Một là, chủ động thiết kế, xây dựng các chủ đề. Dẫn dắt dư luận đi theo hướng thiết kế, chủ đề đã xây dựng làm cho vấn đề gì cần “nóng” thì “nóng” lên, cần “nguội” thì “nguội” đi, cần nói thì phải nói cho hết lẽ. Mất quyền phát ngôn chính là mất quyền lực, không dám thiết kế, xây dựng các chủ đề, nội dung chính là từ bỏ quyền phát ngôn. Thiết kế, xây dựng các chủ đề không thể như kiểu “đà điều vui đầu xuống cát trốn kẻ thù”, cần tránh hiện tượng như bên ngoài thì ồn ã, nhưng thực tế thì không gắn với đại cục công tác của Đảng và Nhà nước, xa rời quần chúng nhân dân.

Việc thiết kế, xây dựng chủ đề, lên kế hoạch, lựa chọn đề tài cần tăng cường tính tương tác, gần gũi, sử dụng nhiều ngôn ngữ và hình thức được cư dân mạng ưa thích, giới thiệu những đạo lý, chủ trương lớn một cách sinh động, cụ thể, vừa có sự sâu sắc về tư tưởng vừa có sự ấm áp, chân thành, lại vừa có tính phổ biến rộng rãi, vừa có hiệu quả. Ví dụ, chương trình phòng làm việc Triều Dương

mà chúng tôi thiết kế đã trở thành một thương hiệu nổi tiếng về việc truyền bá lý luận trên mạng. Năm 2015, clip hoạt hình “Tập Đại Đại đánh hổ” nằm trong series “Ba nghiêm ba thực” đã gây “bão mạng”, được cư dân mạng bình chọn với hàng trăm triệu lượt là “hình ảnh đẹp lại dễ hiểu”, thu hút sự quan tâm của hơn 100 cơ quan truyền thông nước ngoài, *Báo sáng liên hợp* của Xingapo gọi clip này là “có sức đột phá”. Tập tiếp theo của “Đánh hổ” là “Làm quan không thể ngang ngạnh” trong 4 ngày đầu tiên lên sóng đã đạt 48 triệu lượt xem. *Nhật báo phố Wall* của Mỹ viết: “clip này rất đáng để các cơ quan hữu quan thử sử dụng nghệ thuật và hình thức tuyên truyền mới để truyền tải tiếng nói cho những quần chúng mới”.

Hai là, cần cải thiện nội dung. Hiện nay, nhu cầu của quần chúng nhân dân ngày càng đa dạng, ý thức tham gia ngày càng mạnh mẽ, tư tưởng quan niệm ngày càng đa chiều, trên mạng internet, người người truyền tải thông tin, nhiều hướng truyền tải thông tin, lượng thông tin truyền tải nhiều vô kể, không thể “chỉ có một luồng dư luận”. Do vậy, cần phân loại quần chúng để dẫn dắt dư luận, dẫn dắt chuẩn xác, “mỗi chìa khóa chỉ mở được một ổ khóa”.

Có người nói, tuyên truyền chính thống không dễ làm, có làm được cũng không nhiều người ưa thích; mức độ quan tâm, chú ý đến các chủ đề thời sự chính trị không cao, cư dân mạng thích xem các chương trình giải trí và

tin tức xã hội. Thực tế không hoàn toàn như vậy, nhiều chương trình theo chủ đề chính thống, có năng lượng tích cực mà chúng tôi làm đã có sức ảnh hưởng rất lớn trong xã hội. Ví dụ, mùa xuân năm nay, văn phòng chúng tôi đã chú trọng xoay quanh chuyên đi thăm hỏi quần chúng, cán bộ của Tổng Bí thư Tập Cận Bình để xây dựng bộ phim ngắn gồm 6 tập có tựa đề “Ai làm Tập Cận Bình lo lắng nhất?” đăng tải trên mạng internet, đã thu hút được gần 600 triệu lượt xem.

Ba là, nắm vững quy luật truyền tải thông tin. Internet có quy luật của internet, chỉ khi nắm chắc quy luật, nghiên cứu chắc tâm lý của cư dân mạng, thích nghi với các kỹ thuật mới, ứng dụng mới trong vận dụng quy luật truyền thông trên mạng thì công tác dư luận trên mạng mới có thể đạt hiệu quả như ý muốn. Việc truyền tải thông tin dư luận trên mạng không chỉ cần coi trọng nguồn thông tin, mà còn cần hết sức coi trọng việc dẫn dắt và bảo vệ quá trình truyền tải, lưu thông tin.

Kết hợp với thực tiễn công tác dư luận trên mạng, chúng tôi đưa ra kết luận gồm ba ý sau: Thứ nhất, vừa gia tăng “sức lan tỏa”, vừa phải điều tiết “độ nóng”. Phải chú trọng nắm vững quy luật phát sinh điểm nóng trên mạng, kịp thời điều tiết “sức lan tỏa” của mạng internet và “độ nóng” của dư luận, truyền tải nhiều sự ấm áp và thiện chí hơn cố gắng để năng lượng tích cực luôn là chủ đạo trong truyền bá thông tin trên mạng. Thứ hai, vừa phải quản lý

quy phạm, vừa phải kích thích sức sống bên trong. Tăng cường một cách thiết thực ý thức giới hạn và ý thức trách nhiệm của truyền thông trên mạng, phát huy tối đa và khơi dậy tính tích cực, chủ động của truyền thông mạng, tôn trọng sự khác biệt, không ngừng khơi dậy sức sống bên trong. Thứ ba, cần tăng cường tuyên truyền, nhưng vẫn phải chú trọng việc dẫn dắt. Nếu tuyên truyền chính diện thiếu sự dẫn dắt đúng hướng sẽ rất dễ đi sai đường, dễ bị những tạp âm khác dẫn lối; khi thảo luận, báo cáo về tin tức cần chú ý giọng điệu, độ nóng. Trước đây chúng tôi nhấn mạnh cần nghiêm túc xử lý những thông tin không đúng sự thật, điểm này không có gì phải nghi ngờ, nhưng với một số báo cáo hay thảo luận về thông tin đúng sự thật, chúng ta cũng cần đề phòng đi lệch hướng.

Bốn là, làm sâu sắc thêm sự thống nhất trong truyền thông. Vài năm gần đây, từ Trung ương đến địa phương, việc tăng cường sự thống nhất đạt được hiệu quả rõ rệt, “quân chủ lực” thống nhất trong truyền thông đang không ngừng lớn mạnh. Sự thống nhất trong truyền thông không phải là sự chấp nối đơn giản, mà là sự sắp xếp lại. Cần nghiên cứu, nắm vững quy luật truyền tải tin tức hiện đại và quy luật phát triển của các phương tiện truyền thông mới nổi, tăng cường tư duy internet và quan niệm phát triển hội nhập, thúc đẩy sự thống nhất giữa nội dung thông tin với ứng dụng kỹ thuật, thiết bị đầu cuối, đội ngũ nhân tài.

Những năm gần đây, chúng tôi đã tích cực tìm tòi trong việc kết hợp hài hòa các phương tiện truyền thông và đạt được những thành tích đáng mừng. Lượng người yêu thích tài khoản Weibo của người đại diện pháp nhân cho *Nhân dân Nhật báo* trên các mạng như: Renmin, Xinlang, Tengxun lên tới 102 triệu người, trở thành tài khoản Weibo truyền thông có sức ảnh hưởng lớn. Tân Hoa Xã thành lập một kênh truyền thông mới, cung cấp dịch vụ tin tức với nhiều sản phẩm phong phú cho người dùng thông qua phương thức truyền thông đa phương tiện. Thành viên đăng ký sử dụng chuyên mục “Phim truyền hình” của Đài Truyền hình Trung ương lên tới hơn 300 triệu người, nằm ở hơn 190 quốc gia và khu vực khác nhau trên toàn thế giới. Nhiều kênh truyền thông như “Tin tức Trung ương” hay “Âm thanh Trung Quốc” đã khai thác và xâm nhập khách hàng, truyền phát thông tin nhiều lần, áp dụng mô hình “tin tức + đọc báo”, bước đầu thực hiện được mục tiêu xây dựng kênh truyền thông di động. Truyền thông truyền thống cũng ngày càng chú trọng vận dụng truyền thông mới, liên tục củng cố và tăng cường ưu thế của mình.

Năm là, thúc đẩy quản lý không gian mạng theo pháp luật và chế độ. Không gian mạng không phải là phạm vi ngoài pháp luật. Internet là ảo, nhưng chủ thể sử dụng không gian mạng là thật, do đó cần phải quản lý tốt người dùng, quản lý chặt internet. Vài năm gần đây, chúng tôi

vừa học tập tham khảo kinh nghiệm quản lý internet quốc tế, vừa chú trọng hơn đến những bài học kinh nghiệm trong việc kết hợp tình hình của Trung Quốc với việc quản lý phát triển internet, không ngừng xây dựng vững chắc nền tảng quản lý internet tổng hợp, đã hình thành nên công tác quản lý internet xã hội chủ nghĩa đặc sắc Trung Quốc.

Những ngành nghề liên quan đến internet phát triển nhanh chóng, những công vụ tìm kiếm của Trung Quốc phát huy hết ưu thế của mình, nhưng cũng đem lại một vài vấn đề bất cập. Ngày 25 tháng 6 năm 2016, chúng tôi đã xây dựng và ban hành “Quy định quản lý dịch vụ tìm kiếm thông tin trên internet”, đôn đốc những doanh nghiệp kinh doanh các công cụ tìm kiếm thay đổi cơ chế xếp hàng cạnh tranh giá. “Quy định” không chỉ lấp lỗ hổng pháp luật trong tìm kiếm thông tin, mà còn cung cấp “phương án Trung Quốc” trong quản lý dịch vụ tìm kiếm thông tin trên internet.

Sáu là, tăng cường phối hợp quản lý. Hình thành môi trường dư luận internet hài hòa không phải là việc của riêng cá nhân hay tổ chức nào, mà dưới sự lãnh đạo của Đảng, huy động lực lượng trên nhiều phương diện, tập hợp nhận thức chung của cư dân mạng, huy động trí tuệ của cư dân mạng, phát huy tính năng động tự chủ của cư dân mạng. Cần làm tốt công tác mặt trận thống nhất trên internet một cách chắc chắn, tăng cường tối đa nhận thức

chung, giảm thiểu tối đa mặt đối lập, tranh thủ tối đa những nhân tố tích cực, nỗ lực cao nhất để hóa giải nhân tố tiêu cực. Huy động sự tham gia rộng rãi của các doanh nghiệp kinh doanh internet, các tổ chức xã hội, các cộng đồng trên internet, cư dân mạng khơi dậy sức mạnh quần chúng, bảo đảm sự lành mạnh của không gian mạng.

CÔNG TÁC QUẢN LÝ MẠNG XÃ HỘI TRONG TÌNH HÌNH MỚI

LÊ QUANG TỰ DO

*Phó Cục trưởng Cục Phát thanh, truyền hình
và thông tin điện tử, Bộ Thông tin và Truyền thông*

Sự ra đời và phổ cập mạng internet từ những năm 90 của thế kỷ XX đến nay đã và đang tạo thành cuộc cách mạng thông tin thực sự. Thông tin trên internet vô cùng phong phú và đa dạng, giúp tăng cường khả năng giao lưu, trao đổi thông tin giữa mọi người, góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế tri thức, tăng tính dân chủ, minh bạch và công khai trong xã hội. Trong các loại hình truyền thông trên internet, mạng xã hội đã và đang phát triển một cách nhanh chóng, hiệu quả, được nhiều người sử dụng. Hiện nay, trên thế giới có đến gần 2 tỷ người sử dụng mạng xã hội. Ở Việt Nam, ước tính có khoảng 35 triệu người dùng mạng xã hội, chiếm 37% dân số. Trung bình mỗi ngày người Việt Nam vào mạng xã hội khoảng 2 giờ 18 phút.

Bên cạnh mặt tích cực, mạng xã hội cũng tồn tại không ít những yếu tố tiêu cực, ảnh hưởng trực tiếp đến môi trường xã hội, lợi ích cộng đồng, thậm chí cả an ninh

quốc gia. Trong đó, đáng chú ý nhất là các hoạt động tung tin thất thiệt, xuyên tạc, bịa đặt, gây nhiễu loạn thông tin trên mạng xã hội; phát ngôn gây thù ghét, vu khống, xúc phạm danh dự, nhân phẩm của tổ chức, cá nhân; thông tin, hình ảnh trái với thuần phong mỹ tục; thông tin kích động hận thù dân tộc, tôn giáo, chống phá Nhà nước, phát tán vi rút, phần mềm độc hại, thực hiện do thám, tình báo mạng, phá hoại quốc phòng, an ninh của đất nước. Đây chính là những khó khăn, thách thức to lớn mà rất nhiều nước đang phải đối mặt trong quá trình xây dựng và phát triển internet.

Trong bối cảnh đó, việc tìm kiếm các giải pháp hợp lý nhằm quản lý mạng xã hội trong tình hình mới theo pháp luật, phù hợp với thông lệ quốc tế và đặc thù của Việt Nam, biến thách thức thành cơ hội, được coi là một trong những ưu tiên hàng đầu hiện nay.

1. Tình hình mạng xã hội và công tác quản lý mạng xã hội của Việt Nam trong thời gian qua

Mạng xã hội ở Việt Nam có thể phân thành hai loại, *thứ nhất* là mạng xã hội do các doanh nghiệp trong nước cung cấp và chịu sự điều chỉnh của pháp luật Việt Nam. *Thứ hai* là mạng xã hội do doanh nghiệp nước ngoài cung cấp xuyên biên giới của Việt Nam, điển hình như: Facebook, Google, Youtube, Twitter, Microsoft...

Trước tháng 8 năm 2013, mạng xã hội tại Việt Nam được quản lý dưới phương thức đăng ký cung cấp dịch vụ.

Tuy nhiên, do sự phát triển nhanh, mạnh của mạng xã hội, Việt Nam đã thay đổi phương thức quản lý từ đăng ký cung cấp dịch vụ sang phương thức cấp giấy phép hoạt động. Đến thời điểm hiện tại, Việt Nam đã có 270 mạng xã hội được cấp giấy phép hoạt động.

Các mạng xã hội do doanh nghiệp Việt Nam cung cấp, đặc biệt là các trang đã được cấp phép hoạt động phần lớn đều tuân thủ quy định của pháp luật hiện hành. Số ít trường hợp để xảy ra sai phạm và nội dung vi phạm chủ yếu là cho thành viên chia sẻ, trao đổi các nội dung dung tục và phản cảm trái với thuần phong mỹ tục Việt Nam.

Các mạng xã hội, trang chia sẻ của nước ngoài cung cấp xuyên biên giới vào Việt Nam được người Việt Nam lựa chọn sử dụng nhiều nhất hiện nay là Facebook và Youtube. Theo báo cáo của Google, Việt Nam là một trong nhóm 10 nước có lượng người dùng Youtube cao nhất trên thế giới.

Trong thời gian qua, các hành vi tiêu cực như: tung tin giả mạo, phát tán tin xấu độc, xuyên tạc, bịa đặt, phát ngôn gây thù ghét,... chủ yếu tồn tại trên các mạng xã hội nước ngoài do nhận thức của người sử dụng cho rằng mạng xã hội là môi trường ảo nên có thể tự do phát ngôn, tự do thông tin mà không phải chịu trách nhiệm.

Để quản lý hoạt động của mạng xã hội, trong những năm qua, Việt Nam đã từng bước xây dựng, hoàn thiện hệ thống cơ chế, chính sách, văn bản quy phạm pháp luật điều chỉnh hoạt động internet nói chung và mạng xã hội

nói riêng, bảo đảm môi trường pháp lý bình đẳng, minh bạch, phù hợp với yêu cầu thực tiễn¹.

Các cơ quan quản lý nhà nước của Việt Nam cũng đã ban hành một số văn bản mang tính chỉ đạo, điều hành. Trong đó, tập trung yêu cầu các tổ chức, doanh nghiệp cung cấp dịch vụ mạng xã hội chủ động rà soát toàn bộ hoạt động cung cấp dịch vụ của mình, nâng cao trách nhiệm quản lý thông tin trên mạng xã hội do mình cung cấp. Ngoài ra, Bộ Thông tin và Truyền thông Việt Nam thường xuyên chủ trì tổ chức các cuộc họp định kỳ, đột xuất với các doanh nghiệp cung cấp dịch vụ mạng xã hội nhằm tìm hiểu, nắm bắt xu hướng phát triển của loại hình này, cũng như trao đổi, tìm kiếm các giải pháp nhằm tháo gỡ khó khăn, hỗ trợ cho các doanh nghiệp Việt Nam có điều kiện phát huy khả năng để cạnh tranh với mạng xã hội nước ngoài.

1. Các văn bản quy phạm pháp luật gồm: Luật an toàn thông tin mạng được Quốc hội ban hành ngày 19 tháng 11 năm 2015; Nghị định số 72/2013/NĐ-CP ngày 15 tháng 7 năm 2013 của Chính phủ quy định về quản lý, cung cấp, sử dụng dịch vụ internet và thông tin trên mạng; Nghị định số 174/2013/NĐ-CP ngày 13 tháng 11 năm 2013 của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực bưu chính, viễn thông, công nghệ thông tin và tần số vô tuyến điện; Thông tư số 09/2014/TT-BTTTT ngày 19 tháng 8 năm 2014 của Bộ Thông tin và Truyền thông quy định chi tiết về hoạt động quản lý, cung cấp, sử dụng thông tin trên trang thông tin điện tử và mạng xã hội; Thông tư số 38/2016/TT-BTTTT ngày 26 tháng 12 năm 2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông quy định về việc cung cấp thông tin công cộng qua biên giới.

Công tác thanh tra, kiểm tra hoạt động mạng xã hội được Bộ Thông tin và Truyền thông Việt Nam triển khai thường xuyên, quyết liệt. Trong trường hợp xác định được nhân thân của đối tượng cung cấp thông tin vi phạm các quy định hiện hành trên mạng xã hội, thì tùy theo tính chất, mức độ, Việt Nam sẽ áp dụng hình thức xử lý phù hợp. Trường hợp vi phạm mức độ nhẹ thì nhắc nhở, rút kinh nghiệm, trường hợp vi phạm ở mức độ nặng có thể xem xét xử phạt vi phạm hành chính, thu hồi giấy phép, thu hồi tên miền, v.v.. Trong trường hợp không xác định được nhân thân của đối tượng vi phạm, hoặc đối tượng vi phạm ở nước ngoài, Việt Nam sẽ áp dụng biện pháp yêu cầu các nhà cung cấp dịch vụ mạng xã hội phối hợp ngăn chặn, gỡ bỏ thông tin sai phạm. Hiện nay, Chính phủ Việt Nam đã thiết lập được cơ chế phối hợp với Google và Facebook. Đây là hai dịch vụ của nước ngoài có khá đông người Việt Nam sử dụng.

Bên cạnh việc tăng cường công tác quản lý mạng xã hội, Chính phủ Việt Nam đã đẩy mạnh tuyên truyền nâng cao nhận thức, văn hóa của người sử dụng mạng xã hội, nhất là giới trẻ, để từng người sử dụng có ý thức, trách nhiệm hơn khi phát ngôn trên mạng xã hội. Đồng thời, đẩy mạnh cung cấp thông tin, công khai, minh bạch thông tin trên các phương tiện truyền thông chính thống, góp phần hạn chế sự lan truyền của các phát ngôn vi phạm pháp luật, gây thù ghét trên mạng xã hội. Huy động sức mạnh

của cả hệ thống chính trị từ trung ương đến địa phương, phối hợp trách nhiệm giữa các cơ quan chức năng với các tổ chức, đoàn thể, giữa gia đình và nhà trường, giữa ý thức cá nhân với các phong trào mang tính cộng đồng, hướng tới mục tiêu cùng chung tay xây dựng mạng xã hội tại Việt Nam lành mạnh, an toàn, đóng góp ngày càng tích cực và hiệu quả vào sự phát triển của toàn xã hội.

2. Những vấn đề đặt ra đối với công tác quản lý mạng xã hội trong thời gian tới

Qua nghiên cứu, theo dõi sự phát triển của mạng xã hội tại Việt Nam trong những năm gần đây, có thể dự báo xu thế phát triển của loại hình này trong các năm tới như sau:

Thứ nhất, mạng xã hội sẽ trở thành kênh thông tin chính, quan trọng trong đời sống xã hội

Việc liên tục cập nhật những tiến bộ mới nhất trong nghiên cứu về trí tuệ nhân tạo - nền tảng phát triển công nghệ khiến các mạng xã hội ngày càng thông minh hơn và mang lại nhiều tiện ích lớn hơn cho người sử dụng. Không dừng lại ở việc cung cấp thông tin cho người dùng, mạng xã hội đang thực sự lớn mạnh và bước vào mọi ngóc ngách của cuộc sống, từ việc liên lạc, kết nối đến sử dụng mạng xã hội như một công cụ hữu ích cho học tập, phát triển kinh doanh của tất cả các cá nhân và tổ chức.

Bên cạnh đó, với số lượng người dùng tăng trưởng nhanh chóng, các mạng xã hội đang thực sự tạo ra một xã

hội tồn tại song song với xã hội thực, sự lan truyền hay “lây nhiễm” của mạng xã hội đang khiến cho bất kỳ cá nhân nào, đặc biệt là những người trẻ - đối tượng có thể hấp thụ nhanh chóng về công nghệ, buộc phải tham gia vào mạng xã hội nếu không muốn đứng lại hay lạc hậu so với xã hội. Chính vì vậy, sự phát triển của các mạng xã hội sẽ không bị thoái trào mà còn ngày càng phát triển và ảnh hưởng tới hành vi của con người và sự phát triển của xã hội thực.

Thứ hai, mạng xã hội trở thành môi trường thuận lợi để thông tin xấu độc, gây hại, những phát ngôn thù ghét phát triển, lan tỏa; tác động ngày càng nghiêm trọng đến xã hội

Tại hội nghị triển khai công tác hằng năm, Chính phủ Việt Nam đều đánh giá: nhiều thông tin không chính thống trên mạng xã hội đã làm nhiễu loạn, ảnh hưởng rất nhiều đến công tác chỉ đạo, điều hành. Tuy nhiên, không thể ngăn cấm mạng xã hội bằng những mệnh lệnh hành chính, mà phải biết tận dụng mặt tích cực của nó để định hướng dư luận đến với cái đúng, cái tốt, đấu tranh với cái sai, cái xấu. Điều đó chỉ có thể được thực hiện khi cơ quan chức năng chủ động cung cấp thông tin chính xác, kịp thời đến với người dân.

Tại Việt Nam, các mạng xã hội đang trở thành một kênh thông tin thiết yếu của người dân. Với độ mở cao, thông tin trên các mạng xã hội có sức lan truyền rất nhanh và diện bao phủ cũng vô cùng rộng lớn. Tuy nhiên,

độ trung thực, tính chính xác, tích cực của thông tin trên mạng xã hội lại phụ thuộc chủ yếu vào ý thức, trách nhiệm và mục đích của cá nhân người đăng tải.

Trong môi trường phát triển số hóa mạnh mẽ như ngày nay, mạng xã hội trở thành “con dao hai lưỡi”. Nhiều người rất khó để phân biệt được đâu là thực tế (tin thật), đâu là màn kịch được dựng lên (tin giả). Vì thế, thời gian qua đã xuất hiện không ít thông tin hoàn toàn bịa đặt, vu khống, sai sự thật, xúc phạm danh dự, nhân phẩm của tổ chức, cá nhân trên mạng xã hội, gây hoang mang và bất bình trong dư luận xã hội. Loại thông tin độc hại này đã và đang trực tiếp làm mạng xã hội trở thành thế giới ảo theo đúng nghĩa đen, làm cho sự thiện chí, lương thiện của hàng triệu người lành mạnh, tử tế dùng mạng xã hội như bị chìm lấp trong trận đồ bát quái giữa thật và giả, giữa trắng và đen, giữa tích cực và tiêu cực,...

Thứ ba, mạng xã hội trở thành cánh tay nối dài của báo chí truyền thống

Mạng xã hội đáp ứng một nhu cầu quan trọng của cuộc sống con người là tạo lập các mối tương tác, tạo điều kiện để mỗi người có thể thể hiện suy nghĩ, tâm tư, sở thích, biểu lộ tình cảm, trao đổi, chia sẻ trải nghiệm, tham khảo ý kiến, trình bày quan niệm về vấn đề nào đó của xã hội hoặc của cá nhân,... Tính kết nối, chia sẻ gắn liền với mỗi cá nhân đã làm cho thông tin trên mạng xã hội hết sức phong phú.

Các tiện ích của mạng xã hội ngày càng thu hút nhiều người, tạo ra môi trường mở, giúp giao lưu, liên kết. Từ các tiện ích đó, nhiều cơ quan báo chí truyền thông lập trang Facebook của báo để mở rộng thông tin đến bạn đọc. Có thể nói, mạng xã hội đang đóng góp vào hoạt động của các nhà báo một cách quan trọng trên ba khía cạnh sau đây. *Một là*, nguồn cung cấp thông tin rộng lớn cho các nhà báo, với nhiều tiếng nói khác nhau, từ chính trị gia cho đến người dân bình thường, từ miền xuôi cho đến miền ngược, người giàu người nghèo đều có thể đưa thông tin và trở thành nguồn tin của nhà báo. *Hai là*, sự tham gia tích cực của những người sử dụng mạng xã hội chính là vai trò của các nhà báo đưa ra các vấn đề, tạo sự thảo luận, đưa ra chính kiến cá nhân. *Ba là*, sự truyền tải thông tin rộng khắp của mạng xã hội giúp các nhà báo đưa thông tin đến người đọc, và thu hút người đọc đến các trang báo mạng của mình. Mạng xã hội chính là cánh tay nối dài của báo chí.

Thứ tư, mạng xã hội tạo điều kiện cho loại hình “báo chí công dân” phát triển

Nhờ những công cụ hấp dẫn và tiện ích mà mạng xã hội cung cấp cho người sử dụng, ví dụ như chức năng livestream của Facebook cùng với những tiện ích khác trong việc đăng tải hình ảnh, lời thoại..., bất kỳ người dùng mạng xã hội nào cũng có thể tạo ra một “cơ quan truyền thông” của cá nhân mình, sản xuất tin, bài báo chí như một tòa soạn thu nhỏ với đầy đủ các loại hình tích hợp “báo tin”, “báo mới” và “báo hình”.

Mặc dù đa số người tham gia mạng xã hội thiếu kỹ năng hoặc không được đào tạo về nghề báo, song chính internet lại giúp họ được hoạt động với cơ chế như một phóng viên, biên tập viên. Điểm khác biệt là việc biên tập được thực hiện từ nhiều phía và thường là sau khi sự việc đã diễn ra chứ không phải là trước đó. Trong hệ thống thông tin này, người dân dựa vào nhau để đưa tin, truyền tải và hiệu chỉnh một câu chuyện khi nó tiếp diễn. Từ đó, hình thành nên một bộ phận “nhà báo công dân” có sức ảnh hưởng nhất định đến đời sống xã hội, trực tiếp cạnh tranh với các cơ quan báo chí, truyền thông truyền thống và cả những nhà báo làm việc cho các cơ quan này. Điều này đặt ra nhiều khó khăn và thách thức cho Chính phủ Việt Nam trong công tác quản lý báo chí trong thời gian tới.

3. Định hướng quản lý mạng xã hội trong thời gian tới

Từ những dự báo nêu trên, Chính phủ Việt Nam đã đưa ra một số định hướng quản lý hoạt động mạng xã hội trong những năm tới như sau:

Thứ nhất, chú trọng xây dựng, hoàn thiện hệ thống pháp luật phù hợp với sự phát triển nhanh và mạnh của internet nói chung và mạng xã hội nói riêng

Hiện nay, Việt Nam đã có hành lang pháp lý để quản lý internet và thông tin trên mạng. Tuy nhiên, do tính chất thay đổi thường xuyên, phát triển liên tục của internet nên một số quy định, chính sách hiện hành đã trở nên bất

cập; nhiều vấn đề mới xuất hiện đặt ra các yêu cầu quản lý mới, đòi hỏi Chính phủ phải nhanh chóng điều chỉnh, bổ sung, hoàn thiện hệ thống pháp luật, cơ chế, chính sách nhằm quản lý hiệu quả hơn đối với lĩnh vực này. Một số định hướng lớn trong thời gian tới gồm:

- Tiếp tục hoàn thiện các quy định về quản lý hoạt động thông tin trên mạng nói chung và mạng xã hội nói riêng, tập trung nghiên cứu xây dựng Luật về quản lý thông tin trên mạng để có thể tạo ra hành lang pháp lý đầy đủ, phù hợp.

- Triển khai thực hiện hiệu quả Luật báo chí năm 2016, trong đó chú trọng việc nâng cao vai trò định hướng thông tin của các cơ quan báo chí truyền thống, tích cực, chủ động phê phán, phản bác thông tin xấu, độc trên mạng để góp phần khắc phục những mặt trái của mạng xã hội.

- Xây dựng và triển khai bộ quy tắc ứng xử trên mạng xã hội cho các nhà cung cấp dịch vụ và người sử dụng mạng xã hội tại Việt Nam hướng tới xây dựng môi trường mạng lành mạnh, an toàn tại Việt Nam.

- Triển khai hiệu quả “10 điều quy định đạo đức nghề nghiệp người làm báo” của Hội Nhà báo Việt Nam (có hiệu lực từ ngày 01 tháng 01 năm 2017). So với các quy ước được ban hành trước đây, lần này Bộ Quy định đạo đức nghề nghiệp người làm báo tập trung nhiều điểm mới, trong đó đáng chú ý là quy định về việc nhà báo phải chuẩn mực và trách nhiệm khi tham gia mạng xã hội và các phương tiện truyền thông khác. Quy định này sẽ thúc đẩy nhà báo

hướng tới và bảo vệ những giá trị có tính phổ quát, nền tảng nhân văn phát sinh trên mạng xã hội.

- Xây dựng chính sách hỗ trợ, khuyến khích hình thành các trang mạng xã hội lớn, mạnh của các doanh nghiệp Việt Nam có khả năng thay thế hoặc cạnh tranh được với các trang mạng xã hội nước ngoài đang cung cấp dịch vụ xuyên biên giới vào Việt Nam.

Thứ hai, xây dựng các giải pháp kỹ thuật nhằm tăng cường tính chủ động, kịp thời trong công tác quản lý internet và mạng xã hội

Để có thể bảo vệ chủ quyền quốc gia trên không gian mạng trong bối cảnh các trang mạng xã hội nước ngoài cung cấp dịch vụ xuyên biên giới vào Việt Nam đang thu hút được một lượng lớn người sử dụng trong nước như hiện nay, Chính phủ Việt Nam sẽ tập trung nghiên cứu, xây dựng một số giải pháp kỹ thuật sau:

- Xây dựng công cụ quản lý, thu nhập, phòng ngừa và cảnh báo; công cụ đánh giá định lượng truy cập website để làm căn cứ thực hiện các chính sách quản lý nhà nước về thông tin trên internet.

- Xây dựng công cụ lọc và phát hiện tin giả, tin sai sự thật, công cụ đo lường theo thời gian thực mức độ lan truyền, phát tán những thông tin này trên mạng xã hội và các phương tiện truyền thông trực tuyến khác nhằm chủ động ngăn chặn sự lan truyền và cảnh báo sớm tin giả ngay khi nó xuất hiện trên mạng xã hội.

- Xây dựng phương án hành động khi xảy ra tình huống khẩn cấp.

- Xây dựng cơ chế phối hợp giữa các đơn vị quản lý và doanh nghiệp trong việc ngăn chặn, gỡ bỏ các thông tin xấu, độc trên mạng xã hội.

Thứ ba, đẩy mạnh tuyên truyền, nâng cao trách nhiệm và ý thức tuân thủ pháp luật cho người dân khi sử dụng mạng xã hội

Chủ động, tích cực tuyên truyền, giáo dục chính trị tư tưởng, làm cho nhân dân thấy rõ tính hai mặt của mạng xã hội, nhất là mặt tiêu cực, tác động do âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch chống phá, tránh tình trạng vô tình tiếp tay cho các hoạt động chống phá và các hành vi tiêu cực, phản cảm, thiếu văn hóa trên mạng xã hội. Đồng thời tăng cường sự giám sát, phát hiện thông tin sai phạm từ cộng đồng.

Đổi mới phương thức tuyên truyền của các cơ quan truyền thông, phát huy hơn nữa lợi thế của mạng internet, cung cấp, cập nhật thường xuyên hệ thống văn bản pháp luật, quan điểm chính thống của Đảng, Nhà nước trên các phương tiện truyền thông đại chúng nhằm định hướng người sử dụng trước những thông tin nhạy cảm; xây dựng ý thức và phong cách văn hóa khi tham gia mạng xã hội.

Tăng cường quản lý báo chí để bảo đảm việc xây dựng và gìn giữ uy tín cho báo chí chính thống, tạo thành kênh thông tin chuẩn mực nhằm xác thực những thông tin lan

truyền trên mạng xã hội, tạo cơ chế để báo chí lớn mạnh và tồn tại song hành với mạng xã hội.

Khuyến khích các cơ quan nhà nước bên cạnh website của mình cần mở thêm một kênh thông tin giới thiệu về chuyên ngành và lĩnh vực mình quản lý qua đó tiếp cận và đưa thông tin dễ dàng đến người dân.

Khuyến khích thành lập và xây dựng những tài khoản trên mạng xã hội có sự đầu tư thích đáng từ Nhà nước để tạo thành những kênh truyền thông nhằm nâng cao nhận thức cho chính người sử dụng mạng xã hội. Trong hoạt động này, cần đặc biệt chú ý tới việc sử dụng và lôi kéo những KOL - key opinion leader, là những người nắm giữ các tài khoản mạng xã hội có ảnh hưởng tới người dùng khác về hành vi sử dụng mạng xã hội.

Thứ tư, tăng cường phối hợp quản lý giữa các bộ, ngành trong nước và giữa các nước trên toàn thế giới

Công tác quản lý mạng xã hội liên quan đến lĩnh vực quản lý của nhiều bộ, ngành tại Việt Nam như: Bộ Thông tin và Truyền thông quản lý về nội dung thông tin; Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch quản lý hoạt động quảng cáo xuyên biên giới; Bộ Tài chính quản lý những vấn đề liên quan đến thuế; Bộ Công an quản lý hoạt động kinh doanh trái phép, Ngân hàng Nhà nước quản lý hoạt động thanh toán,... Do đó, để có thể quản lý hiệu quả, cần có sự vào cuộc và phối hợp chặt chẽ giữa các bộ, ngành có liên quan.

Bên cạnh đó, do đặc điểm “không có biên giới rõ ràng” của môi trường mạng internet, rất cần có sự phối hợp giữa Chính phủ Việt Nam với các nước trên thế giới và với các nhà cung cấp dịch vụ mạng xã hội, trang chia sẻ nước ngoài lớn như Facebook, Google, Youtube, Twitter... trong việc ngăn chặn, xử lý và loại trừ những nguy cơ mà mạng xã hội có thể mang lại.

RÈN LUYỆN PHẨM CHẤT, NĂNG LỰC CỦA ĐỘI NGŨ NGƯỜI LÀM BÁO VIỆT NAM TRONG TÌNH HÌNH MỚI

HỒ QUANG LỢI

Phó Chủ tịch thường trực Hội Nhà báo Việt Nam

1. Tầm quan trọng của việc rèn luyện phẩm chất, năng lực của đội ngũ người làm báo

Việt Nam và Trung Quốc đều là nước xã hội chủ nghĩa, có nhiều nét tương đồng, sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội đều do Đảng Cộng sản lãnh đạo. Trong thể chế chính trị của chúng ta, báo chí - truyền thông có vai trò, vị trí, chức năng, nhiệm vụ hết sức quan trọng, là vũ khí sắc bén của Đảng trên mặt trận tư tưởng, chính trị, văn hóa,... Báo chí được đặt dưới sự lãnh đạo của Đảng, sự quản lý của Nhà nước và là cầu nối giữa Đảng, Nhà nước với nhân dân, là diễn đàn rộng lớn của nhân dân,...

Trong quá trình lãnh đạo báo chí phục vụ sự nghiệp cách mạng, Đảng và Nhà nước Việt Nam luôn coi trọng việc *rèn luyện phẩm chất, năng lực của đội ngũ người làm báo Việt Nam*, coi đây là yêu cầu có tính quyết định đối với vai trò và hiệu quả của nền báo chí cách mạng Việt Nam.

Chủ tịch Hồ Chí Minh - người sáng lập và dìu dắt, người thầy của báo chí cách mạng Việt Nam - là người đặt nền móng cho những tư tưởng lãnh đạo báo chí, đào tạo và rèn luyện đội ngũ người làm báo cách mạng Việt Nam. Trong di sản tư tưởng của Người, tư tưởng về báo chí là di sản vô giá đối với nền báo chí cách mạng Việt Nam. Người khẳng định: “Nói đến báo chí trước hết phải nói đến những người làm báo chí”¹. Người nhấn mạnh: “... những người làm báo... phải có lập trường chính trị vững chắc... Đường lối chính trị đúng thì việc khác mới đúng được”². “Cán bộ báo chí cũng là chiến sĩ cách mạng. Cây bút, trang giấy là vũ khí sắc bén của họ”³. Về việc rèn luyện, nâng cao năng lực, Hồ Chí Minh căn dặn các nhà báo: “Muốn tiến bộ, muốn viết hay, thì phải cố gắng học hỏi, ra công rèn luyện”⁴.

Trên nền tảng tư tưởng Hồ Chí Minh, Đảng, Nhà nước Việt Nam luôn dành sự quan tâm sâu sắc, lãnh đạo, chỉ đạo kịp thời và có hiệu quả đối với hoạt động báo chí, chăm lo bồi dưỡng, rèn luyện đội ngũ báo chí cách mạng. Ban Chấp hành Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư, Chính phủ đã ban hành nhiều văn bản chỉ đạo, quản lý đối với hoạt động báo chí và hoạt động của Hội Nhà báo Việt Nam.

Thực tiễn hơn 90 năm xây dựng và phát triển của báo chí cách mạng Việt Nam luôn gắn liền với quá trình rèn

1, 2, 3, 4. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.12, tr. 164, 166; t.13, tr. 466, 465.

luyện phẩm chất chính trị và rèn luyện năng lực nghề nghiệp của đội ngũ người làm báo cách mạng.

Phẩm chất của người làm báo là phẩm chất chính trị và đạo đức nghề nghiệp, bao gồm các yếu tố: Yêu Tổ quốc, gắn bó với nhân dân; trung thành với lý tưởng của Đảng Cộng sản, nỗ lực phấn đấu vì sự nghiệp của Đảng, của dân tộc, vì lợi ích của đất nước và nhân dân; trung thực, công tâm, yêu nghề và biết xả thân vì nghề.

Năng lực của người làm báo là năng lực chuyên môn nghề nghiệp, bao gồm bản lĩnh nghề nghiệp, các kỹ năng tác nghiệp, thực hành nghề báo để hoàn thành vai trò và nhiệm vụ của cơ quan báo chí, của người làm báo.

Hai yêu cầu này đối với người làm báo luôn gắn bó mật thiết với nhau. Vì vậy, nói *rèn luyện phẩm chất, năng lực của đội ngũ người làm báo Việt Nam*, là nói cả một quá trình hòa quện khăng khít của hai bộ phận cấu thành tư chất, đẳng cấp của mỗi người làm báo.

Trong thời đại truyền thông - kỹ thuật số hiện nay, với sự phát triển như vũ bão của internet và sự lấn lướt của mạng xã hội, trước đòi hỏi ngày càng cao của công chúng và yêu cầu ngày càng cao của công tác lãnh đạo, chỉ đạo, quản lý báo chí, việc *rèn luyện phẩm chất, năng lực của đội ngũ người làm báo Việt Nam* ngày càng trở nên cấp thiết hơn bao giờ hết. Điều đó đặt lên vai người làm báo Việt Nam một trách nhiệm xã hội nặng nề và nghĩa vụ công dân cao cả; đòi hỏi người làm báo phải có phẩm chất,

đạo đức nghề nghiệp trong sáng, bản lĩnh, trình độ nghề nghiệp vững vàng.

2. Tình hình rèn luyện phẩm chất, năng lực của đội ngũ người làm báo Việt Nam hiện nay

Thành tựu và mặt tích cực

Hiện nay, Việt Nam có một lực lượng báo chí hùng hậu với hơn 18.000 nhà báo được cấp thẻ đang làm việc tại gần 900 cơ quan báo chí thuộc các loại hình: báo in, phát thanh, truyền hình, báo điện tử. Lực lượng này đang hằng ngày hằng giờ chuyển tải một lượng thông tin khổng lồ đến với hơn 94 triệu người dân. Nhìn chung, người dân Việt Nam đặt niềm tin vào báo chí, nhất là trước những sự kiện có ảnh hưởng lớn đối với đời sống chính trị - xã hội của đất nước.

Việc rèn luyện, nâng cao phẩm chất năng lực của người làm báo trong những năm qua đã đạt được những thành tựu và mặt tích cực sau đây:

Về phẩm chất chính trị, đạo đức nghề nghiệp:

Đội ngũ người làm báo cách mạng Việt Nam luôn đồng hành cùng dân tộc, trung thành với lý tưởng của Đảng, gắn bó với nhân dân, đã có những đóng góp to lớn đối với đất nước.

Không ngừng rèn luyện phẩm chất và năng lực trong đấu tranh cách mạng, đa số người làm báo Việt Nam luôn nêu cao bản lĩnh chính trị, thể hiện sáng ngời tinh thần

cống hiến, hy sinh vì lợi ích tối cao của đất nước và nhân dân. Sản phẩm báo chí của họ là vũ khí chính trị sắc bén của Đảng trên mặt trận tư tưởng - văn hóa trong đấu tranh giành độc lập dân tộc trước đây cũng như trong công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội hiện nay. Trong sự nghiệp đổi mới đất nước do Đảng Cộng sản Việt Nam khởi xướng và lãnh đạo từ năm 1986, báo chí luôn là lực lượng tiên phong trong việc tuyên truyền đường lối đổi mới, cổ vũ nhân rộng các điển hình tiên tiến, phản ánh thực tiễn sinh động của công cuộc đổi mới, phát hiện, đề xuất nhiều vấn đề có ý nghĩa xã hội để Đảng, Nhà nước kịp thời điều chỉnh, bổ sung đường lối, chủ trương, chính sách. Báo chí kịp thời phê phán những quan điểm sai trái, các hoạt động chống phá của các thế lực thù địch, góp phần quan trọng vào việc củng cố lòng tin của nhân dân vào sự lãnh đạo của Đảng và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội của đất nước.

Với phẩm chất cách mạng của một nền báo chí vì dân, nhiều cơ quan báo chí đã tham gia tích cực các hoạt động xã hội, từ thiện, vận động đóng góp số lượng lớn tiền của, vật chất, ủng hộ đồng bào bị thiên tai, tai nạn, giúp đỡ những người có hoàn cảnh khó khăn.

Về năng lực chuyên môn:

Đa số người làm báo Việt Nam đủ năng lực để phản ánh kịp thời, khách quan, đúng đắn mọi mặt của đời sống xã hội; phản ánh được tâm tư, nguyện vọng chính đáng của các tầng lớp nhân dân; phát hiện, cổ vũ các nhân tố

mới, điển hình tiên tiến và những thành tựu to lớn có ý nghĩa lịch sử của đất nước; đấu tranh với các hành vi sai trái, bảo vệ công lý và lẽ phải.

Hệ thống báo chí cả nước do đội ngũ người làm báo Việt Nam đảm nhiệm ngày càng khẳng định vai trò là diễn đàn của nhân dân, là phương tiện phản biện xã hội tích cực. Người làm báo Việt Nam luôn tiên phong trong việc phát hiện, phân tích, đánh giá những hạn chế, bất cập trong các chính sách, quyết định của các cơ quan có trách nhiệm, từ đó đề xuất những giải pháp hợp lý đối với Đảng và Nhà nước.

Đặc biệt, là những chiến sĩ xung kích của Đảng trên mặt trận tư tưởng, đội ngũ người làm báo Việt Nam đã và đang tham gia tích cực, có trách nhiệm, có hiệu quả trong cuộc đấu tranh phòng, chống tham nhũng, lãng phí, quan liêu và các tệ nạn xã hội. Nhiều nhà báo và tập thể cơ quan báo chí đã thể hiện phẩm chất dấn thân, quả cảm, kiên quyết đấu tranh, bất chấp những khó khăn, nguy hiểm, theo đuổi tới cùng để góp phần xử lý có hiệu quả những vụ việc tham nhũng, tiêu cực.

Người làm báo đã thông tin kịp thời với bạn bè quốc tế về những thành tựu của công cuộc xây dựng, phát triển đất nước, về các giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc Việt Nam, góp phần thúc đẩy hội nhập quốc tế, nâng cao vị thế của Việt Nam trong khu vực và trên thế giới, góp phần tăng cường tình hữu nghị và sự hiểu biết lẫn nhau giữa các dân tộc.

Đội ngũ người làm báo cũng đã tích cực tự đổi mới để phát triển. Diện mạo, số lượng, chất lượng và công nghệ làm báo... đã đạt được những bước tiến lớn. Chất lượng chính trị, chất lượng văn hóa và chất lượng kỹ thuật - nghiệp vụ của báo chí, của đội ngũ người làm báo ngày càng được nâng cao. Nhiều cơ quan báo chí quan trọng của Việt Nam đang phát triển theo hướng đa phương tiện. Trong hoàn cảnh mới, báo chí đã từng bước thích nghi và năng động hơn trong nền kinh tế thị trường, nhưng không đi chệch định hướng xã hội chủ nghĩa; tích cực mở rộng quan hệ quốc tế và hội nhập, nhưng vẫn giữ vững bản sắc báo chí cách mạng và truyền thống văn hóa dân tộc Việt Nam.

Đạt được những thành tựu đó là nhờ các yếu tố sau đây:

Một là, tăng cường sự lãnh đạo của Đảng, sự quản lý của Nhà nước đối với báo chí; thực sự chăm lo, tạo điều kiện thuận lợi cho người làm báo làm tốt nhiệm vụ.

Trong các nhiệm kỳ gần đây, Đảng Cộng sản Việt Nam đã ban hành nhiều nghị quyết, chỉ thị, văn bản về công tác thông tin, báo chí, về Hội Nhà báo Việt Nam như: Nghị quyết Trung ương 5 khóa X “Về công tác tư tưởng, lý luận và báo chí trước yêu cầu mới”, Chỉ thị số 37 và Thông báo số 22 của Ban Bí thư Trung ương về nâng cao vai trò, chất lượng, hiệu quả hoạt động của Hội Nhà báo Việt Nam,... Các văn bản quan trọng này đều nhấn mạnh việc cần thường xuyên tổ chức cho nhà báo - hội viên

nghiên cứu, quán triệt sâu sắc lý luận của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Tích cực, chủ động bằng nhiều hình thức đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ chính trị, nghiệp vụ, kỹ năng làm báo cho các hội viên, xây dựng đội ngũ làm báo Việt Nam ngang tầm với đòi hỏi của nhiệm vụ cách mạng.

Từ năm 2006, Chính phủ Việt Nam đã lập Giải Báo chí quốc gia trên cơ sở nâng cấp Giải báo chí toàn quốc trước đây (ra đời từ năm 1991), giao cho Hội Nhà báo Việt Nam trực tiếp tổ chức giải hằng năm nhằm tôn vinh các tác giả có những tác phẩm báo chí xuất sắc nhất trong từng năm. Đây là nguồn động viên lớn đối với các hội viên - nhà báo Việt Nam và là môi trường học tập giao lưu, trao đổi nghề nghiệp đặc biệt.

Hai là, hệ thống chính sách, pháp luật của Nhà nước về báo chí ngày càng hoàn thiện, trong đó nhiều văn bản liên quan trực tiếp đến việc rèn luyện phẩm chất, năng lực của người làm báo. Gần đây nhất, Quốc hội Việt Nam khóa XIII đã thông qua Luật báo chí năm 2016, đó là văn bản pháp luật cao nhất về hoạt động báo chí trong đó quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của nhà báo; các quy định về hoạt động tác nghiệp,... Đặc biệt, lần đầu tiên Luật báo chí quy định rõ vai trò, nhiệm vụ của Hội Nhà báo Việt Nam, trong đó có việc xây dựng và ban hành các quy định về đạo đức nghề nghiệp của người làm báo.

Ba là, phát huy vai trò của Hội Nhà báo Việt Nam: Chủ tịch Hồ Chí Minh đã nêu rõ tại Đại hội lần thứ II Hội Nhà báo Việt Nam (1959): “Nói về *Hội nhà báo*. Đó là một tổ chức chính trị và nghiệp vụ. Nhiệm vụ của Hội là phải làm cho hội viên đoàn kết chặt chẽ, giúp đỡ lẫn nhau để nâng trình độ chính trị và nghiệp vụ”¹. Làm theo lời Người, Hội Nhà báo Việt Nam xứng đáng là tổ chức chính trị - xã hội - nghề nghiệp của người làm báo Việt Nam, luôn chăm lo công tác bồi dưỡng nghiệp vụ và đạo đức nghề nghiệp cho hội viên - nhà báo. Hội đã thường xuyên tổ chức các cuộc tọa đàm, hội thảo khoa học về nghiệp vụ báo chí, về đạo đức nghề báo, trách nhiệm xã hội và nghĩa vụ công dân của người làm báo, tổ chức các khóa học, lớp học bồi dưỡng nâng cao trình độ nghiệp vụ báo chí cho hội viên, đáp ứng yêu cầu của báo chí hiện đại. Hội Nhà báo Việt Nam luôn chú trọng việc giáo dục, rèn luyện phẩm chất đạo đức đi đôi với bồi dưỡng, nâng cao trình độ nghiệp vụ cho hội viên.

Những hạn chế, bất cập

Bên cạnh những thành tựu, việc rèn luyện phẩm chất, năng lực người làm báo Việt Nam cũng còn những hạn chế, bất cập: Còn có hiện tượng thiếu nhạy bén chính trị, chưa làm tốt chức năng tư tưởng - văn hóa, chưa thực hiện đúng tôn chỉ, mục đích của cơ quan báo chí; thông tin

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t.12, tr. 166.

thiếu chính xác, giật gân, “câu” khách, khai thác thông tin nước ngoài, trên mạng xã hội thiếu chọn lọc; chưa chú trọng phát hiện, tuyên truyền các điển hình tiên tiến, cổ vũ phong trào thi đua yêu nước. Một số cơ quan báo chí và nhà báo chậm đổi mới nội dung và hình thức, nội dung tuyên truyền chưa hấp dẫn, chưa làm chủ được dư luận xã hội. Một số nhà báo chưa làm chủ được công nghệ mới. Còn có cán bộ, phóng viên vi phạm đạo đức nghề nghiệp, thậm chí vi phạm pháp luật. Chưa có những chế tài đủ mạnh để khắc phục triệt để những sai phạm trong hoạt động báo chí.

Có thể chỉ ra một số nguyên nhân dẫn đến những hạn chế, bất cập: *Một là*, nhiều cơ quan báo chí, cấp ủy đảng cơ quan báo chí chưa thực sự coi trọng công tác giáo dục chính trị - tư tưởng, đạo đức nghề nghiệp, công tác đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ cho nhà báo. *Hai là*, trong đội ngũ người làm báo, có một số người chưa quan tâm rèn luyện phẩm chất, đạo đức và năng lực nghề nghiệp. *Ba là*, tác động của kinh tế thị trường ngày càng tăng đối với người làm báo. *Bốn là*, sức ép, tác động tiêu cực của mạng xã hội và các phương tiện truyền thông khác đối với quy trình làm báo truyền thống.

3. Những vấn đề đặt ra và giải pháp

Hiện nay, Việt Nam đang ở vào giai đoạn phát triển quan trọng, hướng tới mục tiêu sớm trở thành một nước

công nghiệp theo hướng hiện đại. Đây cũng là thời kỳ tình hình chính trị và kinh tế thế giới có nhiều diễn biến phức tạp, khó lường, nhiều thuận lợi và thách thức đan xen; các cuộc khủng hoảng chính trị ở một số nước và khu vực trên thế giới tác động mạnh mẽ tới Việt Nam.

Sự phát triển như vũ bão của công nghệ thông tin, truyền thông vừa là cơ hội, vừa là thách thức to lớn đối với xã hội và báo chí.

Báo chí phát triển trong xu thế toàn cầu hóa truyền thông đại chúng, vừa là cơ hội vừa là thách thức lớn, đặt ra nhiều vấn đề nóng, phức tạp đối với hoạt động của người làm báo và công tác lãnh đạo, quản lý báo chí.

Về đạo đức nghề nghiệp, người làm báo ngày càng đối mặt với sức ép và cạnh tranh gay gắt của mạng xã hội. Hệ quả của nó là sự chạy theo thị hiếu tầm thường với kiểu làm báo giật gân, “câu” khách, coi nhẹ tính chính xác, trung thực, coi nhẹ trách nhiệm xã hội của báo chí và người làm báo.

Về năng lực chuyên môn, kỹ năng nghề nghiệp, người làm báo phải đáp ứng đòi hỏi ngày càng cao của một nền báo chí công nghệ cao, chuyên nghiệp, hiện đại hơn.

Công tác lãnh đạo, quản lý báo chí ngày càng phức tạp, khó khăn hơn, đòi hỏi lãnh đạo, quản lý phải ngày càng chuyên nghiệp, khoa học hơn để theo kịp và thích ứng với sự phát triển của báo chí và người làm báo trong kỷ nguyên số.

Để nâng cao phẩm chất và năng lực của người làm báo Việt Nam trong tình hình mới, chúng tôi xác định **một số giải pháp cơ bản** sau đây:

Trước hết, trong tình hình hiện nay, các cấp ủy đảng, các cơ quan báo chí, các cấp Hội nhà báo cần quán triệt đầy đủ, sâu sắc hơn nữa nguyên tắc chỉ đạo có ý nghĩa sống còn đối với hoạt động báo chí: Đảng lãnh đạo tuyệt đối và toàn diện đối với hoạt động báo chí. Quan điểm chỉ đạo của Đảng là: phát triển phải đi đôi với quản lý và quản lý phải theo kịp sự phát triển, để từ đó nâng cao chất lượng và hiệu quả của báo chí đối với xã hội.

Thứ hai, tăng cường cơ chế phối hợp giữa Ban Tuyên giáo Trung ương, Bộ Thông tin và Truyền thông, Hội Nhà báo Việt Nam trong công tác chỉ đạo, quản lý hoạt động báo chí và người làm báo; xác định rõ trách nhiệm chính trị của báo chí và người làm báo là góp phần đặc lực vào việc hình thành dư luận xã hội lành mạnh, xây dựng bản lĩnh, trí tuệ, tâm hồn, khí phách con người Việt Nam trong thời kỳ mới, góp phần cổ vũ và tạo ra sức mạnh toàn dân tộc. Thông tin trên báo chí phải có tính thời sự cao, lành mạnh, thiết thực, vừa có tính chiến đấu vừa có tính nhân văn, định hướng tư tưởng..., kiên quyết loại bỏ những thông tin ảnh hưởng xấu đến đời sống xã hội.

Thứ ba, người làm báo và cơ quan báo chí phải thực sự trở thành cầu nối giữa nhân dân với Đảng, Nhà nước, tạo diễn đàn xã hội rộng rãi để phát huy dân chủ, phát huy

những giá trị văn hóa tiến bộ, hiện đại, giàu bản sắc dân tộc; diễn đàn để nhân dân giám sát cán bộ, đảng viên và phản biện xã hội, nâng cao trình độ dân trí; động viên, cổ vũ, tổ chức cho các tầng lớp nhân dân tham gia thực hiện thắng lợi nhiệm vụ cách mạng; phải dựa vào quần chúng, tạo điều kiện để quần chúng tham gia, giám sát, đánh giá hiệu quả của báo chí, coi báo chí là phương tiện để quần chúng thực hiện quyền được thông tin, quyền tự do ngôn luận đúng pháp luật.

Thứ tư, chú trọng nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ những người làm báo chí, truyền thông, trong đào tạo cần quan tâm hơn nữa vấn đề phẩm chất, đạo đức người làm báo; tăng cường giao lưu, hợp tác quốc tế, vận dụng có chọn lọc kinh nghiệm của các nước; kết nối chặt chẽ các khâu: đào tạo - bồi dưỡng - sử dụng - rèn luyện nhà báo trong một hệ thống liên hoàn, khăng khít.

Thứ năm, các cơ quan báo chí tích cực xây dựng và phát triển theo hướng đa phương tiện. Kịp thời cập nhật kiến thức mới, ứng dụng thành tựu công nghệ truyền thông thế hệ mới trong các khâu của hoạt động báo chí, không ngừng đổi mới, cải tiến nâng cao chất lượng, hiệu quả các loại hình, sản phẩm báo chí, tăng sức cạnh tranh, xây dựng một lực lượng báo chí, truyền thông đủ mạnh để đấu tranh có hiệu quả với những luồng thông tin xấu độc, có hại đối với lợi ích của đất nước và nhân dân, vươn lên làm chủ dư luận xã hội.

Thứ sáu, các cơ quan báo chí phối hợp với các cấp Hội Nhà báo tăng cường quản lý chặt chẽ đội ngũ những người làm báo thuộc cấp mình, đề cao trách nhiệm người đứng đầu trong cơ quan báo chí và tổ chức hội nhà báo, yêu cầu người làm báo thực hiện đúng tôn chỉ mục đích của cơ quan báo chí; chú trọng rèn luyện cả về phẩm chất và năng lực trong quá trình tác nghiệp.

Thứ bảy, tiếp tục đẩy mạnh việc học tập và làm theo tư tưởng đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, gắn với việc thực hiện nghiêm Luật báo chí 2016 và 10 điều quy định đạo đức nghề nghiệp người làm báo Việt Nam; phối hợp chặt chẽ với các ban ngành chức năng tăng cường công tác kiểm tra, giám sát, xử lý vi phạm đạo đức nghề báo, kịp thời khen thưởng những gương tốt, điển hình tiên tiến, đồng thời ngăn chặn, xử lý nghiêm các sai phạm.

Kết luận

Để hoàn thành tốt nhiệm vụ chính trị trong giai đoạn mới, đội ngũ nhà báo cần được quan tâm bồi dưỡng và tự bồi dưỡng toàn diện để không ngừng nâng cao phẩm chất chính trị, năng lực chuyên môn, ý thức trách nhiệm xã hội, nghĩa vụ công dân, đạo đức nghề nghiệp của người làm báo, Đảng Cộng sản Việt Nam kiên trì đường lối lãnh đạo tuyệt đối, toàn diện đối với công tác báo chí, Nhà nước quản lý chặt chẽ hoạt động báo chí. Người làm báo trong cả nước nêu cao trách nhiệm tuyên truyền sự nghiệp

công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế, vì mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh. Thực hiện đồng bộ các giải pháp xây dựng và củng cố tổ chức, kết hợp với rèn luyện phẩm chất, năng lực của đội ngũ người làm báo cách mạng vững về tư tưởng chính trị, giỏi về chuyên môn nghiệp vụ, gương mẫu về đạo đức nghề nghiệp, đồng lòng xây dựng nền báo chí cách mạng Việt Nam dân chủ, nhân văn, chuyên nghiệp và hiện đại vì lợi ích của đất nước và nhân dân.

ĐÁNH THẮNG TRẬN CHIẾN TRUYỀN THÔNG HỘI NHẬP SÂU RỘNG, TẬP TRUNG HÌNH THÀNH MỘT LOẠT TRUYỀN THÔNG CHÍNH THỐNG KIỂU MỚI

TÔN NGỌC THẮNG

Phó Tổng Giám đốc Đài Truyền hình

Trung ương Trung Quốc

Phát triển hội nhập truyền thông là một cuộc thay đổi sâu sắc mang tính toàn cục, tính lịch sử, là hành động chiến lược lớn của Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc để tập trung củng cố trận địa tuyên truyền văn hóa tư tưởng, làm lớn mạnh dư luận tư tưởng chính thống. Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc với đồng chí Tập Cận Bình là hạt nhân coi trọng cao độ công tác phát triển hội nhập truyền thông, Hội nghị Trung ương 3 khóa XVIII Đảng Cộng sản Trung Quốc đã đưa ra nhiệm vụ lớn đó là thúc đẩy truyền thông hội nhập phát triển, Trung ương đã ban hành “Ý kiến chỉ đạo về thúc đẩy truyền thông truyền thống và truyền thông mới nổi cùng hội nhập phát triển”. Tổng Bí thư Tập Cận Bình nhiều lần đi sâu trình bày về việc thúc đẩy phát triển hội nhập truyền thông, nhấn mạnh

mấu chốt của phát triển hội nhập là hội nhập thành một thể, cần nhanh chóng từ giai đoạn “tập hợp lại với nhau” bước sang giai đoạn “hội nhập với nhau”, tập trung hình thành một loạt phương tiện truyền thông chính thống kiểu mới. Những luận điểm quan trọng này đã chỉ rõ phương hướng, tạo cơ sở cho việc thúc đẩy truyền thông hội nhập sâu rộng.

Đài Truyền hình Trung ương đã xây dựng một nền tảng vững chắc về ý thức chính trị, ý thức đại cục, ý thức hạt nhân, ý thức thống nhất, đi sâu quán triệt tinh thần của một loạt bài phát biểu quan trọng và quan niệm mới, tư tưởng mới, chiến lược mới trong quản lý và điều hành đất nước của Tổng Bí thư Tập Cận Bình, đi sâu quán triệt thực hiện chỉ thị, yêu cầu của Tổng Bí thư Tập Cận Bình về đẩy nhanh từ giai đoạn “tập hợp” bước sang giai đoạn “hội nhập”, ghi nhớ chức trách và sứ mệnh của Đài Truyền hình Trung ương, coi việc thúc đẩy hội nhập truyền thông là công trình chiến lược liên quan tới toàn cục, bám sát mục tiêu xây dựng đầu tàu truyền thông kiểu mới hàng đầu quốc tế, lấy báo chí làm đầu tàu, lấy nghe nhìn làm trọng điểm, lấy khách hàng là trung tâm, lấy công nghệ làm chỗ dựa, lấy “ba Wei (Weibo, Weixin, Wechat), một ứng dụng di động, một diễn đàn” làm điểm xuất phát, kiên trì ưu tiên di động, thúc đẩy truyền thông hội nhập sâu rộng, phát triển thống nhất.

Tính đến nay, Đài Truyền hình Trung ương Trung Quốc đã xây dựng thành hệ thống truyền thông mới “một đám mây

nhiều tầng” “nhiều thiết bị đầu cuối, phủ khắp toàn bộ”, xây dựng thành hệ thống truyền phát tín hiệu truyền hình mạnh toàn cầu phủ khắp hơn 210 quốc gia và khu vực. Tập trung vào việc xây dựng thể trận tổng thể hội nhập truyền thông lấy mạng di động báo chí, mạng truyền hình trung ương, điện ảnh âm nhạc truyền hình trung ương làm thương hiệu đầu tàu, với tổng số khách hàng lên tới 1,142 tỷ.

1. Kiên trì coi định hướng là tinh thần, xây dựng đài truyền hình bằng tin tức, thúc đẩy truyền thông mới và truyền hình cộng hưởng cùng tần số, khiến cho chủ trương của Đảng trở thành tiếng nói mạnh mẽ nhất của thời đại

Tổng Bí thư Tập Cận Bình nhấn mạnh: “Trận địa là chỗ dựa cơ bản của công tác ý thức hệ. Con người ở đâu thì trận địa dư luận báo chí cần có ở đó”. Đài Truyền hình Trung ương đi sâu học tập, quán triệt tinh thần một loạt bài phát biểu quan trọng của Tổng Bí thư Tập Cận Bình, tăng cường phát huy sức mạnh, bổ sung thế mạnh cho nhau giữa đài truyền hình và mạng truyền thông, phân bổ hợp lý các yếu tố nguồn lực, phát huy hơn nữa chủ đề chính thống, truyền bá sức mạnh tích cực.

Một là, xây dựng mạng di động báo chí truyền hình. Kiên trì ưu tiên di động, tăng cường các chức năng như thu thập thông tin từ đầu di động, phát đầu tiên từ đầu di động, khách hàng giao tiếp tương tác... là con đường quan trọng để xây dựng truyền thông mô hình dung hòa, chiếm

lĩnh thêm điểm cao về dư luận báo chí. Ngày 19 tháng 02 năm 2017, Đài Truyền hình Trung ương chính thức kết nối mạng di động báo chí trung ương. Mạng di động báo chí trung ương vừa là nơi cung cấp nguồn thông tin để công chúng tiếp nhận được thông tin, vừa là nơi đầu tiên phát tin tức trực tiếp của các phóng viên chuyên nghiệp, cũng là diễn đàn chung của các cơ quan truyền hình, diễn đàn tương tác của khách hàng tham gia sản xuất, tập hợp tối đa nguồn bài viết chất lượng cao của nhiều đối tác như phóng viên chuyên nghiệp, cơ quan truyền thông, khách hàng..., tính đến đầu tháng 5 năm 2017 đã có hơn 110 cơ quan truyền thông và đơn vị ký hợp đồng tham gia, đây là hành động lớn mà Đài Truyền hình Trung ương nâng cấp theo hướng di động hóa, diễn đàn hóa. Trong thời gian diễn ra kỳ họp Lưỡng hội năm 2017, mạng di động báo chí trung ương tổng cộng đã tổ chức được 243 cuộc phát sóng trực tiếp trên di động, mỗi ngày phát trên 1.000 bài, tổng thời lượng phát trực tiếp đạt 7.363 phút, lượng lũy kế số người xem đạt trên 460 triệu người, số người xem trực tuyến là 225 triệu người, trở thành một điểm sáng lớn trong việc đưa tin về Lưỡng hội.

Hai là, xây dựng cơ chế chung nhất thể hóa đài - mạng đưa tin tuyên truyền lớn, giám sát các hội nghị quan trọng, hoạt động lớn và các sự kiện quan trọng như kỷ niệm 95 năm thành lập Đảng Cộng sản Trung Quốc, Quốc khánh, Hội nghị Thượng đỉnh G20 tại Hàng Châu, 80 năm thắng lợi của cuộc Trường chinh, Hội nghị Trung ương 6 khóa XVIII...,

tập trung vào chủ đề và truyền phát trên đường truyền chính, mở ra lối đi cho các diễn đàn nội dung, kênh của đài - mạng, điều phối thống nhất lực lượng đưa tin của truyền thông mới và truyền hình, cơ cấu hóa việc bố trí biên tập, tập hợp theo từng mảng, liên kết một cách lôgích, tập hợp theo điểm sáng, màn hình lớn kèm theo màn hình nhỏ, màn hình nhỏ phản hồi màn hình lớn, nhiều loại màn hình liên kết với người xem.

Ba là, xây dựng cơ chế tham gia chia sẻ nguồn tư liệu báo chí và cơ chế truyền thông tham gia đưa tin báo chí, đồng thời phát tin, khai thác sâu nguồn lực báo chí, xây dựng “Ban Biên tập truyền thông hội tụ”, thu thập thông tin từ nhiều điểm cầu truyền hình, cá biệt hóa sản xuất, nhiều diễn đàn chia nhau phát, các kênh và thiết bị đầu cuối cố định, di động hoạt động liên tục 24 giờ, phóng viên đồng thời cung cấp bài cho các kênh và truyền thông mới. Trong thời gian diễn ra kỳ họp Luỡng hội đã bố trí các cơ quan truyền thông truyền hình trực tiếp, bám sát các chương trình nghị sự lớn, chương trình “Xin hỏi Bộ trưởng” lần đầu tiên thực hiện mô hình phát trực tuyến tương tác đa điểm trên màn hình kép, chương trình “Tiếng nói Bộ trưởng” lần đầu tiên sử dụng các biện pháp kỹ thuật mới như “quét mã tương tác”, phát trực tiếp trên điện thoại di động, phân tích kho số liệu, xử lý theo hướng có thể xem được, đã thực hiện liên thông chia sẻ nguồn dẫn trên nhiều kênh truyền hình lớn, nhỏ. Tiết mục “Theo chân Luỡng hội” của website Đài Truyền hình Trung ương đã

có 52 cuộc phát trực tiếp trên di động, lượng truy cập đạt tới 140 triệu lượt, thực hiện đưa tin “không chênh múi giờ”.

Bốn là, hình thành kênh truyền hình V-blog “V quan”. Cùng với sự phát triển nhanh chóng của mạng internet, các kênh truyền hình ngắn vươn lên nhanh chóng, lượng người lướt xem có xu hướng tăng vọt, trở thành chương trình “hot” hiện nay. Đài Truyền hình Trung ương tuân theo quy luật truyền phát tin và quy luật phát triển truyền thông mới, chủ động thích nghi với trào lưu “thời đại nghe nhìn ngắn”, thành lập phòng công tác chuyên môn, tập trung các nguồn lực thế mạnh hình thành kênh V-blog “V quan”, làm nổi bật đặc điểm “ngắn nhỏ tinh sâu, mới mẻ hoạt bát, chủ đề tươi mới”. Kênh nghe nhìn V-blog “Một ngày của Tổng Bí thư Tập Cận Bình” theo sát toàn bộ 15 tiếng đồng hồ với 19 hoạt động trong một ngày. Tin tức về việc Tổng Bí thư tham dự Hội nghị Thượng đỉnh G20 tại Hàng Châu có tổng lượng truy cập lên tới 50 triệu lượt. Sau khi phát một loạt chương trình V-blog “nặng ký” mang tên “Tấm lòng ban đầu” được tạo ra trong vòng 100 ngày, lượng truy cập, lượng người xem tăng lên nhanh chóng, lượng người xem trong 24 giờ đã vượt con số 410 triệu lượt. Tính đến ngày 26 tháng 3, tổng số lượng người xem vượt trên 120 triệu lượt, số lượt người xem mỗi ngày đều lập kỷ lục mới khi phát trên toàn mạng.

Năm là, thúc đẩy công trình truyền thông mới “đưa trang đầu, đưa hình đầu, đưa tit đầu”, tập hợp nguồn lực đưa tin thời sự của Đài Truyền hình Trung ương, tập trung

hình thành các nội dung trọng điểm như “tít đầu phát liên tục”, “tít đầu, hàng đầu”, “diễn đàn học tập”, “nhà lãnh đạo Trung Quốc”, “công việc của Tiểu ban lãnh đạo đi sâu cải cách”, “theo dòng quản lý và điều hành đất nước”..., ứng dụng rộng rãi nhiều cách thể hiện internet hóa như hoạt hình, kênh V-blog, H5, tranh ảnh, âm thanh, bình luận trên mạng..., tập hợp việc đưa tin, phân tích, tương tác, dịch vụ thông tin vào làm một, thể hiện các tư tưởng quan trọng và hoạt động quan trọng của Tổng Bí thư Tập Cận Bình liên tục 24 giờ, trong đó chương trình nổi tiếng “Mạn đàm học tập” có lượng truy cập trung bình đạt trên 200 triệu lượt người.

2. Kiên trì coi nội dung là quan trọng nhất, khán giả là mục tiêu cuối cùng để xây dựng các chương trình hỗn hợp xuất sắc, giàu sức hấp dẫn, sức cảm hóa, không ngừng gia tăng năng lực phổ biến, dẫn dắt, mức độ ảnh hưởng và tin cậy

Tổng Bí thư Tập Cận Bình nhấn mạnh “Nội dung luôn là căn bản, hội nhập phát triển cần phải kiên trì nội dung là trên hết, lấy thế mạnh về nội dung để giành được ưu thế phát triển”, trong bối cảnh phổ cập internet, thông tin không còn là nguồn lực hiếm và thiếu, nội dung chất lượng cao thu hút được sự chú ý của người xem càng trở nên hết sức quý giá. Chỉ có kiên trì để định hướng công tác lấy nhân dân làm trung tâm xuyên suốt trong đưa tin tuyên truyền, tăng cường hơn nữa quan niệm khách hàng, phân chia

chi tiết từng nhóm khách hàng, tùy từng đối tượng để cung cấp thông tin, hình thành càng nhiều các tác phẩm “thống nhất ba tính” gồm tính tư tưởng, tính nghệ thuật, tính thưởng thức, đổi mới hơn nữa quan niệm về tư duy, đổi mới phương thức, phương pháp, đổi mới việc chuyển tải nội dung, không ngừng duy trì và nỗ lực vươn lên tầm cao mới, tạo ra những tác phẩm hay mới có thể thu hút được khách hàng, chiếm được lòng người, không ngừng củng cố trận địa dư luận. Đài Truyền hình Trung ương tập trung lực lượng sáng tạo cái mới, chất lượng để làm ra các tác phẩm hay, tìm tòi mô hình kết hợp giữa sản xuất và tuyên truyền các chương trình của Đài - mạng “hoạch định thống nhất, vận hành thống nhất, thể hiện thống nhất”, triển khai tuyên truyền đại chúng hóa, giao tiếp xã hội hóa, ứng biến linh hoạt theo yêu cầu của khách hàng, chính xác hóa.

Một là, triển khai tương tác giữa các kênh. Đưa tư duy tương tác thấm thấu vào các khâu thu thập thông tin, biên tập, phát tin, thu hút khách hàng cung cấp nguồn tư liệu, định hướng người dùng bình luận đánh giá, chia sẻ, đạt được hiệu quả tham gia khi tương tác và hiệu quả truyền phát khi tham gia. Trong nhiều chương trình, trong các chuyên mục chuyên đề phát trực tiếp, tương tác đã trở thành phương thức truyền phát thường xuyên. Năm 2017, sản phẩm truyền thông “Đêm xuân @” đa màn hình tương tác trên sân khấu mở rộng, làm thăng hoa chủ đề “quý trọng đoàn viên, cùng cha mẹ xem Đêm xuân”, chọn phát các nội dung liên quan theo yêu cầu truy cập độc lập

tới 109 triệu khách hàng, số lần xem theo yêu cầu đạt 107 triệu lượt, các video clip ngắn phát tổng cộng 242 triệu lần. “Đại hội thơ ca Trung Quốc” (quý II) tăng cường kết nối các kênh lớn nhỏ, khán giả và người chơi cùng nhau đối đáp, đã nhận được trên 40 triệu lượt người tương tác, số lượt phát theo nhu cầu người dùng đạt hơn 75 triệu lượt, tạo nên cơn sốt thơ ca trong toàn dân. Chương trình thuộc thể loại văn hóa “Người đọc diễn cảm” có tổng lượng phát clip trên toàn mạng đạt 360 triệu lượt, phát thanh đạt 110 triệu lượt, số lượng lượt xem chủ đề nói chuyện V-blog đạt 720 triệu lượt. Chương trình “Lưỡng hội có gì - Chúng tôi giúp bạn hỏi” đã đổi mới phương thức biểu đạt, dùng phương thức tương tác tập hợp tiếng nói, nguyện vọng của cư dân mạng, tăng cường mức độ tham gia của chương trình, hình thành “phòng chat Lưỡng hội” thông suốt kết nối giữa các màn hình lớn, nhỏ, lượng khách hàng truy cập chương trình lên tới 67,15 triệu người, số người xem lên tới gần 24 triệu lượt.

Hai là, đưa ra các chương trình truyền thông hội tụ cá tính hóa đặc sắc. Các chương trình của Đài Truyền hình Trung ương như “Dư luận Trung Quốc”, “Con số biết nói trong Quy hoạch 5 năm lần thứ 13”, “Con số nói về vận mệnh chung”... đã dùng số liệu để trình bày, minh họa, khiến việc đưa tin tuyên truyền các chủ đề chuyển tải qua đường truyền chính càng trực quan sinh động, càng có sức thuyết phục và sức cảm hóa. Các kênh phát huy thế mạnh đặc sắc, tận dụng nhiều điểm cầu, nhiều kênh, thu thập số

liệu về sự quan tâm, đón nhận của khán giả, phân tích, nghiên cứu nhu cầu riêng lẻ, khai thác và đưa ra định hướng cụ thể cho các chương trình và dịch vụ như số liệu kinh tế tài chính, giải trí văn hóa, thi đấu thể thao, tư vấn pháp luật, cuộc sống gia đình... Trong đó chương trình tìm “mạnh thường quân” quy mô lớn trên kênh tổng hợp “Hãy đợi tôi” đã hỗ trợ cho giấc mơ đoàn tụ người thân của rất nhiều khán giả, tổng lượng khán giả theo dõi chương trình “Hãy đợi tôi” trên V-blog đạt trên 2,2 tỷ lượt người xem.

3. Kiên trì thống nhất trong ngoài, liên kết nhịp nhàng, không ngừng tăng cường năng lực truyền phát quốc tế

Trong điều kiện mạng internet, đặc biệt là internet di động (3G, 4G) phát triển nhanh chóng, phát triển hội nhập truyền thông trở thành con đường tất yếu để tăng cường xây dựng năng lực truyền phát quốc tế.

Một là, coi hội nhập truyền thông là nội dung chính trong xây dựng Đài Truyền hình quốc tế Trung Quốc (CGTN). Trong thư chúc mừng nhân dịp Đài Truyền hình quốc tế Trung Quốc phát chương trình đầu tiên, Tổng Bí thư Tập Cận Bình nhấn mạnh, “Đài Truyền hình quốc tế Trung Quốc (Mạng truyền hình Hoàn Cầu Trung Quốc) cần kiên định niềm tin vào văn hóa, kiên trì xây dựng Đài bằng báo chí, gần gũi với người xem một cách toàn diện, thực hiện hội nhập truyền thông”. Đài Truyền hình

Trung ương quán triệt thực hiện các chỉ thị và yêu cầu trong thư chúc mừng của Tổng Bí thư Tập Cận Bình, kiên trì triển khai hội nhập truyền thông, thực thi chiến lược ưu tiên di động, đưa tin báo chí, sản xuất nội dung, hỗ trợ kỹ thuật... đều căn cứ vào nhu cầu hội nhập truyền thông để xây dựng và thiết kế. Mạng báo chí di động CGTN đã có 10 diễn đàn giao tiếp chủ yếu ở trong và ngoài nước. Sau khi CGTN được thành lập, số lượng người hâm mộ diễn đàn giao tiếp từ 47,76 triệu người trước khi đổi tên Đài tăng lên tới 56,4 triệu người (người hâm mộ ở nước ngoài là 54,82 triệu người). Mạng báo chí di động CGTN ra mắt được 2 tháng, số lượt truy cập trang web đã vượt trên 7,29 triệu người. Số lượng người hâm mộ có tài khoản chính bằng tiếng Anh của CGTN đạt 46,91 triệu người, trở thành website tin tức có số lượng người hâm mộ trên facebook lớn nhất thế giới.

Hai là, đẩy nhanh bố cục truyền phát truyền thông mới ở nước ngoài. Mạng Truyền hình Trung ương đã xây dựng 7 trang web ở nước ngoài, với nhiều điểm ghi hình ở nước ngoài tại châu Phi, Bắc Mỹ..., phủ khắp toàn bộ người sử dụng internet của hơn 210 quốc gia và khu vực trên thế giới. Xây dựng và vận hành tổng cộng 31 tài khoản kênh CCTV, kênh Panda trên các mạng xã hội chủ yếu ở nước ngoài như Facebook, Youtube, Twitter, số lượng người hâm mộ trang web toàn cầu của CCTV vượt trên 41 triệu người, tổng lượng tương tác bài viết kể từ năm 2016 đến nay là trên 190 triệu lượt, lượng like vượt

116 triệu, hai chữ tiêu đều đứng hàng đầu trong số các kênh truyền thông chính trên thế giới.

Ba là, thiết kế chính xác chủ đề. Trong thư chúc mừng, Tổng Bí thư Tập Cận Bình nhấn mạnh: “Cần lấy thông tin, tin tức phong phú, góc nhìn Trung Quốc rõ nét, nhãn quan thế giới rộng mở để kể tốt câu chuyện của Trung Quốc, lan tỏa tiếng nói của Trung Quốc, để thế giới nhận thức được một nước Trung Quốc lập thể nhiều sắc thái, thể hiện tốt hình tượng Trung Quốc là người xây dựng hòa bình thế giới, người cống hiến cho sự phát triển của thế giới, người bảo vệ trật tự thế giới, góp phần thúc đẩy xây dựng cộng đồng vận mệnh chung toàn nhân loại”. Hội nhập truyền thông của Đài Truyền hình Trung ương trong tuyên truyền đối ngoại luôn chú trọng thông tin chân thực, kịp thời phản ánh các điểm nóng, nắm bắt chính xác các thời điểm, biết thiết kế chủ đề, làm cho cái gì cần nóng thì nóng lên, cái gì cần nguội thì nguội đi, cái gì cần nói thì nói đến nơi đến chốn, thể hiện năng lực định hướng dư luận với thái độ quyền uy, phản ứng nhanh nhạy.

4. Kiên trì tối ưu hóa quy trình, huy động nguồn lực, hình thành hội tụ truyền thông trí tuệ kiểu mới

Giữa truyền thông truyền thống và truyền thông mới nổi không phải là mối quan hệ thay thế giản đơn, mà là mối quan hệ hội tụ cộng sinh. Phát triển hội nhập truyền thông cần phải kiên trì hiệp đồng sáng tạo, thúc đẩy truyền

thông truyền thông và truyền thông mới nổi cùng nhau tiến lên và phát triển thống nhất trong các khâu như sáng tạo nội dung, mở mới các kênh, vận hành diễn đàn, tái tạo quy trình, sắp xếp lại tổ chức, bảo đảm an ninh... Đài Truyền hình Trung ương nhấn mạnh việc thiết kế đỉnh cao, thông qua các dự án để thúc đẩy, không ngừng hoàn thiện cơ chế hợp tác thống nhất xuyên bộ ngành, không ngừng tối ưu hóa tổ chức bộ máy, phân bổ nhân viên và quy trình làm việc, tích cực phá bỏ những rào cản, sáng tạo cơ chế vận hành, đẩy nhanh chuyển đổi mô hình hội tụ truyền thông trong toàn Đài.

Một là, làm tốt thiết kế đỉnh cao. Coi công tác hội nhập truyền thông là công trình quan trọng hàng đầu, thường xuyên tổ chức hội nghị nghiên cứu thảo luận của đảng đoàn hoặc hội nghị chuyên đề về hội nhập truyền thông. Thành lập tiểu ban lãnh đạo và văn phòng phát triển hội nhập truyền thông, phát huy vai trò điều phối tổng thể, hình thành cục diện công tác chung của toàn Đài, bảo đảm tính hệ thống, tính chỉnh thể và tính hiệp đồng của phát triển hội nhập truyền thông của toàn Đài. Tăng cường điều tra nghiên cứu quy hoạch, xây dựng đội ngũ chuyên gia về hội nhập truyền thông, không ngừng triển khai nghiên cứu luận chứng, hỗ trợ quyết sách đối với việc quy hoạch tổng thể phát triển hội nhập truyền thông và các vấn đề trọng điểm, điểm nóng. Các trung tâm, các kênh trong toàn Đài đều tăng cường phân bổ lực lượng hội nhập truyền thông, xác định rõ việc phân công

chức trách, các bộ phận làm chương trình thúc đẩy chuyển đổi nâng cấp sản xuất nội dung, các bộ phận kỹ thuật tính toán quy hoạch thiết kế hệ thống kỹ thuật truyền thông hội nhập, cung cấp chỗ dựa nhất thể hóa về kỹ thuật. Mạng Truyền hình Trung ương làm tốt việc xây dựng diễn đàn và tương tác giữa Đài - mạng, các bộ phận chức năng tối ưu hóa quy trình làm việc, làm tốt và bảo đảm dịch vụ, hình thành sức mạnh chung trong công việc. Tiến trình hội nhập sâu rộng, phát triển thống nhất “Bạn chính là tôi, tôi chính là bạn” không ngừng được đẩy nhanh.

Hai là, tăng cường sự hỗ trợ về kỹ thuật. Thuận theo xu thế lớn của cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư, Đài Truyền hình Trung ương đã tận dụng đầy đủ các công nghệ như kho dữ liệu lớn, điện toán đám mây..., xây dựng 5 diễn đàn hỗ trợ công nghệ gồm diễn đàn hỗ trợ nguồn lực IT truyền thông cơ sở Đài Truyền hình Trung ương, diễn đàn điện toán đám mây nhất thể hóa các chương trình báo chí, diễn đàn điện toán đám mây nhất thể hóa tiết mục tổng hợp, diễn đàn công bố tổng hợp nội dung truyền thông mới và diễn đàn kho dữ liệu lớn khách hàng, sắp xếp bố cục sản phẩm di động của toàn Đài, đầu ra thống nhất, thương hiệu thống nhất, tập hợp số liệu hành vi khách hàng, thực hiện chỉnh đốn hiệu quả cao, khai thác sâu đối với nguồn lực thông tin, cung cấp cơ sở dữ liệu cho sản xuất chương trình truyền thông hội nhập, biên tập thẩm định và truyền tải rộng rãi, chuyên biệt hóa đến từng đối tượng truyền thông.

Ba là, xây dựng đội ngũ nhân tài trong truyền thông hội tụ. Tổng Bí thư Tập Cận Bình nhấn mạnh: “Mấu chốt của cạnh tranh trong truyền thông là cạnh tranh nhân tài, hạt nhân thể mạnh của truyền thông là thể mạnh về nhân tài”. Quán triệt thực hiện tinh thần phát biểu quan trọng của Tổng Bí thư Tập Cận Bình và các yêu cầu liên quan của Trung ương về đi sâu cải cách chế độ nhân sự, Đài Truyền hình Trung ương đang tích cực giải quyết vấn đề “chế độ song trùng”, nâng cao tinh thần cống hiến và sự trung thành của đội ngũ cán bộ; thông qua triển khai tập huấn nghiệp vụ truyền thông mới theo từng đợt và từng loại, đẩy mạnh bồi dưỡng nhân tài mô hình phức hợp các loại truyền thông, mở rộng kênh bồi dưỡng nhân tài, thúc đẩy chuyển đổi mô hình đội ngũ nhân tài. Đã thành lập thêm ban (phòng), tổ (nhóm) truyền thông mới, đẩy mạnh việc thu hút, bồi dưỡng nhân tài còn thiếu hụt trong các khâu như sản xuất nội dung, phát triển kỹ thuật, vận hành kinh doanh sản phẩm, sử dụng tiền vốn, bổ sung cán bộ làm truyền thông mới, từng bước hoàn thiện bộ máy tổ chức nhân tài.

Bốn là, xây dựng hệ thống đánh giá chuyển đổi mô hình truyền thông hội tụ trong sản xuất chương trình, coi chỉ tiêu khả năng truyền tải thông tin trên mạng là một biện pháp đánh giá sát hạch tổng hợp chương trình, đưa ra các biện pháp như tính toán tỷ lệ người xem nhiều kênh truyền hình, đánh giá hiệu quả truyền bá sản phẩm truyền thông mới, thu được hiệu quả tương đối tốt.

Phát triển hội nhập truyền thông đã bước vào giai đoạn then chốt là phát triển theo chiều sâu. Đài Truyền hình Trung ương sẽ tiếp tục xây dựng vững chắc “bốn ý thức”, đi sâu học tập quán triệt thực hiện tinh thần các bài phát biểu quan trọng về quan niệm mới, tư tưởng mới, chiến lược mới về điều hành và quản lý đất nước của Tổng Bí thư Tập Cận Bình, kiên trì lấy công nghệ tiên tiến làm chỗ dựa, xây dựng nội dung làm căn bản, sáng tạo cơ chế làm động lực, dự án trọng điểm làm cơ sở, xây dựng đội ngũ làm nền tảng, dựa vào tinh thần tự đổi mới mình để giành thắng lợi trong chiến dịch truyền thông hội nhập sâu rộng, nỗ lực hình thành con đường phát triển hội nhập truyền thông mang đặc sắc của Đài Truyền hình Trung ương, thể hiện trình độ quốc tế.

ĐÀO TẠO NGUỒN NHÂN LỰC BÁO CHÍ, TRUYỀN THÔNG Ở VIỆT NAM TRONG TÌNH HÌNH MỚI

PGS.TS. TRƯƠNG NGỌC NAM

Giám đốc Học viện Báo chí và Tuyên truyền

1. Vị trí, vai trò của đào tạo nguồn nhân lực báo chí, truyền thông trong sự nghiệp đổi mới của Đảng Cộng sản Việt Nam

Báo chí, truyền thông và công tác đào tạo báo chí, truyền thông là lĩnh vực trọng yếu trong công tác tư tưởng của Đảng Cộng sản Việt Nam. Báo chí, truyền thông là phương tiện, là vũ khí sắc bén trong việc tuyên truyền chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước, đồng thời là tiếng nói của nhân dân, là phương tiện để nhân dân bày tỏ khát vọng, mong muốn và nhu cầu chính đáng đối với Đảng, Nhà nước. Nhà báo là “chiến sĩ trên mặt trận tư tưởng - văn hóa”, đóng vai trò cầu nối giữa Đảng, chính quyền và nhân dân, góp phần thúc đẩy trao đổi và đối thoại dân chủ trong đời sống xã hội. Báo chí, truyền thông không chỉ thông tin phản ánh các hiện tượng, các sự

kiện diễn ra trong đời sống xã hội mà còn giữ vai trò định hướng dư luận, phản biện xã hội, cổ vũ cái mới, cái tiến bộ, đấu tranh đẩy lùi các hiện tượng tiêu cực, thúc đẩy tiến bộ xã hội.

Để thực hiện sứ mệnh to lớn đó, báo chí, truyền thông luôn đòi hỏi phải có nguồn nhân lực được đào tạo chuyên nghiệp, có phẩm chất, đạo đức, lối sống và năng lực chuyên môn đáp ứng yêu cầu hoạt động thực tiễn báo chí, truyền thông trong các giai đoạn cách mạng. Chính vì tầm quan trọng của nguồn nhân lực báo chí, truyền thông nên Đảng, Nhà nước luôn quan tâm đến hệ thống các cơ sở đào tạo, nơi cung cấp chủ yếu nguồn nhân lực cho các cơ quan báo chí, truyền thông. Trong giai đoạn những năm 1980 về trước, nguồn nhân lực báo chí, truyền thông chỉ được đào tạo trong trường Đảng, từ khi đổi mới đến nay, do sự phát triển của báo chí, truyền thông ngày càng lớn, nên các trường đại học, cao đẳng tham gia đào tạo nhưng với quy mô và mức độ khác nhau. Hiện nay, cả nước có 18 trường đại học, cao đẳng đào tạo nguồn lực báo chí, truyền thông, với hơn 4.000 sinh viên, hàng nghìn học viên cao học, nghiên cứu sinh, chiếm tỷ lệ khoảng gần 1% tổng chỉ tiêu đào tạo hằng năm của cả nước. Mặc dù cơ sở đào tạo nguồn nhân lực báo chí, truyền thông đa dạng nhưng luôn được coi là công tác đào tạo cán bộ của Đảng và Nhà nước, được chỉ đạo và quản lý chặt chẽ.

2. Thực trạng đào tạo nguồn nhân lực báo chí, truyền thông ở Việt Nam - những vấn đề đặt ra

Ở Việt Nam hiện nay có hơn 18.000 nhà báo. Nguồn nhân lực hoạt động trong các cơ quan báo chí, truyền thông chủ yếu được đào tạo từ các trường chuyên ngành, một bộ phận nhỏ trưởng thành từ thực tiễn, có năng khiếu và say mê nghề báo. Mô hình đào tạo nguồn nhân lực báo chí, truyền thông phổ biến ở Việt Nam hiện nay hướng tới mục tiêu là đào tạo các chuyên gia có kiến thức và kỹ năng chuyên sâu, chuyên biệt về một loại hình báo chí, truyền thông nhất định, như báo in, báo ảnh, báo phát thanh, báo truyền hình, báo mạng và các ngành truyền thông khác. Mô hình đào tạo có tính chuyên biệt như vậy đem lại cho người học những lựa chọn khác nhau, đồng thời tăng cường tính chuyên sâu của mục tiêu đào tạo. Tuy nhiên, mô hình ấy đã bộc lộ nhiều hạn chế bởi sinh viên chỉ thiên về một loại hình, không phù hợp với sự biến đổi mạnh mẽ của báo chí, truyền thông đang phát triển theo hướng hội tụ, đa phương trong giai đoạn hiện nay. Năng lực chuyên môn của sinh viên đang trở nên bất cập so với công nghệ và kỹ năng truyền thông đang phát triển rất nhanh, rất mới, vì vậy, sinh viên khó tiếp cận việc làm trong các cơ quan truyền thông đa phương tiện, các tòa soạn hội tụ các loại hình báo chí và truyền thông đa phương tiện đang ngày càng phát triển phổ biến.

Những năm gần đây với sự phát triển của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0, công nghệ truyền thông, mạng

internet, thiết bị di động cầm tay,... đã làm thay đổi căn bản cấu trúc, phương thức truyền thông, từ quá trình sản xuất chương trình, truyền dẫn, thiết lập tương tác, tiếp nhận thông tin của công chúng. Từ đó xuất hiện ngày càng phổ biến mô hình tòa soạn hội tụ các loại hình báo chí và truyền thông đa phương tiện. Công nghệ truyền dẫn internet và các thiết bị đầu cuối, các phương tiện nghe nhìn hiện đại, tiện ích đã trở thành kênh chính thức để công chúng tiếp nhận và trao đổi thông tin. Từ đó hình thành các loại hình báo chí “phi truyền thống” mạng xã hội và trang chia sẻ như Facebook, Twiter, Youtube,... tồn tại cùng báo in, truyền hình, báo phát thanh, báo ảnh. Báo chí truyền thống vì vậy đang đối mặt với sự cạnh tranh gay gắt với các loại hình báo mạng điện tử và các blog cá nhân về tốc độ truyền tin và khả năng tương tác với công chúng. Sự ra đời của công nghệ truyền thông hiện đại và sự thay đổi của mô hình, phương thức hoạt động của báo chí, truyền thông đồng thời cũng thay đổi phẩm chất của nguồn nhân lực cũng như công chúng. Trong tác nghiệp, các nhà báo cần phải đa kỹ năng để sử dụng các phương tiện khác nhau. Nhà báo có thể hoạt động độc lập với tòa soạn mà vẫn phản ánh kịp thời các sự kiện, chất lượng tốt. Công chúng được tham gia, biểu đạt ý kiến qua phương tiện báo chí, truyền thông, năng lực của công chúng tham gia vào các quá trình truyền thông ngày một nâng cao.

Bối cảnh phát triển chung của báo chí, truyền thông trên thế giới, đang đòi hỏi phải có nhận thức mới về vai

trò, sứ mệnh của giáo dục, đào tạo, kết hợp giữa mô hình truyền thống và mô hình hiện đại trong đào tạo nguồn nhân lực. Mấy năm gần đây, một số cơ sở đào tạo báo chí, truyền thông cũng đang chuyển đổi mô hình, đổi mới chương trình, phương thức đào tạo phù hợp với sự thay đổi căn bản của công nghệ truyền thông hiện đại. Chương trình đào tạo chuyển dần từ phương thức đào tạo phân tách sang tích hợp chuyên ngành để đào tạo ra những nhà báo có khả năng tác nghiệp trên các phương tiện truyền thông khác nhau. Đây là sự chuyển đổi cần thiết, tất yếu trước xu hướng tích hợp truyền thông đang diễn ra ngày càng mạnh mẽ. Tuy nhiên, quá trình phát triển của báo chí, truyền thông ở Việt Nam hiện nay đang đặt ra những vấn đề cần phải nhận thức để đổi mới công tác đào tạo.

- Trong bối cảnh hội nhập quốc tế, báo chí, truyền thông phát triển theo hướng hội tụ, đa phương tiện, nhà báo đa kỹ năng, đòi hỏi phải đổi mới nhanh chóng mô hình đào tạo có tính chuyên biệt hiện nay. Các cơ sở đào tạo phải đổi mới chương trình, phương thức đào tạo, tăng cường đầu tư công nghệ truyền thông hiện đại mới bảo đảm được chất lượng nguồn nhân lực đáp ứng nhu cầu thực tiễn báo chí, truyền thông hiện nay.

- Sự phát triển báo chí, truyền thông trong điều kiện kinh tế thị trường, sự bùng nổ của công nghệ truyền thông mới, mạng xã hội,... đang tạo ra sự cạnh tranh khốc liệt về thông tin, nên không ít tờ báo chạy theo xu hướng thị trường thông tin giật gân “câu khách”. Một số nhà báo yếu

kém về phẩm chất đạo đức, lợi dụng vị thế của báo chí để trục lợi, thậm chí vi phạm pháp luật, vi phạm đạo đức nghề nghiệp. Vấn đề đặt ra cho các cơ sở đào tạo hiện nay không chỉ quan tâm phát triển năng lực, kỹ năng chuyên môn mà còn phải coi trọng giáo dục phẩm chất, đạo đức nghề nghiệp, ý thức công dân và trách nhiệm xã hội cho nguồn nhân lực báo chí, truyền thông.

- Báo mạng điện tử cùng với các trang mạng trên internet tạo ra sự tương tác giữa công chúng với tòa soạn và phóng viên ngày càng phổ biến. Sự tham gia, biểu đạt ý kiến của công chúng qua phương tiện báo chí, truyền thông có sức mạnh to lớn đối với sự phát triển xã hội. Vì vậy, đào tạo báo chí, truyền thông cũng cần phải mở rộng đối tượng đào tạo, không chỉ nhằm mục tiêu đào tạo chuyên gia, những nhà báo chuyên nghiệp, mà còn phải đào tạo những “nhà báo công dân”, những người làm báo trong các tổ chức “phi báo chí” như các mạng xã hội, cổng thông tin điện tử,... của các cơ quan, tổ chức hay cá nhân. Điều đó có nghĩa là các trường đào tạo nguồn nhân lực báo chí, truyền thông không chỉ đào tạo những người làm báo chuyên nghiệp mà còn phải đào tạo năng lực truyền thông và phẩm chất báo chí cho công chúng, để họ tham gia vào quá trình truyền thông xã hội một cách lành mạnh, tích cực.

- Do áp lực của sự phát triển mạnh mẽ của các phương tiện truyền thông mới, các cơ sở đào tạo nguồn nhân lực báo chí, truyền thông đang đổi mới mô hình đào tạo ở

mức độ khác nhau, nhưng còn chậm và mang tính tự phát, thiếu đồng bộ,... còn nhiều khoảng trống về sự lãnh đạo, quản lý về chiến lược đổi mới, phát triển các mô hình đào tạo tiên tiến, cũng như cơ cấu lại hệ thống báo chí, truyền thông hiện nay. Nhiều vấn đề chưa được nghiên cứu đầy đủ, nhiều khâu đổi mới nhưng chưa đầy đủ cơ sở khoa học. Vì vậy, để giáo dục đào tạo nguồn nhân lực bắt kịp với trình độ chung của thế giới, cần phải có sự nghiên cứu kinh nghiệm thực tiễn của thế giới, xác định rõ quy luật phát triển, xây dựng các mô hình đào tạo phù hợp.

- Điều kiện phát triển của báo chí, truyền thông đa phương tiện, với các quá trình thu thập thông tin, sáng tạo tác phẩm, truyền phát, tiếp nhận thông tin,... đòi hỏi sinh viên phải có kiến thức rộng có tính chất liên ngành và phải có năng lực sử dụng công nghệ truyền thông hiện đại. Tuy nhiên, nhìn chung các cơ sở đào tạo hiện nay còn thiếu các phòng thực hành, trong chương trình đào tạo thiên về giáo dục đại cương, nặng truyền thụ kiến thức, ít chú trọng kỹ năng thực hành. Vì vậy, các cơ sở đào tạo cần phải chú trọng giáo dục kỹ năng thực hành, tăng cường các phương tiện thực hành đa phương tiện như: các studio phát thanh, truyền hình, tư liệu ảnh, phòng biên tập đa phương tiện (ảnh, video, audio), các mô hình thực nghiệm sản xuất chương trình,... để sinh viên hình thành đầy đủ kỹ năng thiết kế sáng tạo, kỹ năng biểu cảm bằng âm thanh, hình ảnh, độc lập, tự chủ

xây dựng tác phẩm, truyền dẫn, thiết lập sự tương tác với công chúng.

3. Giải pháp nâng cao chất lượng đào tạo nguồn nhân lực báo chí, truyền thông ở Việt Nam

Đáp ứng yêu cầu của sự phát triển báo chí, truyền thông, các cơ sở đào tạo phải tích cực đổi mới căn bản, toàn diện các mặt hoạt động của nhà trường với các giải pháp chủ yếu sau đây:

Đổi mới mô hình đào tạo nguồn nhân lực báo chí truyền thông thích ứng với nhu cầu xã hội trong bối cảnh báo chí, truyền thông đang có sự chuyển đổi mạnh mẽ. Sự thay đổi báo chí, truyền thông hiện nay đang tạo ra áp lực đối với các cơ sở đào tạo, bởi chương trình đào tạo, mô hình đào tạo hiện nay không còn khả năng để thích ứng với nhu cầu phát triển của phương tiện truyền thông đang thay đổi nhanh chóng. Các cơ sở đào tạo cần nhận thức rõ tình hình, rà soát lại mục tiêu, nội dung, chương trình đào tạo, mô hình đào tạo, bám sát yêu cầu phát triển của báo chí, truyền thông để đổi mới, tập trung vào trang bị kiến thức và kỹ năng chuyên ngành, tăng cường kỹ năng thực hành nâng cao tính chủ động, kỹ năng đa phương tiện của sinh viên để đáp ứng nhu cầu sử dụng lao động của các cơ quan báo chí, truyền thông.

Tăng cường xây dựng cơ sở thực hành, đổi mới phương pháp đào tạo. Cần phải đổi mới phương pháp đào tạo, khắc phục tình trạng “dạy chay, học chay”, nặng về đào tạo

lý thuyết, ít thực hành kỹ năng nghiệp vụ. Đào tạo nguồn nhân lực báo chí, truyền thông là định hướng ứng dụng, vì vậy sinh viên phải được học tập trong các phòng học và studio mô phỏng mô hình tòa soạn. Sinh viên tham gia vào tất cả các khâu của quy trình sản xuất sản phẩm truyền thông để làm quen với các kỹ năng sáng tạo và làm việc nhóm. Sinh viên còn được khuyến khích tham gia sản xuất và phát hành các tờ báo, chương trình phát thanh, truyền hình, mạng nội bộ làm cơ sở thực hành kỹ năng và giới thiệu tác phẩm. Mặt khác, để khắc phục sự bất cập về năng lực thực hành nghề nghiệp trong bộ phận giảng viên cơ hữu, các trường cần có chế độ mời chuyên gia cao cấp ở các cơ quan báo chí, truyền thông có uy tín làm giảng viên thỉnh giảng, giảng viên kiêm nhiệm, đồng thời gửi giáo viên trẻ thiếu kinh nghiệm đi thực tế tại các cơ quan báo chí, truyền thông.

Coi trọng giáo dục phẩm chất, đạo đức nghề nghiệp, trách nhiệm xã hội, kỹ năng công nghệ thông tin, ngoại ngữ cho sinh viên. Với sự phát triển mạnh mẽ của công nghệ truyền thông mới hiện nay, đào tạo nguồn nhân lực báo chí, truyền thông càng phải hết sức chú trọng đến việc hình thành nhân sinh quan, thế giới quan, phương pháp luận khoa học, các giá trị cốt lõi, khơi dậy ý thức trách nhiệm xã hội, ý thức công dân để hình thành những phẩm chất tốt đẹp, biết phân biệt đúng sai, có phương pháp nhận thức khoa học, tư duy độc lập, sáng tạo cho sinh viên. Mặt khác, hoạt động báo chí, truyền thông đa

phương tiện, trong môi trường hội nhập quốc tế, sinh viên cần được đào tạo tin học, ngoại ngữ có tính ứng dụng cao. Vì vậy, phải chuẩn hóa tin học và ngoại ngữ, coi đó là yêu cầu và điều kiện bắt buộc của nguồn nhân lực báo chí, truyền thông hiện nay.

Tăng cường hướng nghiệp, giúp sinh viên có nhận thức đúng về sự nghiệp báo chí, truyền thông. Việc chọn nghề báo chí, truyền thông của sinh viên nếu không được hướng nghiệp đúng đắn sẽ gây sự mơ hồ trong nhận thức quyền lực của báo chí và nhà báo. Nếu không được giáo dục, định hướng nghề nghiệp một cách nghiêm túc, sinh viên ra trường sẽ ngộ nhận, lệch lạc, lạm dụng danh nghĩa báo chí để trục lợi, vi phạm đạo đức, pháp luật. Vì vậy, cần phải tăng cường giáo dục kỹ năng mềm thông qua các chủ đề giáo dục, tư vấn cá nhân, hội thảo, tọa đàm, trao đổi để định hướng nghề nghiệp chân chính cho sinh viên. Mặt khác, công nghệ báo chí, truyền thông đang thay đổi liên tục, nhanh chóng, tổ chức của công chúng truyền thông ngày càng nâng cao, cho nên kiến thức học tập trong nhà trường là không đủ, các trường cần trang bị cho người học khả năng tự học, tự bồi dưỡng, khả năng tiếp cận, tiếp thu công nghệ mới cho sinh viên.

Phối hợp chặt chẽ với các cơ quan báo chí, truyền thông theo hướng xã hội hóa quá trình đào tạo để nâng cao chất lượng, đồng thời nâng cao khả năng tìm việc làm của sinh viên. Các cơ sở đào tạo cần có kế hoạch hợp tác, xây dựng quy chế phối hợp đào tạo, nghiên cứu khoa học với các cơ

quan báo chí, truyền thông, thường xuyên cho sinh viên tiếp cận thực tế, thực hành trên thực địa, qua đó còn tạo cơ hội cho sinh viên tìm việc sau khi tốt nghiệp.

Tăng cường nghiên cứu khoa học lĩnh vực báo chí, truyền thông làm cơ sở cho việc xây dựng chiến lược, lộ trình đổi mới hệ thống báo chí, truyền thông cũng như mô hình, phương thức đào tạo nguồn nhân lực. Phải đầu tư nghiên cứu khoa học, tổng kết kinh nghiệm thực tiễn trong nước và thế giới, xác lập cơ sở lý luận khoa học cho việc cơ cấu lại hệ thống báo chí, truyền thông, cũng như xây dựng mô hình đào tạo nguồn nhân lực báo chí, truyền thông hiện nay. Khắc phục sự đổi mới thiếu đồng bộ, chấp vá, làm cho nền báo chí, truyền thông và hệ thống đào tạo nguồn nhân lực lạc hậu xa so với thế giới.

Tăng cường hội nhập quốc tế. Các cơ sở đào tạo cần tích cực trao đổi, học tập kinh nghiệm quốc tế, chuẩn bị điều kiện để triển khai các chương trình đào tạo liên kết quốc tế, các chương trình chất lượng cao, hướng tới đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao có khả năng tác nghiệp trong môi trường truyền thông quốc tế đang biến đổi, hội nhập toàn cầu. Việc hợp tác giữa các cơ sở đào tạo trong khu vực và trên thế giới còn giúp đội ngũ giảng viên chia sẻ tri thức, trao đổi kinh nghiệm, đồng thời còn tăng cường giao lưu văn hóa vì sự phát triển, hòa bình và ổn định trong khu vực và trên thế giới.

Sự phát triển của nền báo chí cách mạng xét đến cùng phụ thuộc vào nguồn nhân lực báo chí, truyền thông

chuyên nghiệp, được đào tạo cơ bản, có chất lượng của các cơ sở đào tạo. Để đáp ứng yêu cầu phát triển của báo chí, truyền thông theo xu hướng hội tụ đa phương tiện, cần phải nhận thức và giải quyết nhiều vấn đề khác nhau về mô hình đào tạo, mục tiêu, phương thức đào tạo báo chí, truyền thông của Trung Quốc và Việt Nam đang trong quá trình đổi mới nhanh chóng, có nhiều kinh nghiệm quý báu. Chúng tôi mong muốn chia sẻ những quan điểm và những kinh nghiệm đổi mới công tác đào tạo nguồn nhân lực báo chí, truyền thông để tham khảo cho quá trình đổi mới ở Việt Nam.

KHẮC GHI CHỨC TRÁCH VÀ SỬ MỆNH, THÚC ĐẨY THỰC HIỆN THÀNH CÔNG ĐẢNG QUẢN LÝ TRUYỀN THÔNG

TRIỆU TỔ BÌNH

*Ủy viên Thường vụ, Trưởng Ban Tuyên truyền
Tỉnh ủy Hà Nam*

Công tác dư luận báo chí là công tác quan trọng của Đảng, là việc lớn trong quản lý và ổn định đất nước. Kiên trì Đảng quản lý tuyên truyền, Đảng quản lý báo chí là chế độ quan trọng và là nguyên tắc căn bản mà Đảng Cộng sản Trung Quốc đã hình thành trong thực tiễn lâu dài, cũng là yêu cầu cơ bản trong Điều lệ, quy định, kỷ cương của Đảng. Kiên trì nguyên tắc ai quản lý, người đó phụ trách và quản lý theo địa phương là để tăng cường trách nhiệm chính trị, trách nhiệm lãnh đạo của các địa phương và các bộ, ngành. Yêu cầu tất yếu về việc nắm chắc quyền lãnh đạo, quyền chủ động, quyền phát ngôn của công tác dư luận báo chí cũng là bảo đảm căn bản để thực hiện Đảng quản lý báo chí. Tỉnh Hà Nam là một tỉnh lớn với số dân là 100 triệu người và GDP đứng thứ 5 toàn quốc, công tác

dư luận báo chí của tỉnh Hà Nam không chỉ liên quan đến sự phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh mà còn có ảnh hưởng quan trọng đối với tình hình cả nước. Tỉnh ủy Hà Nam xuất phát từ tầm cao chính trị, bắt đầu từ bốn phương diện là quản lý chặt phương hướng, định hướng, tích cực phát huy vai trò, thiết thực giữ vững mặt trận, xây dựng đội ngũ cán bộ vững mạnh, đã thực hiện đồng bộ trong xây dựng và quản lý, đồng bộ trong tiết tấu và mức độ, đồng bộ trong kế thừa và sáng tạo, tích cực thúc đẩy thực tiễn quản lý báo chí theo địa phương tại Hà Nam. Cách làm chủ yếu của chúng tôi là:

1. Quản lý phương hướng, định hướng, bảo đảm tất cả báo chí địa phương thông nhất cao độ với Trung ương Đảng

Phương hướng, định hướng liên quan đến căn bản, toàn cục, quyết định sự lâu dài. Kiên trì phương hướng và định hướng chính xác là linh hồn và nguồn sống của công tác dư luận báo chí; là yêu cầu cơ bản và bảo đảm căn bản để thúc đẩy phát triển sự nghiệp báo chí, tuyên truyền. Cốt lõi nhất của việc quản lý tốt báo chí là quản lý tốt phương hướng và định hướng. Trong quản lý báo chí tỉnh Hà Nam kiên trì định hướng không mơ hồ, không nơi lỏng, thúc đẩy mọi loại hình báo chí ở các địa phương luôn giương cao ngọn cờ lý tưởng, niềm tin của Đảng, luôn kiên trì lập trường của Đảng và nhân dân, luôn kiên trì chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, giữ vững quan điểm giá trị hạt nhân xã hội chủ nghĩa.

Thứ nhất, thể hiện định hướng trong việc duy trì sự đồng lòng. Trung thành với Đảng, đồng lòng với Trung ương Đảng là thuộc tính bản chất của chính Đảng chủ nghĩa Mác. Báo chí truyền thông là “miệng lưỡi” của Đảng, nguyên tắc tính đảng là nguyên tắc căn bản, nên cần phải thể hiện ý chí của Đảng, phản ánh chủ trương của Đảng, gìn giữ uy quyền của Đảng trên mọi phương diện và tất cả các khâu, giữ sự thống nhất cao độ về tư tưởng, chính trị, hành động với Trung ương Đảng. Điều này ở bất kỳ thời điểm nào đều không được dao động. Để duy trì sự đồng lòng thì nền tảng ở tư tưởng, then chốt ở hành động. Chúng tôi kiên trì giáo dục tư tưởng, coi việc học tập tinh thần các phát biểu quan trọng của Tổng Bí thư Tập Cận Bình là nhiệm vụ hàng đầu, kết hợp chặt chẽ giáo dục quan điểm báo chí chủ nghĩa Mác và giáo dục học tập “hai học một làm”, xây dựng các chuyên đề học tập, thực hiện đào tạo toàn thể cán bộ, nhân viên, lần lượt tiến hành đào tạo cho hơn 20 nghìn cán bộ, nhân viên công tác báo chí trong toàn tỉnh, củng cố vững chắc nền tảng tư tưởng thống nhất với Trung ương Đảng do đồng chí Tập Cận Bình làm hạt nhân một cách thiết thực. Kiên trì dùng hành động và lời nói, kiên định tuyên truyền lý luận, đường lối, phương châm, chính sách và các sắp xếp công tác quan trọng của Đảng. Dùng hết sức mạnh của mặt trận để tổ chức tốt việc tuyên truyền chủ đề quan trọng như hai lần thị sát Hà Nam của Tổng Bí thư Tập Cận Bình, Trung ương Đảng quản lý đất nước theo quan niệm mới, tư tưởng mới,

chiến lược mới “5 năm phấn đấu không ngừng”..., để chủ trương của Đảng trở thành âm thanh mạnh mẽ nhất của thời đại, để việc bố trí quyết sách của Đảng bám rễ, trở thành thực tiễn phổ biến ở Hà Nam.

Thứ hai, thể hiện định hướng trong phục vụ đại cục. Xoay quanh trung tâm, phục vụ đại cục là chức trách cơ bản của công tác dư luận báo chí, cũng là để kiểm tra xem báo chí có bảo đảm tính đảng hay không. Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc là phương hướng căn bản trong sự tiến bộ, phát triển của Trung Quốc ngày nay nhằm thực hiện giấc mơ Trung Quốc phục hưng vĩ đại dân tộc Trung Hoa và “hai lần 100 năm” là mục tiêu phấn đấu chung của toàn Đảng và nhân dân các dân tộc trong cả nước. Chúng tôi nắm vững một cách sâu sắc xu thế lớn và bối cảnh lớn này, kiên trì suy nghĩ trong đại cục, hành động trong đại cục, định vị một cách chuẩn xác, nắm đúng định hướng công tác, nỗ lực để công tác dư luận báo chí của tỉnh Hà Nam đồng tâm, đồng hướng, cộng hưởng với công tác trọng tâm của Đảng và Nhà nước. Chúng tôi thống nhất lý luận với dư luận, trên mạng với ngoài mạng, tuyên truyền đối nội với đối ngoại, thống nhất tuyên truyền chủ đề, tuyên truyền điển hình, tuyên truyền thành tựu, tuyên truyền tình hình, sử dụng các ví dụ sinh động cụ thể, các trường hợp thành công các ngành nghề, dốc sức tuyên truyền thực tiễn thống nhất giữa việc thúc đẩy bố cục tổng thể “5 trong 1” và thúc đẩy nhịp nhàng bố cục chiến lược “bốn toàn diện”, dốc sức tuyên truyền các thành quả

phong phú của chiến lược phát triển to lớn, các công trình dự án lớn, các sáng tạo khoa học - kỹ thuật lớn của đất nước, thể hiện đầy đủ quá trình gian nan mà Đảng và Nhà nước đã trải qua từ Đại hội XVIII của Đảng Cộng sản Trung Quốc đến nay, tạo ra ưu thế lớn của dư luận chính thống là đoàn kết phấn đấu, kích thích mạnh mẽ sức mạnh to lớn của toàn tỉnh để đoàn kết phấn đấu, khắc phục khó khăn.

Thứ ba, thể hiện định hướng trong dẫn dắt xu thế. Định hướng dư luận ảnh hưởng đến khuynh hướng giá trị. Dư luận tốt có thể trở thành chất hồ kết dính, là tiêu chuẩn xu thế đạo đức của xã hội. Báo chí truyền thông gánh trọng trách tạo nên xu thế cảm hóa con người, truyền bá văn minh, nên trở thành người thúc đẩy, người dẫn dắt, người thực hiện quan điểm giá trị hạt nhân xã hội chủ nghĩa. Chúng tôi kiên trì hội nhập toàn diện, đi sâu vào chi tiết theo công việc thực tế, đưa yêu cầu về quan điểm giá trị hạt nhân vào trong các khâu lấy tin, viết bài, biên tập, phát hành, thực hiện ở các thể loại như tin tức, bình luận, phỏng vấn, chuyên đề, thực hiện đi vào toàn bộ các trang mục, phủ khắp các lĩnh vực. Kiên trì dùng chân, thiện, mỹ để lay động lòng người, tổ chức tốt các hoạt động như “Tôi thay lời cho năng lượng tích cực”, “Năm mới ấm áp”, “Công bố đăng ký kết hôn của chúng tôi”, triển khai rộng rãi tuyên truyền các câu chuyện về “tấm gương đạo đức”, “nhân vật cảm động”, “nhân vật đẹp nhất”, “nhân vật văn minh”, dùng những việc tốt của mọi người,

các câu chuyện cảm động để lan tỏa niềm tin, sức mạnh, ánh sáng, hy vọng đến cho mọi người.

2. Tích cực phát huy vai trò, bảo đảm tiếng nói của Đảng bao phủ toàn bộ các vùng trống

Theo chính mới có thể trừ tà. Tăng cường quản lý báo chí buộc phải đặt việc xây dựng báo chí chính thống lên vị trí quan trọng hơn nữa. Đặc biệt là đối với báo chí cấp tỉnh có vị trí quan trọng làm cầu nối trên dưới, lực đỡ chính trong cục diện định hướng dư luận cả nước thì vừa phải tuyên truyền chính xác, đúng đắn không sai lệch tinh thần của Trung ương, vừa phải giải thích, phân tích, liên hệ với thực tế cụ thể của các địa phương, kết nối trên với dưới, vì thế mà có yêu cầu cao hơn trong xây dựng năng lực. Tỉnh Hà Nam kiên trì định hướng, dẫn dắt vấn đề, bắt đầu từ việc tăng cường tính tập trung trong công tác, lấy việc tích hợp truyền thông làm phương hướng chính, không ngừng thúc đẩy đổi mới quan niệm, sáng tạo nội dung, loại hình, hình thức, phương pháp, cách thức, chuyên môn, thể chế, cơ chế, dốc sức nắm vững quy luật truyền thông, báo chí, nhằm nâng cao khả năng truyền bá, khả năng dẫn dắt, sức ảnh hưởng, sức uy tín của báo chí chính thống cấp tỉnh một cách thiết thực. Phát huy hơn nữa vai trò của đội quân chủ lực chính trong việc giương cờ, tuốt gươm, định hướng trên mặt trận dư luận, để thúc đẩy tiếng nói của Đảng vang vọng khắp Hà Nam.

Thứ nhất, lấy phát triển hội nhập truyền thông làm phương hướng chính, chiếm lĩnh cao điểm truyền thông.

Hiện nay, mạng internet đang thay đổi nhanh chóng cục diện truyền thông và môi trường dư luận, các hình thức báo chí mới như các kênh tổng hợp, truyền thông cá nhân đang lấn lướt truyền thông chính thống truyền thống. Trước tình hình đó, cần phải thúc đẩy phát triển hội nhập sâu giữa truyền thông truyền thống và truyền thông mới, để truyền thông chính thống mở rộng giới hạn, tạo nên thương hiệu lớn, mới có thể bảo đảm công tác truyền thông của Đảng luôn chiếm vị trí chủ đạo. Chúng tôi kiên trì mục tiêu hòa nhập làm một, làm nổi bật động lực, cải cách, tăng cường dẫn dắt sáng tạo đổi mới, dốc sức thúc đẩy tích hợp các diễn đàn, các kênh với sản xuất nội dung, thể chế cơ chế và quản lý kinh doanh, xây dựng tập đoàn truyền thông chính thống mô hình mới với hai mảng lớn là truyền thông hội tụ Đại Tượng và truyền thông mạng Đại Hà. Dựa vào công nghệ như mạng di động, kho dữ liệu, điện toán đám mây, xây dựng trung tâm biên tập truyền thông tổng hợp, thực hiện “nhiều điểm lấy tin, tập hợp tại trung tâm, phát hành nhiều kênh, phát toàn thời gian” đối với các tin chữ, hình ảnh, âm thanh, clip. Đồng thời, tích cực chiếm lĩnh các diễn đàn di động như Weibo, Wechat, clip ngắn, ứng dụng di động. Số lượng người sử dụng ứng dụng di động Đại Hà và báo di động Hà Nam đã vượt 13 triệu người, bước đầu hình thành cục diện truyền thông chính thống kiểu mới với các Tập đoàn truyền thông hội tụ để dẫn dắt và với nền tảng là “Weibo, Wechat, clip ngắn, 3 trong 1” thì tình hình truyền thông truyền thống

và truyền thông mới sẽ bổ sung ưu thế cho nhau, cùng nhau phát triển đang ngày càng rõ rệt.

Thứ hai, nắm bắt một cách khoa học quy luật truyền thông, nâng cao năng lực và trình độ định hướng dư luận. Công tác dư luận báo chí là một môn khoa học, phải tôn trọng quy luật, nghiên cứu quy luật, nâng cao trình độ khoa học hóa công tác này trong quá trình nắm bắt quy luật. Tỉnh Hà Nam thuộc vùng trung nguyên, là trung tâm chung chuyển người, hàng hóa, thông tin của cả nước, dân số đông, dễ phát sinh và thực tế đã phát sinh nhiều dư luận, nên yêu cầu làm tốt công tác dư luận báo chí càng cao. Trong thực tiễn, chúng tôi bắt đầu từ việc nâng cao tính dự đoán đối với điểm nóng dư luận, nâng cao tính chủ động trong việc thiết kế chủ đề thảo luận, nâng cao tính uy tín đối với định hướng dư luận, tập trung vào tăng cường “thời gian, mức độ, hiệu quả”, bảo đảm việc định hướng dư luận được tập trung chính xác, hiệu quả và khoa học. Xoay quanh việc nâng cao “tính dự đoán” dư luận, toàn tỉnh đã xây dựng mạng quản lý giám sát dư luận ba cấp tỉnh, thành phố, huyện và cơ chế hội nghị liên tịch về tư tưởng do 14 cơ quan trực thuộc tỉnh cấu thành, đã kiện toàn và hoàn thiện một loạt cơ chế công tác như đánh giá dư luận đối với các chính sách lớn, báo cáo dư luận quan trọng, bàn bạc nghiên cứu phán đoán dư luận, xử lý liên bộ ngành, cố gắng cao nhất để hóa giải các vấn đề mâu thuẫn có thể phát sinh ngay từ khi manh nha. Xoay quanh việc nâng cao tính chủ động trong xây dựng chủ đề

thảo luận, tăng cường “hiệu ứng lần đầu” trong truyền phát, lấy việc hoạch định vấn đề, xây dựng đề án là tiền đề quan trọng để thực hiện quyết sách lớn, triển khai hoạt động quan trọng và ứng phó với các điểm nhạy cảm, thực hiện việc dự đoán dư luận trước khi sự việc xảy ra, tương tác báo chí khi sự việc xảy ra và đánh giá tổng hợp sau sự việc, để những vấn đề thảo luận mà chúng tôi xây dựng trở thành các chủ đề định hướng dư luận, để các vấn đề cần nóng thì nóng lên, các vấn đề cần nguội thì nguội đi. Xoay quanh việc nâng cao “tính uy tín” khi truyền phát tin, chú ý phát huy vai trò định hướng của truyền thông chính thống, thông qua nhiều cách làm như tổ chức truyền phát tin, phỏng vấn chuyên gia, khai thác, thực hiện các tin tức chuyên sâu, chiếm lĩnh cao điểm định hướng dư luận.

Thứ ba, thay đổi hệ thống phát ngôn, tăng cường sức hấp dẫn, sức truyền cảm. Ngôn từ “lay động được lòng người” thì khi tuyên truyền mới có thể “đi vào lòng người”. Trước xu hướng truyền tải thông tin phân loại quần chúng hóa, khác biệt hóa, chỉ có nắm bắt chính xác nhu cầu của quần chúng, biểu đạt được những tư tưởng, quan niệm, nội dung hay bằng hình thức sinh động, bằng ngôn từ của quần chúng, bằng phương pháp đa dạng thì mới có thể ảnh hưởng đến tư tưởng, dẫn dắt hành vi của con người. Chúng tôi kiên trì bắt đầu từ đổi mới tác phong, thúc đẩy một cách thiết thực các hoạt động “đi xuống cơ sở, đổi mới tác phong, thay đổi văn phong”, thực hiện việc cán bộ chủ

chốt đi đầu, lấy việc đi sâu xuống cơ sở phỏng vấn làm căn cứ quan trọng để đánh giá mức độ hoàn thành nhiệm vụ và đề bạt cán bộ; định hướng cho những người làm công tác truyền thông báo chí về địa phương viết tin, viết lên tiếng lòng của người dân, giải quyết tốt những câu hỏi cơ bản trong thực tiễn, đó là: “vì ai, dựa vào ai, tôi là ai”. Kiên trì sử dụng kỹ thuật mới để truyền tải thông tin rộng rãi, vận dụng tổng hợp nhiều hình thức như: ảnh động, bảng biểu, clip... để thực hiện việc truyền tải thông tin phổ biến, dễ nhìn, có tính nghệ thuật, làm các báo cáo thời sự sinh động hơn. Hiện nay, hơn 80% lượng phát sóng hằng tháng của các phương tiện truyền thông chủ yếu trong tỉnh là từ cơ sở, đã cho ra đời một loạt tác phẩm thời sự xuất sắc về những chủ đề nóng hổi, đi sâu, đi sát thực tế cuộc sống như “Con đường trường chinh đi lên xã hội khá giả”, “Bước phát triển của Hà Nam trong Quy hoạch 5 năm lần thứ 13”.

3. Giữ vững trận địa, bảo đảm tất cả truyền thông báo chí đều đặt dưới sự lãnh đạo của Đảng một cách thiết thực

Trận địa là chỗ dựa cơ bản để triển khai công tác dư luận báo chí. Quản lý truyền thông bắt buộc phải quản lý tốt, không chế tốt trận địa này. Tỉnh Hà Nam đã xây dựng vững chắc quan niệm “Năng lượng tích cực là yêu cầu chung, quản lý tốt là đạo lý cứng”, cụ thể hóa yêu cầu nguyên tắc Đảng quản lý trận địa thành các phương pháp để có thể

thực hiện, cụ thể hóa kỷ luật chính trị thép thành kỷ luật tuyên truyền nghiêm khắc, bảo đảm việc quản lý các đơn vị truyền thông, các mặt, các khâu không có khác biệt, không sáo rỗng, quyết không cho phép xuất hiện “đường bay của dư luận”, “đặc khu dư luận”, quyết không tạo con đường truyền bá bất kỳ tư tưởng sai lệch nào.

Thứ nhất, xác định một tiêu chuẩn chung, kiên quyết xác định rõ vạch giới hạn. Vạch giới hạn có rõ ràng mới có thể giữ được chiến tuyến. Đảng quản lý truyền thông, tức là tất cả truyền thông phải đặt dưới sự lãnh đạo của Đảng, quyết không thể để tình trạng “trong một kiểu, ngoài một kiểu”, bất luận là báo chí truyền thông hay là báo chí mới, đều cần kiên trì “một thước đo, một tiêu chuẩn, một vạch giới hạn”, phải “rõ người, rõ việc, rõ cơ chế”. Chúng tôi ra sức xây dựng cục diện quản lý nhất thể hóa “toàn phương vị”, “toàn quá trình”, quản lý dẫn dắt xuyên suốt tất cả các khâu: thu thập tư liệu, biên tập, truyền tải, xây dựng hoàn thiện chế độ kiểm tra, xác minh nội dung, thưởng phạt, tố giác... đã hình thành hệ thống quản lý tổng hợp nhất thể hóa: kiểm tra xác minh, quản lý giám sát, kỷ luật. Hết sức coi trọng internet, kết hợp tăng cường trách nhiệm của chủ thể doanh nghiệp internet với trách nhiệm quản lý giám sát của các cơ quan quản lý, dẫn đầu cả nước trong việc triển khai ba phương án làm việc với website tin tức, tăng cường quản lý tài chính và chất lượng của các website tin tức báo chí, bảo đảm toàn bộ truyền thông báo chí, từ dịch vụ thông tin đến chức năng định hướng

dư luận và các thuộc tính truyền thông đều trong phạm vi quản lý, tất cả những người làm dịch vụ truyền thông và các nghiệp vụ liên quan đều thực hiện quản lý theo tiêu chuẩn.

Thứ hai, làm trong sạch không gian mạng. Đồ phải giặt sạch mới đem đi phơi nắng, những tiếng nói tiêu cực, phản động nếu không giảm xuống thì những tiếng nói chính thống, tích cực cũng khó mà vang lên. Sự phát triển của internet đem đến những thuận lợi cho con người trong truyền tải thông tin, giao lưu tương tác, đồng thời, cũng dần dần trở thành nơi hội tụ và phát tán những thông tin có hại, gây tổn hại nghiêm trọng đến trật tự truyền tải thông tin và lợi ích chung. Chỉ khi nào làm cho tất cả những thông tin có hại trên internet không có chỗ giấu mình mới có thể khiến cho “đại lượng biến đổi lớn nhất” là internet trở thành lực lượng bổ sung lớn nhất thúc đẩy kinh tế - xã hội phát triển, giáo dục dẫn dắt quần chúng. Chúng tôi kiên trì kết hợp quản lý giám sát hằng ngày với hành động chuyên môn, kiên quyết giữ thật chắc “bảy đường ranh giới”, nghiêm túc xử lý các hiện tượng gây rối, đi sâu triển khai các hành động “làm sạch internet”, chỉnh đốn “Tứ loạn” truyền tải tin tức trên mạng và “quét sạch” những tài khoản Wechat rác không lành mạnh, đóng cửa hơn 1.300 trang web vi phạm pháp luật, quy định, xóa bỏ hơn 100.000 tin tức không lành mạnh, góp phần làm trong sạch môi trường internet. Đồng thời, tăng cường công tác định hướng trên internet, thực hiện công trình “111”

dẫn dắt dư luận, chú trọng bồi dưỡng 100 bình luận viên hạt nhân trên mạng, 1.000 bình luận viên chủ đạo trên mạng, 10.000 bình luận viên phổ thông trên mạng, đã hình thành đội quân bình luận trên mạng bao phủ rộng rãi và phối hợp nhịp nhàng, xây dựng được một loạt thương hiệu bình luận trên internet như “Bình luận Hà Nam”, “Diễn đàn dư luận Hà Nam”, dùng tiếng nói chính thống, tích cực dẫn dắt cho mọi người phân biệt rõ thị phi, đúng sai.

Thứ ba, tăng cường tự kỷ luật ngành nghề, thúc đẩy sự phát triển lành mạnh. Tự kỷ luật ngành nghề là sự bổ sung có ích và hỗ trợ hiệu quả việc quản lý, giám sát hành chính, cũng là nội dung quan trọng của quản lý sáng tạo. Chúng tôi kiên trì coi tự kỷ luật ngành nghề là con đường có hiệu quả thúc đẩy quản lý lĩnh vực báo chí, một mặt, chú trọng tăng cường xây dựng Hiệp hội nhà báo và Hiệp hội truyền thông internet, tích cực thúc đẩy công tác xây dựng Đảng trong các doanh nghiệp internet, thúc đẩy các hiệp hội của những người làm công tác báo chí các cấp đề ra quy ước tự kỷ luật ngành nghề, thúc đẩy những người trong ngành truyền thông tăng cường tu dưỡng đạo đức nghề nghiệp và tự kỷ luật bản thân; mặt khác, tăng cường xây dựng Ủy ban đạo đức báo chí, dựa vào suy nghĩ “Tố giác, điều tra là trọng tâm; kết hợp trừng trị với dẫn dắt”, làm tốt công tác đọc, bình luận tin tức và kiểm tra báo chí. Thiết kế khoa học trình tự xác minh, kiểm tra, bình luận, hình thành cơ chế hiệu quả lâu dài

trong xây dựng đạo đức nghề báo, nâng cao hiệu quả ý thức trách nhiệm, ý thức ranh giới và tổ chức báo chí của những người làm báo.

4. Tăng cường xây dựng đội ngũ cán bộ, bảo đảm cán bộ làm truyền thông phải là những người trung thành với Đảng, trung thành với nhân dân, trung thành với chủ nghĩa Mác

Muốn làm tốt công tác dư luận báo chí của Đảng, then chốt là ở con người. Tăng cường quản lý truyền thông, đến cuối cùng cũng cần phải bồi dưỡng, rèn luyện được đội ngũ cán bộ làm công tác dư luận báo chí kiên định về chính trị, thành thạo về nghiệp vụ, chuẩn mực về tác phong, làm cho Đảng và nhân dân yên tâm.

Thứ nhất, lựa chọn “người đại diện” ưu tú. Đội ngũ mạnh hay yếu, then chốt là ở đội trưởng. Tổng Bí thư Tập Cận Bình nhấn mạnh, đội ngũ lãnh đạo và người đại diện các đơn vị dư luận báo chí không chỉ cần là những chuyên gia về chuyên môn, nghiệp vụ mà còn cần có cái đầu của chính trị gia. Chúng tôi đã căn cứ vào “năm tiêu chuẩn” của chính trị gia để xây dựng hệ thống kiểm tra sát hạch đối với cán bộ lãnh đạo ngành truyền thông, chế độ quản lý cán bộ của ban, ngành, mặt trận trực thuộc tỉnh, thiết thực làm tốt các khâu lựa chọn, bổ nhiệm, sát hạch cán bộ, đưa những người có tính đảng vững mạnh, dũng cảm gánh vác trách nhiệm, có kinh nghiệm công tác về ý thức hệ vào những vị trí lãnh đạo, bảo đảm quyền

lãnh đạo công tác dư luận báo chí nằm trong tay những con người trung thành với Đảng, trung thành với nhân dân, trung thành với chủ nghĩa Mác, khiến những đồng chí chủ chốt phụ trách truyền thông có trách nhiệm, dám chịu trách nhiệm và làm hết trách nhiệm trong quản lý công việc.

Thứ hai, đào tạo huấn luyện “người đứng đầu”. Sự nghiệp báo chí bắt buộc phải do những con người ưu tú gánh vác. Đứng trước những thay đổi phát triển từng ngày của lĩnh vực truyền tải thông tin, cần gấp rút bồi dưỡng, đào tạo một đội ngũ nhân tài báo chí biết sử dụng vũ khí truyền thông, là những chuyên gia trong lĩnh vực truyền thông. Chúng tôi đặt việc thực hiện công trình nhân tài “bốn người một nhóm” lên vị trí hàng đầu, xoay quanh “bốn mảng việc” gồm bồi dưỡng người tài, sử dụng người tài, tập hợp người tài, thành lập kiện toàn cơ chế khoa học trong phát hiện, lựa chọn đề bạt, sử dụng, khuyến khích nhân tài để chú trọng bồi dưỡng luân chuyển, điều tra nghiên cứu, khảo sát, hỗ trợ vốn cho các dự án, tuyên truyền giới thiệu, tích cực tạo dựng môi trường chế độ tốt đẹp có lợi cho người tài xuất hiện và cống hiến. Tính đến hiện tại, đã lần lượt lựa chọn ra được 10 nhân tài văn hóa của Ban Tuyên truyền Trung ương, 167 nhân tài cấp tỉnh qua công trình trên, phát huy vai trò tích cực để thúc đẩy sự nghiệp báo chí tỉnh Hà Nam phát triển.

Thứ ba, giáo dục, bồi dưỡng “lớp kế cận”. Tăng cường bồi dưỡng lực lượng cán bộ nguồn là bảo đảm cho sự nghiệp

báo chí của Đảng được kế thừa thật tốt. Học viện Báo chí là nơi nuôi dưỡng nhân tài báo chí. Chúng tôi chú trọng thúc đẩy các ban, ngành và học viện cùng phối hợp, thúc đẩy các cơ quan truyền thông báo chí cùng với Học viện Báo chí Đại học Trịnh Châu đi sâu hợp tác trong các lĩnh vực: nghiên cứu giảng dạy, thiết kế chương trình, biên soạn giáo án, thực tiễn báo chí, tạo ra môi trường bồi dưỡng nhân tài báo chí tốt đẹp. Nắm chắc nhiệm vụ hạt nhân là giáo dục quan điểm báo chí chủ nghĩa Mác, coi Mục Thanh là tấm gương để các sinh viên học tập, xây dựng Trung tâm nghiên cứu Mục Thanh, mở phòng thực nghiệm tin tức Mục Thanh, làm cho tin tức về chủ nghĩa Mác trở nên chân thực, sắc nét. Về phương thức giảng dạy, thực hiện phương thức bồi dưỡng “ba đôi”, bố trí hai giáo viên hướng dẫn, hai trợ giảng, hai chủ nhiệm lớp cho học sinh, hằng năm lựa chọn ra những phóng viên, biên tập viên ưu tú và giáo viên ở các trường luân chuyển vị trí công tác cho nhau, thúc đẩy kết hợp tương tác giữa giảng dạy với thực tiễn. Thông qua sắp xếp, chỉnh đốn, bồi dưỡng các nguồn lực, đã hình thành hệ thống bồi dưỡng nhân tài khoa học, hoàn thiện, bắt kịp thời đại, thích ứng với nhu cầu thực tế; tạo nền tảng vững chắc để phát triển đội ngũ nhân tài.

Chịu trách nhiệm xuất bản
Q. GIÁM ĐỐC - TỔNG BIÊN TẬP
PHẠM CHÍ THÀNH

Chịu trách nhiệm nội dung
PHÓ GIÁM ĐỐC - PHÓ TỔNG BIÊN TẬP
TS. ĐỖ QUANG DŨNG

Biên tập nội dung:	ThS. CÙ THỊ THÚY LAN ThS. LÊ THANH HUYỀN ĐỖ LỆ QUYÊN
Trình bày bìa:	MẠNH HÙNG
Chế bản vi tính:	BÙI THỊ TÁM
Sửa bản in:	PHÒNG BIÊN TẬP KỸ THUẬT
Đọc sách mẫu:	ĐỖ LỆ QUYÊN

In 1.000 cuốn, khổ 14,5 x 20,5 cm, tại Nhà in Sự Thật.

A2CN4 Cụm công nghiệp Từ Liêm – Hà Nội.

Số đăng ký kế hoạch xuất bản: 993-2018/CXBIPH/7-167/CTQG.

Quyết định xuất bản: 2997-QĐ/NXBCTQG ngày 03-7-2018.

Mã số ISBN: 978-604-57-3827-6.

In xong nộp lưu chiểu tháng 7 năm 2018.

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA SỰ THẬT ; Số 6/86 Duy Tân, Cầu Giấy, Hà Nội
ĐT: 080.49221, Fax: 080.49222, Email: suthat@nxbctqg.vn, Website: www.nxbctqg.vn

TÌM ĐỌC SÁCH **CỦA NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA SỰ THẬT**

Lưu Đình Phúc

- **ĐỔI MỚI PHƯƠNG THỨC LÃNH ĐẠO CỦA ĐẢNG**
ĐỐI VỚI BÁO CHÍ TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY

GS. Hà Minh Đức

- **BÁO CHÍ HỒ CHÍ MINH - CHUYÊN LUẬN VÀ TUYỂN CHỌN**

Báo Nhân Dân

- **CÁC TÁC PHẨM ĐOẠT GIẢI BÁO CHÍ QUỐC GIA**
GIAI ĐOẠN 2010 - 2014

SÁCH NHÀ NƯỚC ĐẶT HÀNG